To: 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2e
Marije[5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2.e
Sent: Fri 5/1/2020 2:25:05 PM
Importance: Normal
Subject: FW: Mozambique 484 - Govt. says debt 'criminal'; Insurgents move toward Pemba; Religion in Cabo Delgado - 30 Apr 2020
MAIL_RECEIVED: Fri 5/1/2020 2:25:00 PM
Mozambique_484-30April2020_Gov-says-debt-criminal_Insurgents-toward-Pemba.pdf
Mozambique_484-30Apr2020_Supplement-religion-vote.pdf

Fyi. Berichtgeving over (i) "hidden debt" (en (ii) veiligheidsincidenten rondom Pemba

From: 5.1.2.e @open.ac.uk>
Sent: vrijdag 1 mei 2020 00:32
To: Dev-Mozambique-List < 5.1.2.e @open.ac.uk>
Subject: Mozambique 484 - Govt. says debt 'criminal'; Insurgents move toward Pemba; Religion in Cabo Delgado - 30 Apr 2020

MOZAMBIQUE 484

News reports & clippings

30 April 2020

==========

Editor: Joseph Hanlon (j.hanlon@open.ac.uk)
To subscribe: tinyurl.com/sub-moz
To unsubscribe: tinyurl.com/unsub-moz
Articles may be freely reprinted but please cite the source.
Previous newsletters and other Mozambique material are posted on bit.ly/mozamb
Downloadable books: http://bit.ly/Hanlon-books Election data: http://bit.ly/MozElData
==========

Attached: this newsletter in pdf *and* **Special Report: "Religion is shaping Cabo Delgado civil war"** (also on https://bit.ly/CDelgadoReligion)
==========

Also in this issue:

Insurgents move toward Pemba

==========

Secret debt guarantee 'criminal', 'illegal' says government

In its strongest public statement so far, government has called the guarantees on the MAM and Proindicus secret debt to be "illegally obtained" and "criminally obtained". But it confirms the acceptance of the Ematum bonds and that they will be paid

The $2 bn secret debt taken in 2013-4 was in three parts as loans to three companies largely owned by the security services. Proindicus borrowed $622 mn, $504 mn from Credit Suisse and $118 from VTB. MAM borrowed $535 from VTB. These loans are now challenged.

Ematum borrowed $850 mn in the form of bonds, which have been rescheduled twice and are accepted as payable.

In the government's request to the IMF for a Covid-19 rapid credit, its Letter of Intent from Minister of Economy and Finance Adriano Afonso Maleiane Bank of Mozambique Governor Rogério Zandamela says: (emphasis added)

"Last year, a restructuring agreement was reached with Eurobond holders providing substantial debt service relief. Mozambique's Attorney-General has filed a lawsuit in the U.K. to nullify the **criminally obtained government guarantee** on the loan contracted by Proindicus SA, a state-owned enterprise, with Credit Suisse. Similarly, in its defense against a lawsuit brought by VTB in the U.K., the Government will seek to nullify the **illegally obtained government guarantee** on the loan contracted by MAM SA, another state-owned enterprise."

The IMF adds that "the government does not intend to support MAM, which will follow the normal course of commercial bankruptcy without backing, and the validity of the government guarantee on VTB's loan to MAM is in dispute."

The full IMF document is on: https://www.imf.org/~/media/Files/Publications/CR/2020/English/1MOZEA2020001.ashx
The Letter of Intent is on page 21 as Annex 1 of the main report.

Transparency promises to gain $309 mn

To get its $309 mn in Covid-19 money from the IMF, the government has been forced to make unprecedented concessions to transparency of the use of the money. In the Letter of Intent, the ministers say: "We will undertake an independent audit of crisis-mitigation spending and related procurement processes once the crisis abates and will publish its results. We will also publish on the government's website large public procurement contracts related to crisis mitigation, the names of the awarded companies, their beneficial owners, and ex-post validation of delivery."

Tao Zhang, IMF Deputy Managing Director and Chair, made clear this is linked to the need to "prevent corruption and misuse of emergency financing, by strengthening transparency and accountability." And the IMF's report stresses that legislative and institutional reforms were adopted a few years ago, but there is "a lack of effective implementation."

The requirement for audits and validation of delivery are important. But the strongest is revealing the "beneficial owners" of companies that win tenders. The escape clause is that it only applies to " **large** public procurement contracts," making is easy to split larger contracts in to many smaller pieces.

There will be a 2020 wage freeze.

The Covid-19 State of Emergency was extended for 30 days by President Nyusi.

==========

Special report: **Religion is shaping Cabo Delgado civil war**
Supplement on religion and voting in Cabo Delgado districts and administrative posts. Attached to this newsletter, and on https://bit.ly/CDelgadoReligion
==========

Insurgents move toward Pemba

Insurgent groups moved south toward Pemba Monday-Wednesday (27-29 April), but were stopped by the army and mercenaries. They did, however attack and burn villages.

The target appears to have been Metuge, across the bay to the west of Pemba. On Monday and Tuesday (27-28 Apr) there were reports of large military movements by road into Metuge district and deployment of South Africa Dyke Advisory Group helicopters. It appears that the military took control of Metuge; shops and offices are closed. Details are scarce, but it appears there was a confrontation at Nacoba, Quissanga district, about 20 km south of Quissanga town and 40 km from Pemba (by air, 85 km by road around the bay). T

he Mozambican military moving north and a large group of insurgents moving south met a Nacoba. It is unclear if there was actually any fighting but it was one of the largest government military movements of the war. Intelyse (30 April) says that insurgents on 28 April burned at least 20 houses in Nacoba and killed 15 head of livestock, but that "security forces supported by South African private military contractors (PMCs) arrived at the scene" and that insurgents fled the area "after brief clashes. Multiple military vehicles and helicopters were reported to be present in the area."

The government military action was a response to a move south by the insurgents, who established themselves near Napuda (Quissanga) and Namiteue (Metuge) 10 km south of Nacoba on the Quissanga-Nacoba-Metuge road. On 27 April there was a report that they had burned the nearby village of Muaja. *Pinnacle News* (29 Apr) reported that on Tuesday (28 April) insurgents burned Nacoba, Napuda, and a series of villages nearby along the north-south road: 1 de Maio, Natugo, Girumba, and Tacuanama. *Carta De Mocambique* (30 Apr) says insurgents on Tuesday reached another 5 km south to Messanja and Ntessa in Metuge.

At Nacoba the road is about 15 km inland from the coast and there are confirmed reports of attacks by insurgents on coastal villages. It is unclear if this was a separate group also moving south, or part of the main group leaving the main road and breaking up into smaller groups when confronted by government soldiers.

The village of Arimba was burned on Wednesday (29 Apr), and insurgents stole food and livestock and had a feast. The burning of Arimba is confirmed. One report said the attack was done by 16-20 men on 6-7 motorcycles. Arimba is an old and large coastal village and grew up around a coconut planation abandoned in the colonial era.

Insurgents were said Thursday morning (30 April) to have raided two other coastal villages. A group was said to be moving south on an old dirt road toward Namau, Namavi and Sessoane villages, 10 km south of Arimba and in Metuge district, and were said to have arrived at mid-day. {unconfirmed}

Government says 129 insurgents killed this month

Government forces killed 129 insurgents in four operations in April, Interior Minister Amad Miquidade reported, in a joint press conference with Defence Minister Jaime Neto.
+ 39 killed in Muidumbe on 7 April.
+ 59 killed on Quirimba island on 10 April.
+ 30 killed on Ibo Island on 11-12 April.
+ 1 Killed on Ibo with the capture of a boat on 13 April.
Nothing was said about government casualties.

Miquidade also attacked the press and Renamo for "acts of disinformation [of] some news organizations [and] spokesmen." Miquidade declared that "the Defence and Security Forces strongly condemn the statements by the spokesman of the Renamo party, which accuses the Mozambican state of murdering civilians." This was a reference to a 23 April statement by Renamo spokesman Jose Manteigas saying the security forces on 12 April had murdered defenceless civilians arriving on a boat; he gave 8 names of people killed, including a local Renamo leader.

Zitamar (29 Apr) writes "In a press conference yesterday, the ministers of defence and the interior said they wouldn't 'tolerate' those who accuse the state of killing civilians during counter-terrorism operations. The comment was aimed at opposition party Renamo, but it has also been interpreted as a veiled threat to the media."

Seventeen national and international civil society organizations have submitted a letter to President Filipe Nyusi expressing their concern about the increase in police violence against defenceless civilians in Cabo Delgado by the police Rapid Intervention Unit (UIR) and the Special Operations Group (GOE). The organizations also denounce the “harassment and intimidation” of civil society groups and journalists. They note in particular the disappearance on 7 April of Ibraimo Abu Mbaruco, a journalist at Palma Community Radio. Zitamar (29 Apr) reports that "Mbaruco continues to be held by the military", and that he was held first in the military quarters in Muidumbe. and is now being held in Mueda.

Insurgent control of N380. Insurgents now operate regularly along this route, exercising a form of semi-control over the Unguia - Macomia stretch of the road, according to Intelyse (30 April) Unguia is the junction with the road from Montepuez to the west and Bilibiza and Quisanga to the east. The N380 is the only paved road north from Pemba to the gas fields in Palma. There have been multiple insurgent attacks in March and April 2020 on the N380 between Unguia and Machova Koko 10 km further north. Insurgents control this stretch of road and can erect checkpoints in the area and potentially tax traffic travelling along the road, and are able to attack at will along this route, Intelyse says. This allows the militants to strain government and military supply lines to Cabo Delgado’s Northern Districts.

Zimbabwean President Emmerson Mnangagwa met with President Filipe Nyusi and Defence Minister Jaime Neto this afternoon in Chimoio.

==========

ELECTION OVERLOAD? - You are subscribed to two newsletters, the *Mozambique Political Process Bulletin election newsletters* (published by CIP), and *Mozambique News Reports and Clippings* (published by Joseph Hanlon and not linked to CIP). If you want to receive this newsletter but not the election newsletters, just reply to this e-mail with "no election" in the subject line.

==========

The EU General Data Protection Regulation (GDPR) strengthens data protection and requires that consent to receive communication must be 'freely given, specific, informed and unambiguous'. Importantly, there must be a positive opt-in as opposed to an opt-out. As you have voluntarily subscribed to our newsletters, you do not need to take any action and will continue to receive them as usual. We hold only your e-mail address and no other information about you, and we never share our subscription list with anyone.

To **unsubscribe**: tinyurl.com/unsub-moz

==========

ARTICLES MAY BE FREELY REPRINTED but please cite the source: "Mozambique News Reports and Clippings". Previous newsletters are posted on bit.ly/mozamb

==========

Background reading

Special reports

Mozambique heroin transit trade

English - LSE - http://bit.ly/Moz-heroin
Portuguese - Pt - CIP - http://bit.ly/HeroinaPT

Gas for development?

Gas_for_development_or just_for_money?_2015 bit.ly/MozGasEng
Gás_para_desenvolvimento_ou_apenas_dinheiro?_2015 bit.ly/MozGasPt

Social protection report - 2017 Mozambique - http://bit.ly/MozSocPro
Special report on four poverty surveys: bit.ly/MozPoverty
2018 Constitution - http://bit.ly/2KF588T
Minimum wage and exchange rates 1996-2018 -- http://bit.ly/MinWage18

$2bn secret debt - in English

Kroll - Full report on $2bn debt - http://bit.ly/Kroll-Moz-full
Kroll report summary - http://bit.ly/Kroll-sum
Key points of Mozambique parliament report - Nov 2016 - http://bit.ly/MozAR-debt-En
Following the donor-designed path to Mozambique's $2.2 bn debt - http://bit.ly/3WQ-hanlon

In Portuguese:

Parliamentary Report on the Secret Debt (complete) bit.ly/MozAR-debt

Election study collaboration: We have detailed election data from 1999 through 2014 and are inviting scholars to use this data collaboratively. http://bit.ly/MozElData
Election newsletters are on http://bit.ly/2H066Kg

Eight books by Joseph Hanlon can be downloaded, free: http://bit.ly/Hanlon-books

Bangladesh confronts climate change (2016)
Chickens and beer: A recipe for agricultural growth in Mozambique (2014)
Há Mais Bicicletas – mas há desenvolvimento? (2008)
Moçambique e as grandes cheias de 2000 (2001)
Paz Sem Beneficio: Como o FMI Bloqueia a Reconstrução (1997)
Peace Without Profit: How the IMF Blocks Rebuilding (1996)
Mozambique: Who Calls the Shots (1991)
Mozambique: The Revolution Under Fire (1984)

Two more will be available shortly to download:

Apartheid's 2nd Front (1986)
Mozambique and the Great Flood of 2000

These are still available for sale:

Galinhas e cerveja: uma receita para o crescimento (2014) (free in English)
Zimbabwe takes back its land (2013)
Just Give Money to the Poor: The Development Revolution from the Global South (2010)
Do bicycles equal development in Mozambique? (2008) (free in Portuguese)
Beggar Your Neighbours: Apartheid Power in Southern Africa (1986)

========

This mailing is the personal responsibility of Joseph Hanlon, and does not necessarily represent the views of the Open University.

==========

-- The Open University is incorporated by Royal Charter (RC 000391), an exempt charity in England & Wales and a charity registered in Scotland (SC 038302). The Open University is authorised and regulated by the Financial Conduct Authority in relation to its secondary activity of credit broking.

To: 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2e
Afke[5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 5/4/2020 6:32:08 AM
Importance: Normal
Subject: RE: Mozambique 484 - Govt. says debt 'criminal'; Insurgents move toward Pemba; Religion in Cabo Delgado - 30 Apr 2020
MAIL_RECEIVED: Mon 5/4/2020 6:32:11 AM

Ha die 5.1.2.e,

Heel erg bedankt voor het doorsturen van deze informatie.

Het is natuurlijk verschrikkelijk voor het land en die mensen die richting Pemba wonen dat de terroristen doortrekken het land in.

Het geeft echter wel meer het beeld dat dat het niet direct aan het project gerelateerd is, zoals Both Ends ons graag zou zien toegeven.

Groet

5.1.2e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e @atradius.com>
Sent: 01 May 2020 14:25
To: 5.1.2.e @atradius.com> 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e
<5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e @atradius.com>
Subject: FW: Mozambique 484 - Govt. says debt 'criminal'; Insurgents move toward Pemba; Religion in Cabo Delgado - 30 Apr 2020

Fyi. Berichtgeving over (i) "hidden debt" (en (ii) veiligheidsincidenten rondom Pemba

From: 5.1.2.e @open.ac.uk>
Sent: vrijdag 1 mei 2020 00:32
To: Dev-Mozambique-List <5.1.2.e @open.ac.uk>
Subject: Mozambique 484 - Govt. says debt 'criminal'; Insurgents move toward Pemba; Religion in Cabo Delgado - 30 Apr 2020

MOZAMBIQUE 484

News reports & clippings

30 April 2020

==========

Editor: Joseph Hanlon (j.hanlon@open.ac.uk)
To subscribe: tinyurl.com/sub-moz
To unsubscribe: tinyurl.com/unsub-moz
Articles may be freely reprinted but please cite the source.
Previous newsletters and other Mozambique material are posted on bit.ly/mozamb
Downloadable books: http://bit.ly/Hanlon-books Election data: http://bit.ly/MozElData
==========

Attached: this newsletter in pdf *and* **Special Report: "Religion is shaping Cabo Delgado civil war"** (also on

https://bit.ly/CDelgadoReligion)
==========

Also in this issue:

Insurgents move toward Pemba

==========

Secret debt guarantee 'criminal', 'illegal' says government

In its strongest public statement so far, government has called the guarantees on the MAM and Proindicus secret debt to be "illegally obtained" and "criminally obtained". But it confirms the acceptance of the Ematum bonds and that they will be paid

The $2 bn secret debt taken in 2013-4 was in three parts as loans to three companies largely owned by the security services. Proindicus borrowed $622 mn, $504 mn from Credit Suisse and $118 from VTB. MAM borrowed $535 from VTB. These loans are now challenged.

Ematum borrowed $850 mn in the form of bonds, which have been rescheduled twice and are accepted as payable.

In the government's request to the IMF for a Covid-19 rapid credit, its Letter of Intent from Minister of Economy and Finance Adriano Afonso Maleiane Bank of Mozambique Governor Rogério Zandamela says: (emphasis added)
"Last year, a restructuring agreement was reached with Eurobond holders providing substantial debt service relief. Mozambique's Attorney-General has filed a lawsuit in the U.K. to nullify the **criminally obtained government guarantee** on the loan contracted by Proindicus SA, a state-owned enterprise, with Credit Suisse. Similarly, in its defense against a lawsuit brought by VTB in the U.K., the Government will seek to nullify the **illegally obtained government guarantee** on the loan contracted by MAM SA, another state-owned enterprise."

The IMF adds that "the government does not intend to support MAM, which will follow the normal course of commercial bankruptcy without backing, and the validity of the government guarantee on VTB's loan to MAM is in dispute."

The full IMF document is on: https://www.imf.org/~/media/Files/Publications/CR/2020/English/1MOZEA2020001.ashx
The Letter of Intent is on page 21 as Annex 1 of the main report.

Transparency promises to gain $309 mn

To get its $309 mn in Covid-19 money from the IMF, the government has been forced to make unprecedented concessions to transparency of the use of the money. In the Letter of Intent, the ministers say: "We will undertake an independent audit of crisis-mitigation spending and related procurement processes once the crisis abates and will publish its results. We will also publish on the government's website large public procurement contracts related to crisis mitigation, the names of the awarded companies, their beneficial owners, and ex-post validation of delivery."

Tao Zhang, IMF Deputy Managing Director and Chair, made clear this is linked to the need to "prevent corruption and misuse of emergency financing, by strengthening transparency and accountability." And the IMF's report stresses that legislative and institutional reforms were adopted a few years ago, but there is "a lack of effective implementation."

The requirement for audits and validation of delivery are important. But the strongest is revealing the "beneficial owners" of companies that win tenders. The escape clause is that it only applies to " **large** public procurement contracts," making is easy to split larger contracts in to many smaller pieces.

There will be a 2020 wage freeze.

The Covid-19 State of Emergency was extended for 30 days by President Nyusi.

Special report: **Religion is shaping Cabo Delgado civil war**
Supplement on religion and voting in Cabo Delgado districts and administrative posts. Attached to this newsletter, and on https://bit.ly/CDelgadoReligion
==========

Insurgents move toward Pemba

Insurgent groups moved south toward Pemba Monday-Wednesday (27-29 April), but were stopped by the army and mercenaries. They did, however attack and burn villages.

The target appears to have been Metuge, across the bay to the west of Pemba. On Monday and Tuesday (27-28 Apr) there were reports of large military movements by road into Metuge district and deployment of South Africa Dyke Advisory Group helicopters. It appears that the military took control of Metuge; shops and offices are closed. Details are scarce, but it appears there was a confrontation at Nacoba, Quissanga district, about 20 km south of Quissanga town and 40 km from Pemba (by air, 85 km by road around the bay). T

he Mozambican military moving north and a large group of insurgents moving south met a Nacoba. It is unclear if there was actually any fighting but it was one of the largest government military movements of the war. Intelyse (30 April) says that insurgents on 28 April burned at least 20 houses in Nacoba and killed 15 head of livestock, but that "security forces supported by South African private military contractors (PMCs) arrived at the scene" and that insurgents fled the area "after brief clashes. Multiple military vehicles and helicopters were reported to be present in the area."

The government military action was a response to a move south by the insurgents, who established themselves near Napuda (Quissanga) and Namiteue (Metuge) 10 km south of Nacoba on the Quissanga-Nacoba-Metuge road. On 27 April there was a report that they had burned the nearby village of Muaja. *Pinnacle News* (29 Apr) reported that on Tuesday (28 April) insurgents burned Nacoba, Napuda, and a series of villages nearby along the north-south road: 1 de Maio, Natugo, Girumba, and Tacuanama. *Carta De Mocambique* (30 Apr) says insurgents on Tuesday reached another 5 km south to Messanja and Ntessa in Metuge.

At Nacoba the road is about 15 km inland from the coast and there are confirmed reports of attacks by insurgents on coastal villages. It is unclear if this was a separate group also moving south, or part of the main group leaving the main road and breaking up into smaller groups when confronted by government soldiers.

The village of Arimba was burned on Wednesday (29 Apr), and insurgents stole food and livestock and had a feast. The burning of Arimba is confirmed. One report said the attack was done by 16-20 men on 6-7 motorcycles. Arimba is an old and large coastal village and grew up around a coconut planation abandoned in the colonial era.

Insurgents were said Thursday morning (30 April) to have raided two other coastal villages. A group was said to be moving south on an old dirt road toward Namau, Namavi and Sessoane villages, 10 km south of Arimba and in Metuge district, and were said to have arrived at mid-day. {unconfirmed}

Government says 129 insurgents killed this month

Government forces killed 129 insurgents in four operations in April, Interior Minister Amad Miquidade reported, in a joint press conference with Defence Minister Jaime Neto.
+ 39 killed in Muidumbe on 7 April.
+ 59 killed on Quirimba island on 10 April.
+ 30 killed on Ibo Island on 11-12 April.
+ 1 Killed on Ibo with the capture of a boat on 13 April.
Nothing was said about government casualties.

Miquidade also attacked the press and Renamo for "acts of disinformation [of] some news organizations [and] spokesmen." Miquidade declared that "the Defence and Security Forces strongly condemn the statements by the spokesman of the Renamo party, which accuses the Mozambican state of murdering civilians." This was a reference to a 23 April statement by Renamo spokesman Jose Manteigas saying the security forces on 12 April had murdered defenceless civilians arriving on a boat; he gave 8 names of people killed, including a local Renamo leader.

Zitamar (29 Apr) writes "In a press conference yesterday, the ministers of defence and the interior said they wouldn't 'tolerate' those who accuse the state of killing civilians during counter-terrorism operations. The comment was aimed at opposition party Renamo, but it has also been interpreted as a veiled threat to the media."

Seventeen national and international civil society organizations have submitted a letter to President Filipe Nyusi expressing their concern about the increase in police violence against defenceless civilians in Cabo Delgado by the police Rapid Intervention Unit (UIR) and the Special Operations Group (GOE). The organizations also denounce the "harassment and intimidation" of civil society groups and journalists. They note in particular the disappearance on 7 April of Ibraimo Abu Mbaruco, a journalist at Palma Community Radio. Zitamar (29 Apr) reports that "Mbaruco continues to be held by the military", and that he was held first in the military quarters in Muidumbe. and is now being held in Mueda.

Insurgent control of N380. Insurgents now operate regularly along this route, exercising a form of semi-control over the Unguia - Macomia stretch of the road, according to Intelyse (30 April) Unguia is the junction with the road from Montepuez to the west and Bilibiza and Quisanga to the east. The N380 is the only paved road north from Pemba to the gas fields in Palma. There have been multiple insurgent attacks in March and April 2020 on the N380 between Unguia and Machova Koko 10 km further north. Insurgents control this stretch of road and can erect checkpoints in the area and potentially tax traffic travelling along the road, and are able to attack at will along this route, Intelyse says. This allows the militants to strain government and military supply lines to Cabo Delgado's Northern Districts.

Zimbabwean President Emmerson Mnangagwa met with President Filipe Nyusi and Defence Minister Jaime Neto this afternoon in Chimoio.

==========

ELECTION OVERLOAD? - You are subscribed to two newsletters, the *Mozambique Political Process Bulletin election newsletters* (published by CIP), and *Mozambique News Reports and Clippings* (published by Joseph Hanlon and not linked to CIP). If you want to receive this newsletter but not the election newsletters, just reply to this e-mail with "no election" in the subject line.
==========
The EU General Data Protection Regulation (GDPR) strengthens data protection and requires that consent to receive communication must be 'freely given, specific, informed and unambiguous'. Importantly, there must be a positive opt-in as opposed to an opt-out. As you have voluntarily subscribed to our newsletters, you do not need to take any action and will continue to receive them as usual. We hold only your e-mail address and no other information about you, and we never share our subscription list with anyone.
To **unsubscribe**: tinyurl.com/unsub-moz
==========
ARTICLES MAY BE FREELY REPRINTED but please cite the source: "Mozambique News Reports and Clippings". Previous newsletters are posted on bit.ly/mozamb

==========

Background reading

Special reports

Mozambique heroin transit trade
English - LSE - http://bit.ly/Moz-heroin
Portuguese - Pt - CIP - http://bit.ly/HeroinaPT
Gas for development?
Gas_for_development_or just_for_money?_2015 bit.ly/MozGasEng
Gás_para_desenvolvimento_ou_apenas_dinheiro?_2015 bit.ly/MozGasPt
Social protection report - 2017 Mozambique - http://bit.ly/MozSocPro
Special report on four poverty surveys: bit.ly/MozPoverty
2018 Constitution - http://bit.ly/2KF588T
Minimum wage and exchange rates 1996-2018 -- http://bit.ly/MinWage18
$2bn secret debt - in English
Kroll - Full report on $2bn debt - http://bit.ly/Kroll-Moz-full
Kroll report summary - http://bit.ly/Kroll-sum
Key points of Mozambique parliament report - Nov 2016 - http://bit.ly/MozAR-debt-En
Following the donor-designed path to Mozambique's $2.2 bn debt - http://bit.ly/3WQ-hanlon
In Portuguese:
Parliamentary Report on the Secret Debt (complete) bit.ly/MozAR-debt

Election study collaboration: We have detailed election data from 1999 through 2014 and are inviting scholars to use this data collaboratively. http://bit.ly/MozElData
Election newsletters are on http://bit.ly/2H066Kg

Eight books by Joseph Hanlon can be downloaded, free: http://bit.ly/Hanlon-books
Bangladesh confronts climate change (2016)
Chickens and beer: A recipe for agricultural growth in Mozambique (2014)
Há Mais Bicicletas – mas há desenvolvimento? (2008)
Moçambique e as grandes cheias de 2000 (2001)
Paz Sem Beneficio: Como o FMI Bloqueia a Reconstrução (1997)
Peace Without Profit: How the IMF Blocks Rebuilding (1996)
Mozambique: Who Calls the Shots (1991)
Mozambique: The Revolution Under Fire (1984)

Two more will be available shortly to download:
Apartheid's 2nd Front (1986)
Mozambique and the Great Flood of 2000

These are still available for sale:
Galinhas e cerveja: uma receita para o crescimento (2014) (free in English)
Zimbabwe takes back its land (2013)
Just Give Money to the Poor: The Development Revolution from the Global South (2010)
Do bicycles equal development in Mozambique? (2008) (free in Portuguese)
Beggar Your Neighbours: Apartheid Power in Southern Africa (1986)

========
This mailing is the personal responsibility of Joseph Hanlon, and does not necessarily represent the views of the Open University.
==========

-- The Open University is incorporated by Royal Charter (RC 000391), an exempt charity in England & Wales and a charity registered in Scotland (SC 038302). The Open University is authorised and regulated by the Financial Conduct Authority in relation to its secondary activity of credit broking.

nrc.nl›

Onbeperkt toegang tot alle artikelen op nrc.nl Abonneer

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Hoe jihadisten in razend tempo het noorden van Mozambique veroveren

Sinds een cycloon vorig jaar over Mozambique raasde en tot voedseltekorten leidde, winnen jihadisten terrein. Uit naam van IS voeren ze massaslachtingen uit.

Bram Vermeulen 6 mei 2020 Leestijd 3 minuten

Verwoestingen na een aanslag van jihadisten in het Mozambikaanse dorp Aldeia da Paz, in provincie Cabo Delgado. Deze foto is van augustus 2019. Geweld in dit gebied is recent weer opgelaaid.
Foto Marco Longari/AFP

De havenstad Pemba in Mozambique's meest noordelijke provincie Cabo Delgado was altijd geliefd om zijn witte stranden en koraalriffen, verborgen onder een azuurblauwe oceaan. Populair onder watersporters en liefhebbers van de pastelkleurige huizen gebouwd door de in 1974 verjaagde Portugese kolonisator. Nu is de stad de hoofdprijs voor oprukkende jihadisten, die in de afgelopen dagen ternauwernood konden worden gestopt in de baai ten westen van Pemba, door soldaten van het Mozambikaanse leger en Russische en Zuid-Afrikaanse huurlingen.

Nooit sinds het einde van de burgeroorlog in Mozambique in 1992 werd er zo hard gevochten in het noorden van het land. De opstand begon eind 2017, toen er uit het grensgebied van Tanzania (dat voor 35% islamitisch is) en het christelijke Mozambique (17% islamitisch) berichten kwamen over jihadisten die dorpelingen onthoofdden. De lokale bevolking in het grensgebied noemde de strijders 'Al-Shabaab', ook al hebben ze geen enkele link met die aan Al-Qaida gelinkte

groepering in Somalië. Sindsdien hebben de jihadisten meer dan 900 Mozambikanen gedood bij meer dan 400 verschillende aanvallen. De strijders hebben trouw gezworen aan de concurrent van Al-Qaida, Islamitische Staat (IS). Berichten over de massaslachtingen bereiken vaak pas na weken de lokale pers.

Berichten over de massaslachtingen bereiken vaak pas na weken de lokale pers

Dorpelingen onthoofd

Deze week werd bekend dat de jihadisten in het dorp Xitaxi in het disctrict Muidumbe 52 dorpelingen onthoofdden, omdat ze weigerden zich bij de jihadisten aan te sluiten. De moordpartij is nu te zien in de propagandafilms van IS, uitgezonden door haar spreekbuis *Amaq*. IS omarmt de jihadistische opstand in Mozambique gretig, net als elders in Afrika, sinds de beweging in het Midden-Oosten bijna alle terrein verloor.

De jihadisten in Mozambique versnelden hun opmars nadat cycloon Kenneth in april vorig jaar over Cabo Delgado raasde, en tot voedseltekorten leidde in het noorden van het land.

De

militanten verzekerden niet alleen de eigen voedselvoorziening. Ze beloonden ook dorpelingen met voedsel, vaak buitgemaakt bij plunderingen van landbouwgrond en winkels. De levens van gevangen genomen soldaten worden gespaard zolang ze zich aansluiten bij de beweging. De jihadisten richten hun geweld vooral op lokale politici en onderwijzers. Die methode doet denken aan de praktijken van Renamo-rebellen tijdens de burgeroorlog tussen 1974 en 1992, die zich richtten op de vertegenwoordigers van de (toen communistische) staat.

Lees ook:
In dit verdronken dorp is niets overgebleven

Regering is machteloos

De regering in de zuidelijk gelegen hoofdstad Maputo stond in de afgelopen maanden machteloos tegenover de oprukkende jihadisten. Symbolisch was de inname van Ntchinga, een voormalige legerbasis van regeringstroepen tijdens de burgeroorlog. De soldaten op de basis sloegen op de vlucht. „Wij nemen dit dorp in om aan te tonen dat de huidige regering de allerarmsten vernedert en hun bazen bevoordeelt", zegt de woordvoerder van de beweging in een videoboodschap. „Wij verdedigen islam. We willen een islamitische regering. Wij zijn kinderen van hier. In het bos zijn we met velen."

De opstand vertoont veel gelijkenissen met de methoden van Boko Haram in het noordoosten van Nigeria, die eveneens zegt op te komen voor een verwaarloosde boerenklasse. De regering van de Mozambikaanse president Filipe Nyusi noemt de opstandelingen „gezichtsloze criminelen", gefinancierd door het buitenland. Maar leden van zijn regeringspartij liggen zelf onder het vergrootglas van onderzoekers wegens grootschalige corruptie en verduistering van geld geleend bij het Zwitserse Credit Suisse en de Russische VSB-bank. Ook is er groeiend wantrouwen onder de lokale bevolking over de verdeling van de opbrengsten van gasvelden die voor de kust van Noord-Mozambique zijn gevonden.

De opstand vertoont gelijkenissen met de methoden van Boko Haram in het noordoosten van Nigeria

Binnen- en buitenlandse journalisten krijgen geen toegang tot het gebied om

onderzoek naar de onderliggende oorzaken van het conflict in het noorden van Mozambique te doen. 17 mensenrechtenorganisaties beklagen zich in een brandbrief aan de president over „intimidaties" van journalisten en maatschappelijke organisaties. Ze schreven de brief nadat de radiojournalist Ibraimo Abú Mbaruco op 7 april spoorloos verdween.

Bedrijven trekken weg

De buitenlandse bedrijven die naar gas zoeken in Noord-Mozambique maken zich zorgen over het toenemende geweld in de regio. ExxonMobil liet begin april weten de beslissing over investering in het project voorlopig uit te stellen, mede ingegeven door de wereldwijde onzekerheid veroorzaakt door Covid-19. Het Franse energiebedrijf Total haalde zijn schepen terug nadat jihadisten in maart de kustplaats Mocímboa da Praia innamen. Zeker 150 huurlingen gelinkt aan de Russische Wagner Group werden begin dit jaar naar het gebied gestuurd om de jihadisten te bestrijden, maar moesten zich overhaast terugtrekken nadat ze in een hinderlaag liepen.

Volgens de online nieuwsbrief *Africa Confidential* is begin april ook het Zuid-Afrikaanse bedrijf Dyck Advisory Group ingehuurd door de Mozambikaanse politie. Ze zouden met helikopters de kampen van de jihadisten hebben beschoten. Volgens de Zuid-Afrikaanse website *Defenseweb* hebben strijders van de Islamitische Staat op 8 april een Gazelle-helikopter van de Zuid-Afrikanen neergehaald.

Lees ook:
De Russische huurlingen van Wagner zitten overal

To: 5.1.2.e @open.ac.uk]
From:
Sent: Wed 5/6/2020 8:44:51 PM
Importance: Normal
Subject: Mozambique 484 - Cabo Delgado war - government & mercenaries push back - maps - 6May2020
MAIL_RECEIVED: Wed 5/6/2020 8:45:16 PM
Mozambique_485-6May2020_Cabo-Delgado-maps-reports.pdf

MOZAMBIQUE 485

News reports & clippings

6 May 2020

==========

Editor: Joseph Hanlon (j.hanlon@open.ac.uk)
To subscribe: tinyurl.com/sub-moz
To unsubscribe: tinyurl.com/unsub-moz
Articles may be freely reprinted but please cite the source.
Previous newsletters and other Mozambique material are posted on bit.ly/mozamb
Downloadable books: http://bit.ly/Hanlon-books Election data: http://bit.ly/MozElData
==========

Attached: this newsletter in pdf
==========

Also in this issue:

Cabo Delgado maps and research reports
==========

1100 deaths in Cabo Delgado civil war

The death toll of the Cabo Delgado civil war to 25 April is 1100, according to ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project). Of the 1100 deaths, more than 700 were civilians. This year, up to 25 April, there were 101 incidents and 285 deaths (of whom more than 200 were civilians). The US-based ACLED has the most accurate incident and body count. https://bit.ly/CD-ACLED-Apr20.

Insurgents pushed back in Cabo Delgado

Mozambican police and army and South Africa mercenaries finally responded to the two month long push south by insurgents in Quissanga district, and there has been some serious fighting. Insurgents have controlled much of Quissanga for more than a month, and were pushing south toward Metuge, just across the bay from Pemba. This push was halted last week by a major military response. But insurgent attacks continue elsewhere.

Details remain scarce, in part because of severe pressure on the press which has been successful in imposing self-censorship. There have been public appeals by journalists' group MISA Mocambique on Press Freedom Day (3 May) to end "attacks and persecutions of journalists" (English and Portuguese, https://bit.ly/CD-MISA) and on 28 April by 16 international bodies including Reporters San Frontieres to end "intimidation" of journalists. Both cite the kidnap of Palma journalist Ibraimo Abu Mbaruco, who has not been seen since he was taken by the military on 7 April.

Troop and police movements from Pemba to Metuge, and major use of the South African drone and helicopters, has been publicly visible, and there has been some reporting. Large numbers of people have fled to Metuge and Pemba.

This is low-tech warfare, with insurgents communicating on mobile telephones but advancing on motorcycles, bicycles and on foot. Two of the South African helicopters simply have a machine gun mounted, but a drone is also being used. Nevertheless, Portuguese TV footage shows the aircraft simply flying low to frighten and break up groups of insurgents and villagers talking [illegible]nts. (SIC, Leste/Oeste com Nuno Rogeiro, 3 May)

Insurgents had moved southeast from Macomia attacking Bilibiza on 29 January and occupying Quisssanga town on 25 March, which gave them effective control of the Quissanga district north of the Montepuez river. They attacked Qurimba island on 9 April. They then began to move south down the road from Quissanga toward Metuge, across the bay west of Pemba. In late April they moved south, first to Nacoba, from which they spread out and burned villages including Arimba on the coast and a Qurimbas park tourist camp on 27-30 April. This finally led to a military response. (See newsletter 484, 30 April)

Distances are not large. Moving south, it is 15 km from Quissanga to the junction of the Bilibiza road: another 15 km south to Nacoba, which became a staging point. From Nacoba it is 15 km east to the coast and Arimba, as well as 15 south to Napuda, which appears to have been as far south as the insurgents were able to move. From there it is only 27 km to Metuge.

This is what we can piece together from Intelyse (4 May), *Carta de Mocambique* (4 May) and trusted local sources about the most recent week of fighting, from south to north. (There is a map in the attached pdf version of this bulletin.)

Napuda is on the border between Quissanga and Metuge districts and is the formal gate to the Quirimbas park. It still had 40 or more insurgents Saturday (2 May) - the southernmost concentration - but they were pushed north. They are said to have killed 14 villagers in Natugo, between Napunda and Nacoba on 2 May, probably as they were retreating north.

Nacoba, at the junction of the road toward the coast at **Arimba** was an insurgent position. Insurgents had burned part of the villages on 28 April and been attacked by the South African mercenaries. Insurgents killed 20 villages on Saturday (2 May) before being pushed further north.

Quissanga town was reoccupied by the police five weeks after it was occupied by insurgents. It appears there was no fighting and the town had been abandoned by the insurgents. There are photos of the security forces posing in front of the burned police post in precisely the same way the insurgents posed there. https://www.facebook.com/pinnaclenews79/photos/pcb.2899988296753598/2899987346753693/?type=3&theater) With access now possible, Mozambique Telecom (Tmcel) yesterday (5 May) re-established fixed and mobile telecommunications in the districts of Quissanga and Ibo and the Quirimbas archipelago. Service had been unavailable since 21 April.

An insurgent base between Quissanga and Bilibiza was attacked on Sunday (3 May). But **Cagambe** (or Cajambe), Quissanga district, a military camp 10 km west of Quissanga and 10 km north of Bilibiza, has been captured by insurgents, according to ISIS (@emorier 6 May). The insurgents may have been moving out of Quissanga. [unconfirmed]

Outside Quissanga, the war has also intensified:

Insurgent bases are being attacked. In addition to the base base between Quissanga and Bilibiza, bases in Muidumbe District near the Messalo River, and in the Mbau forest area in Mocimboa da Praia, have been attacked. There are reports yesterday of an attack on a base called Siria (Facebook Nuno Rogerio 5 May). [There is a serious problem of lack of information. There are no details as to what "attack" means, and *Carta* refers to "bombing", which seems unlikely. The location of Siria is confused; some say Mocimboa and others Quissanga, so it is probably one of the three bases mentioned above.]

Litingia (Nangade district) was attacked on 4 May, with food supplies looted but no casualties reported, (Pinnacle news 5 May)

Natuco (Macomia) on the coast near Mucojo and Pangane: One person decapitated, houses burned, goods taken, 30 April. (Carta 4 May)

Responses: motorcycles and cotton support

Recent attacks have been led by insurgents on motorcycles. Much of the fighting in Cabo Delgado is being done by the riot police (Rapid Intervention Unit, Unidade de Intervencao Rapida, UIR). Police Commander Bernardino Rafael announced that 80 motorcycles would be given to the UIR to make them more mobile. Half are already in Quissanga and half in Metuge.

The only cotton concession company in Cabo Delgado is Plexus, a British company, which has been in financial trouble. In February its 100 workers went on strike because they had not been paid for four months. And Plexus owes money to 48,000 growers whose cotton has not been paid for. In all, Plexus said it was $1.5 mn in debt. Minister of Agriculture and Rural Development Celso Correia, went to Montepuez 13 February, and promised he would find a solution in two weeks. (Noticias 14 Feb) Finally Monday (4 May), seven weeks after the visit, government agreed to give $2 mn to Plexus to pay the producers. (TVM, Carta 4 May)

Comment: With a growing war in Cabo Delgado fuelled by rural discontent, it is clearly not wise to have another 48,000 angry farmers. Celso Correia is clearly right that the most sensible thing is to pay the farmers. Ending the war requires getting money to many more rural people. But it is a mark of the government's non-functioning that it appears to have taken Correia seven weeks to get agreement to something so obvious. No wonder the war continues. *jh*

New Cabo Delgado map folder

It is hard to follow and understand the Cabo Delgado war without maps, so we have set up a special folder of the best Cabo Delgado maps, most at district level, on **https://bit.ly/CaboDelgadoMaps.** Most of these maps come from Relief Web (UN OCHA). There are important differences between maps in how village names in local languages are spelled in Portuguese, and there are some errors.

To show how useful maps can be, we suggest a short tour. Start with the Mueda plateau terrain (relief) map https://bit.ly/CD-Mueda-plateau. The map shows clearly how the Mueda plateau extends east into neighbouring districts. (All maps contain errors and the black dots and labels "Nampula" and "Mueda" about one-third up this map are there in error. The map was developed by MSF for Cyclone Kenneth and we ignore that as well.)

Next look at a population map of Cabo Delgado bit.ly/CD-TerPopMap which shows population concentrated in the south of the province and the Mueda plateau, and large areas with very few people.

Finally, look at the language map by Translators Without Borders https://bit.ly/CD-language which shows the huge diversity of home languages in the coastal areas, that Makonde is the home language of the plateau, and that the southern two-thirds of Cabo Delgado is almost entirely Makuhwa speaking.

We also have two new maps showing attacks so far, ACLED's own map https://bit.ly/CD-ACLED-Apr20 showing the number of attacks since the start of the war, and a map for attacks so far this year by ACLED's African analyst, Jasmine Opperman bit.ly/CD-incidents-Apr20.

Research again point to local factors

Three thoughtful and important studies have been just been published by Mozambican think tanks on the Cabo Delgado war (all in Portuguese only). They all point to history, and underlying differences and inequalities.

Joao Mosca, director of OMR (Observatorio do Meio Rural, Observatory of Rural Environment), looks closely at the evolution of the military conflict and its political and social context. (Destaque Rural 86) https://omrmz.org/omrweb/download/6856 He concludes (jh translation):

"It is necessary to foresee and combat conflicts with inclusive development, with greater social, territorial and ethnic equity in the distribution of resources (small businesses, self-employment, increasing access to more and better public services, greater priority to food production and security and generation of income in agriculture). Military solutions are not possible and, if they are, they entail high human, material and financial costs, without development processes being generated. …

"Conflicts always have internal and external factors that, combined, reinforce each other. Since national authorities have little influence over external reasons, it is important to eliminate the internal factors. In this case, it is poverty, based on different accessibility and control of power, resources, basic services to citizens, and small scale business opportunities and investments to create jobs and incomes.

"Conflict resolution is not limited to silencing weapons. It includes an effective reconciliation, where political, social,

economic, spatial, racial, ethnic differences must form the foundation of the wealth of plural societies unified by processes of inclusive global development, building unified states of several nations.

But he ends with a harsh critique of both Mozambique's government and the international community: "Finally, it is known that wars create wealth for national and foreign interest groups and often the reasons and motivations are for accessing resources. The Cabo Delgado conflict will be no exception. Conflict resolution necessarily involves putting national and people's interests first and only. Unfortunately, conflicts articulate geostrategic and economic interests where the main beneficiaries are other countries and international capital. Local elites benefit from 'peanuts', playing roles against their people. In this perspective, it is important to weaken states and their defence and security forces and, in some cases, to create failed States where the institutions begin to serve the interests of domestic banditry organized in dominant gangs of the State."

Salvador Forquilha, IESE director, and **Joao Pereira**, assistant processor at UEM (Universidade Eduardo Mondlane) compared the current war to the 1976-92 war against Renamo. http://www.iese.ac.mz/ideias-no-130/ They conclude: "The State's response needs to address and give due place to the internal factors of armed violence, crystallized in the multiple ethnic, social, political and economic tensions that exist at the local level, to prevent the conflict from not only intensifying, but also, eventually, spreading to other areas of northern Mozambique."

They argue that from the first the Renamo's war was linked to external actors and the Cold War. On the other hand "in Cabo Delgado, at least at the beginning, there is no evidence of the involvement of external state actors and the domestic group, which carries out armed violence, with clearly religious pretensions, has local origins, although with contacts outside Mozambique and the participation of radical foreigners who settled in locally via marriage. In this sense, one cannot look at the Al-Shabaab in Cabo Delgado as a mere external creation, as the official rhetoric wants us believe, as was the case with Renano." The claims of Islamic state only began to appear in June 2019.

Sergio Chichava, IESE Scientific Director, details the emergence of "Al Shabaab" in 2015 in Macomia district up to the start of the war on 5 October 2017. http://www.iese.ac.mz/ideias-no-129/ In November 2015 there were press reports in both *Noticias* and *Domingo* about a confrontation in Pangane, on the coast in Macomia. Muslim leaders attempted to prevent sale and consumption of alcohol. The police arrested one religious leader, which was opposed by local people. In the ensuring confrontation, one policeman was killed. Local people rejected the authority of the locality head (the lowest level government appointment), in part because he was Christian and Makonde. In some areas in 2016, the influence of "Al Shabaab", as it was already called locally, increased, to the point that parents stopped sending their children to state schools. Many attempts were made in the those two years to alert government to the problems of "Al Shabaan", but they were ignored.

Press articles: There is an interesting article just published by Paolo Israel, associate professor in history at the University of the Western Cape, in the Mail & Guardian (4 May) https://mg.co.za/article/2020-05-04-making-sense-of-mozambiques-brutal-insurgency/ A BBC report by Andrew Harding with a 3 minutes video is on https://www.bbc.co.uk/news/world-africa-52532741 Harding notes: "Observers say the evolution of the insurgency in Mozambique is remarkably similar to Boko Haram's emergence in northern Nigeria, with a marginalised group exploiting local grievances, terrorising many communities, but also offering an alternative path for unemployed youths frustrated by a corrupt, neglectful and heavy-handed state."

Further reading

There is an extensive discussion about Covid-19 and the war in Cabo Delgado being carried out by the independent media and various civil society organisations (CSOs) and think tanks. Almost all of it is in Portuguese. (Most English publications are paid, subscription only, including AIM English and security company newsletters.)

In English, there are two useful daily newsletters and websites:

Zitimar, Maputo business daily, partial paywall: https://zitamar.com/ and a free newsletter, to subscribe: https://zitamarnews.substack.com/
Club of Mozambique. https://clubofmozambique.com/ and https://clubofmozambique.com/latest-news/
There is a free daily newsletter, to subscribe: https://us9.list-manage.com/subscribe?u=6b106b76597725328448194ea&id=d3b369a42d&utm_source=The+Mozambican+Investor

In Portuguese, there are four main CSOs publishing regularly.

Centro de Integridade Publico (CIP): On the home page https://cipmoz.org/ there is a newsletter subscription form. Publishes several times a week on governance issues.

Observatorio do Meio Rural (OMR): https://omrmz.org/omrweb/ Publishes regularly on rural issues, including Covid-19 and the Cabo Delgado war.

Centro Para Democracia e Desenvolvimento (CDD): Home page https://cddmoz.org/ has a subscription pop-up. Daily mailings, sometimes including an English summary.

Instituto de Estudos Sociais e Economicos (IESE): an academic development research institution, publishing less regularly. https://cddmoz.org/

And the most useful free Portuguese daily media:

Carta de Mocambique: Well informed business oriented; director is investigative journalist Marcelo Mosse. https://cartamz.com/ There is an app and a daily newsletter.

@Verdade. http://www.verdade.co.mz/ Editor Aderito Caldeira is one of the best journalists in Mozambique, especially on technical issues. To subscribe: http://www.verdade.co.mz/fale-connosco/newsletter

AIM. Government information agency, with good wide ranging reporting. http://www.aim.org.mz.

Moz24horas: Headed by investigative journalists Luis Nhachote and Estacios Valo. https://www.moz24h.co.mz/

O Pais: (Partial paywall, can only read first paragraphs). http://opais.sapo.mz/ Also a newsletter: http://opais.sapo.mz/subscrever

Other violence

Renamo Junta attacked again in Mozambique's other small war. A bus was shot at on Tuesday (5 May) on the main N1 road going north near Muda-Serracao, Manica. Four people were injured, one seriously. (STV 5 May)

Six kidnappings this year have been reported. The most recent was in Chimoio of an Indian-origin businessman Yassin Answar whose car was stopped in the middle of Chimoio by gunfire yesterday (5 May). Maputo police spokesperson Juarce Martins confirmed Monday the kidnapping of Indian businessman Rizwan Adatia. He runs a chain of shops and supermarkets in nine African countries, and was kidnapped in Matola 30 April. His car was blocked in at a traffic light. (Lusa 4 May, Carta 6 May)

Lost smugglers? Police are investigating a drifting disabled boat towed into Beira. Ten crew members, claiming to be from Pakistan, said they were fisherman but that the boat had mechanical problems and was drifting helplessly until it was rescued by a Mozambican fishing vessel on 30 April. Sofala governor Lourenco Bulha said "There are reports that the boat had no cargo, although there are signs that, prior to its seizure, the boat was loaded. What were they doing at the coordinates where they were found?" (Noticias, AIM, O Pais 5 May) The police suspect that the vessel may be connected to the Islamist insurgency, but it is more likely that it was smuggling and became disabled after unloading cargo at sea off Cabo Delgado or Nampula. Heroin and other goods are smuggled to Mozambique in converted fishing dhows.

And something nice for the people who managed to read to the end. Beaches are empty due to the Covid-19 state of emergency and a hippo, which perhaps crossed the border from Kwa-Zulu Natal to Mozambique, was filmed frolicking in the empty and crystal-clear sea along the beach at Ponta do Ouro. The video, credited to Thiago Fonseca of Golo Agency, was filmed using a drone and has "What a wonderful world" as the backing. https://youtu.be/8cOOftCmU_E

==========

ELECTION OVERLOAD? - You are subscribed to two newsletters, the *Mozambique Political Process Bulletin election newsletters* (published by CIP), and *Mozambique News Reports and Clippings* (published by Joseph Hanlon and not linked to CIP). If you want to receive this newsletter but not the election newsletters, just reply to this e-mail with "no election" in the subject line.

==========

The EU General Data Protection Regulation (GDPR) strengthens data protection and requires that consent to receive communication must be 'freely given, specific, informed and unambiguous'. Importantly, there must be a positive opt-in as opposed to an opt-out. As you have voluntarily subscribed to our newsletters, you do not need to take any action and will continue to receive them as usual. We hold only your e-mail address and no other information about you, and we never share our subscription list with anyone.

To **unsubscribe**: tinyurl.com/unsub-moz

==========

ARTICLES MAY BE FREELY REPRINTED but please cite the source: "Mozambique News Reports and Clippings". Previous newsletters are posted on bit.ly/mozamb

==========

Background reading

Special reports

Mozambique heroin transit trade

English - LSE - http://bit.ly/Moz-heroin

Portuguese - Pt - CIP - http://bit.ly/HeroinaPT

Gas for development?

Gas_for_development_or just_for_money?_2015 bit.ly/MozGasEng

Gás_para_desenvolvimento_ou_apenas_dinheiro?_2015 bit.ly/MozGasPt

Social protection report - 2017 Mozambique - http://bit.ly/MozSocPro

Special report on four poverty surveys: bit.ly/MozPoverty

2018 Constitution - http://bit.ly/2KF588T

Minimum wage and exchange rates 1996-2018 -- http://bit.ly/MinWage18

$2bn secret debt - in English

Kroll - Full report on $2bn debt - http://bit.ly/Kroll-Moz-full

Kroll report summary - http://bit.ly/Kroll-sum

Key points of Mozambique parliament report - Nov 2016 - http://bit.ly/MozAR-debt-En

Following the donor-designed path to Mozambique's $2.2 bn debt - http://bit.ly/3WQ-hanlon

In Portuguese:

Parliamentary Report on the Secret Debt (complete) bit.ly/MozAR-debt

Election study collaboration: We have detailed election data from 1999 through 2014 and are inviting scholars to use this data collaboratively. http://bit.ly/MozElData

Election newsletters are on http://bit.ly/2H066Kg

Eight books by Joseph Hanlon can be downloaded, free: http://bit.ly/Hanlon-books

Bangladesh confronts climate change (2016)

Chickens and beer: A recipe for agricultural growth in Mozambique (2014)

Há Mais Bicicletas – mas há desenvolvimento? (2008)

Moçambique e as grandes cheias de 2000 (2001)

Paz Sem Beneficio: Como o FMI Bloqueia a Reconstrução (1997)

Peace Without Profit: How the IMF Blocks Rebuilding (1996)

Mozambique: Who Calls the Shots (1991)

Mozambique: The Revolution Under Fire (1984)

Two more will be available shortly to download:

Apartheid's 2nd Front (1986)

Mozambique and the Great Flood of 2000

These are still available for sale:

Galinhas e cerveja: uma receita para o crescimento (2014) (free in English)

Zimbabwe takes back its land (2013)

Just Give Money to the Poor: The Development Revolution from the Global South (2010)

Do bicycles equal development in Mozambique? (2008) (free in Portuguese)

Beggar Your Neighbours: Apartheid Power in Southern Africa (1986)

========

This mailing is the personal responsibility of Joseph Hanlon, and does not necessarily represent the views of the Open University.

==========

-- The Open University is incorporated by Royal Charter (RC 000391), an exempt charity in England & Wales and a charity registered in Scotland (SC 038302). The Open University is authorised and regulated by the Financial Conduct Authority in relation to its secondary activity of credit broking.

To: 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
Cc: 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2e
Sent: Tue 5/12/2020 6:12:39 PM
Importance: Normal
Subject: Mvo deel voorlegging MozLNG_2020 definitief voor VC 12 mei
MAIL_RECEIVED: Tue 5/12/2020 6:12:47 PM
Mvo deel voorlegging MozLNG_2020 definitief voor VC 12 mei.docx

Beste 5.1.2e en 5.1.2.e,

Hierbij mijn aangepaste tekst. Er zijn nog wat typo's uitgehaald, lettertype is gelijk getrokken (zag ik afwijken in de print) en ik heb een zinnetje toegevoegd over de brief van UPC (dat wij aandacht hebben voor de (economische) herhuisvesting, n.a.v. de vraag van 5.1.2e

Als jullie de bijjlage er weer in kunnen plakken (paragraaf 2.10 is niet gewijzigd) zou dat fijn zijn. Succes nog met jullie deel.

Ik gebruik deze versie wel voor het VC volgende week hoor. Ik hoef geen nieuwe uitdraai te ontvangen. Wel graag een digitale.

Groet

5.1.2e

2.10 Mvo risico's

De mvo risico's van deze transactie worden beschreven in de aangehechte milieu- en sociale beoordeling (zie bijlage 1). Onze conclusie luidt dat de milieu en sociale risico's aanvaardbaar zijn. Hieronder sommen we de belangrijkste punten op die een rol speelden bij de risicobeoordelling.

Kernpunten

- Het project is geclassificeerd als een Categorie A-project vanwege de mogelijk significante nadelige milieu en sociale gevolgen van het project die ook buiten de projectgrenzen kunnen optreden en gedeeltelijk onomkeerbaar zullen zijn, de aanwezigheid van ecologisch gevoelige gebieden met hoge natuurwaarden en de noodzaak van grootschalige herhuisvesting;
- Daar het een projectfinancieringsproject is, hebben we tijdens de beoordeling samengewerkt met diverse andere ECAs en financiële instellingen (verder: de lenders). De lenders hebben een onafhankelijke consultant, RINA, ingehuurd om te ondersteunen bij het milieu- en sociale due diligence proces. De consultant RINA en de lenders werken momenteel nog aan de afronding van een Environmental and Social Action Plan, dat door de projecteigenaar zal moeten worden uitgevoerd en door de lenders zal worden gemonitord. Bij het niet nakomen van de afspraken zullen de lenders hun invloed aanwenden om tot een oplossing te komen;
- Positieve effecten: het project zal bijdragen aan de economie van Mozambique en de regio, het zal veel banen opleveren, met name directe banen in het project gedurende de constructiefase, maar ook zal het project indirecte banen opleveren in het gebied. Dit zal er in deze arme regio in noord-Mozambique kennis en welvaart brengen;
- De projectcontext is complex, door diverse externe factoren, zoals het onderontwikkeld zijn van de regio, gewelddadige aanvallen van terroristen en slechte weersomstandigheden (cycloon Kenneth en zwaar regenseizoen);
- De belangrijkste nadelige milieugevolgen zoals effecten op de biodiversiteit, het water en de waterbodem en geluid worden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van mitigerende maatregelen. De projectdocumentatie waar deze effecten en mitigerende maatregelen in zijn beschreven is op orde. Het project is opgezet conform de laatste stand der techniek. Hierdoor blijft het project binnen de nationale en internationale kaders die hiervoor zijn gesteld;
- Er zijn gevoelige natuurgebieden in het projectgebied. Door de locatiekeuze en de mitigerende maatregelen worden de effecten op de natuurwaarden zo beperkt mogelijk gehouden.
- Er moeten voor het project tussen de 650 en 700 huishoudens geherhuisvest worden. Hiervoor wordt een herhuisvestingsdorp gebouwd naar de wensen van de mensen zelf. Een deel is inmiddels klaar en daar wonen de mensen al. Ook worden er veel mensen economisch getroffen. Dit zijn mensen die in het projectgebied land bezitten en anderen die leven van de visserij en getijdeverzamelen. Voor deze groepen zijn compensatieplannen gemaakt op basis van het verbeteren van hun levensstandaard i.p.v. het één op één vervangen van hun verlies. Ngo's zijn erg gefocust op de toegang tot land en zee van de mensen. Hier is in de due diligence veel aandacht voor geweest;
- De relevante stakeholders worden via publicaties en bijeenkomsten geïnformeerd over het project. Hiervoor is een stakeholder engagement plan opgesteld. Ook heeft het project een klachtenmechanisme voor als er zaken niet goed lopen. Het stakeholder engagement plan en het klachtenmechanisme zijn in lijn met internationale standaarden.
- Het project is erg in de picture bij ngo's. Zowel hier in Nederland (Both Ends) als lokaal. Wij hebben contact met diverse partijen. Ook het project heeft veel contact met de ngo's. Zo hebben ze 2 ngo-comités om de ontwikkelingen op het gebied van biodiversiteit en de herhuisvesting te volgen.
- De bedrijven die de werkzaamheden gaan uitvoeren zijn grote erkende westerse bedrijven met een goede reputatie en gecertificeerde managementsystemen. Dit geldt ook voor de Nederlandse bedrijven Van Oord en BEME v.o.f.;
- Uit het aanvraagformulier, de verschillende EIAs en managementplannen en de vele aanvullende informatie zoals verstrekt door de aanvrager, de projecteigenaar, de consultant, ngo's en andere bronnen, wordt geconcludeerd dat de negatieve milieu- en sociale effecten door maatregelen te beperken zijn tot een acceptabel niveau en dat het project aan internationale standaarden zal kunnen voldoen op het moment dat de constructie van start zal gaan. Ook achten wij de reputatie van de betrokken partijen acceptabel, daar zij werken volgens gedegen managementsystemen en veel ervaring in vergelijkbare projecten hebben.
- Op basis hiervan wordt het milieu- en sociale risico dat de onderhavige transactie met zich meebrengt beoordeeld als **aanvaardbaar.**

BIJLAGE 1

BEOORDELING VAN MILIEU EN SOCIALE ASPECTEN

Aanvraagnummer	1069685 (Standard Chartered), 1069036 (BESIX)
Verzekerden	Standard Chartered, Van Oord, BEMEv.o.f.
Afnemer	Total SA
Locatie, land	Cabo Delgado, Mozambique
Sector	Olie & gas
Aanvraagdatum	17 juni 2019
Datum start beoord.	Mei 2017
Datum beoordeling	1 april 2020
Omschrijving	Diverse aannemerij opdrachten
Transactiebedrag	Samen 640 mln USD
Beoordelaar	5.1.2e
Co-autorisator	5.1.2.e
Underwriter	5.1.2.e
Classificatie	**A**
Conclusie	**Aanvaardbaar**

Ter beslissing VC

Aanleiding, projectdefinitie en classificatie
In het Rovuma Basin, voor de kust van noord Mozambique, is een van de grootste aardgasreserves uit de afgelopen 20 jaar ontdekt. Mozambique wil, in navolging van andere Oost-Afrikaanse landen, hun offshore gasvoorraden aanspreken en meerwaarde geven om hiermee een belangrijke gas-exporteur te worden en het land meer welvaart te brengen. Een van de concessies in het Rovuma Basin is in 2007 gegund aan het Amerikaanse olie- en gasbedrijf Anadarko. Anadarko kreeg hierdoor het recht om de gasreserves te exploreren, ontwikkelen en LNG te produceren. In de due diligence periode zijn de Afrikaanse projecten van Anadarko in 2019 overgenomen door Total. Hierdoor is onderhavig project, het Mozambique LNG project ook wel Area 1[1] genoemd, ook over gegaan naar Total. Een aantal Nederlandse exporteurs zullen een bijdrage aan dit project leveren. Baggerbedrijf Van Oord dat zal gaan baggeren in de Palma baai ten behoeve van de aanleg van pijpleidingen en kabels en de aanlanding daarvan. BEME v.o.f. is een van de aannemers voor de bouw van een exportpier [29, 30].

Figuur 1 – ligging van het Mozambique LNG project [21]

[1] Area 1 is het onderhavige project. Area 4 is een vergelijkbaar project dat naburige concessies heeft. Area 1 en area 4 moeten van de overheid van Mozambique samen hun onshore faciliteiten opzetten om ruimtebeslag te besparen. Vandaar dat area 4 ook een aantal keer terugkomt in deze beoordeling. Area 2 en 3 bestaan ook maar daar is vooralsnog geen uitvoering van voorzien.

Volgens Annex 1 van de Common Approaches, waarin een niet-limitatieve lijst van A-categorie projecten is opgenomen, vallen 'pipelines, terminals, and associated facilities for the large-scale transport of gas, oil and chemicals' (item 8) onder de categorie A-projecten. Dit criterium is van toepassing op het project. Daarnaast zijn werkzaamheden in de baggersector en leveringen aan de olie- en gasindustrie op grond van het Nederlandse beleid aangemerkt als gevoelige sectoren. Het project ligt in een ecologisch gevoelig gebied en er is een verhoogde kans op schendingen van mensenrechten in de uitvoering van het project (noodzaak tot herhuisvesting) en in de context van het project (o.a. armoede en geweld). Hierdoor hebben we een milieu- en sociale beoordeling uitgevoerd voor dit project. Het Mozambique LNG-project, waar de transacties deel van uitmaken, is op basis van het bovenstaande geclassificeerd als een A-categorie project.

Beslissing / Verzoek
Vanwege de classificatie als A-project is het nodig de milieu- en sociale beoordeling van de onderhavige transactie voor te leggen aan het VC. Wij vragen derhalve uw instemming met het nemen van het milieu- en sociale risico in relatie tot deze transacties.

Kernpunten
- Het project is geclassificeerd als een Categorie A-project vanwege de mogelijk significante nadelige milieu en sociale gevolgen van het project die ook buiten de projectgrenzen kunnen optreden en gedeeltelijk onomkeerbaar zullen zijn, de aanwezigheid van ecologisch gevoelige gebieden met hoge natuurwaarden en de noodzaak van grootschalige herhuisvesting;
- Daar het een projectfinancieringsproject is, hebben we tijdens de beoordeling samengewerkt met diverse andere ECAs en financiële instellingen (verder: de lenders). De lenders hebben een onafhankelijke consultant, RINA, ingehuurd om te ondersteunen bij het milieu- en sociale due diligence proces. De consultant RINA en de lenders werken momenteel nog aan de afronding van een Environmental and Social Action Plan, dat door de projecteigenaar zal moeten worden uitgevoerd en door de lenders zal worden gemonitord. Bij het niet nakomen van de afspraken zullen de lenders hun invloed aanwenden om tot een oplossing te komen;
- Positieve effecten: het project zal bijdragen aan de economie van Mozambique en de regio, het zal veel banen opleveren, met name directe banen in het project gedurende de constructiefase, maar ook zal het project indirecte banen opleveren in het gebied. Dit zal er in deze arme regio in noord-Mozambique kennis en welvaart brengen;
- De projectcontext is complex, door diverse externe factoren, zoals het onderontwikkeld zijn van de regio, gewelddadige aanvallen van terroristen en slechte weersomstandigheden (cycloon Kenneth en zwaar regenseizoen);
- De belangrijkste nadelige milieugevolgen zoals effecten op de biodiversiteit, het water en de waterbodem en geluid worden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van mitigerende maatregelen. De projectdocumentatie waar deze effecten en mitigerende maatregelen in zijn beschreven is op orde. Het project is opgezet conform de laatste stand der techniek. Hierdoor blijft het project binnen de nationale en internationale kaders die hiervoor zijn gesteld;
- Er zijn gevoelige natuurgebieden in het projectgebied. Door de locatiekeuze en de mitigerende maatregelen worden de effecten op de natuurwaarden zo beperkt mogelijk gehouden.
- Er moeten voor het project tussen de 650 en 700 huishoudens geherhuisvest worden. Hiervoor wordt een herhuisvestingsdorp gebouwd naar de wensen van de mensen zelf. Een deel is inmiddels klaar en daar wonen de mensen al. Ook worden er veel mensen economisch getroffen. Dit zijn mensen die in het projectgebied land bezitten en anderen die leven van de visserij en getijdeverzamelen. Voor deze groepen zijn compensatieplannen gemaakt op basis van het verbeteren van hun levensstandaard i.p.v. het één op één vervangen van hun verlies. Ngo's zijn erg gefocust op de toegang tot land en zee van de mensen. Hier is in de due diligence veel aandacht voor geweest;
- De relevante stakeholders worden via publicaties en bijeenkomsten geïnformeerd over het project. Hiervoor is een stakeholder engagement plan opgesteld. Ook heeft het project een klachtenmechanisme voor als er zaken niet goed lopen. Het stakeholder engagement plan en het klachtenmechanisme zijn in lijn met internationale standaarden.
- Het project is erg in de picture bij ngo's. Zowel hier in Nederland (Both Ends) als lokaal. Wij hebben contact met diverse partijen. Ook het project heeft veel contact met de ngo's. Zo hebben ze 2 ngo-comités om de ontwikkelingen op het gebied van biodiversiteit en de herhuisvesting te volgen.
- De bedrijven die de werkzaamheden gaan uitvoeren zijn grote erkende westerse bedrijven met een goede reputatie en gecertificeerde managementsystemen. Dit geldt ook voor de Nederlandse bedrijven Van Oord en BEME v.o.f.;

- Uit het aanvraagformulier, de verschillende EIAs en managementplannen en de vele aanvullende informatie zoals verstrekt door de aanvrager, de projecteigenaar, de consultant, ngo's en andere bronnen, wordt geconcludeerd dat de negatieve milieu- en sociale effecten door maatregelen te beperken zijn tot een acceptabel niveau en dat het project aan internationale standaarden zal kunnen voldoen op het moment dat de constructie van start zal gaan. Ook achten wij de reputatie van de betrokken partijen acceptabel, daar zij werken volgens gedegen managementsystemen en veel ervaring in vergelijkbare projecten hebben. Op basis hiervan wordt het milieu- en sociale risico dat de onderhavige transactie met zich meebrengt beoordeeld als **aanvaardbaar.**

Toelichting op het project, de transacties en de projectomgeving
Al vanaf het begin van de 20e eeuw wordt er voor de kust van Mozambique gezocht naar aardgas. Uiteindelijk is in het Rovuma basin gas gevonden. Er is onderzoek gedaan naar 6 verschillende concessies waarbij de consessies 1 en 4 rendabel bleken te zijn. De eerste is gegund aan Anadarko (en inmiddels overgenomen door Total) en de tweede aan ENI (inmiddels overgenomen door Exxon) om te exploiteren [7].

Het Project
Het Mozambique Liquid Natural Gas (Mozambique LNG) project (hierna het project) bevindt zich op een afgelegen locatie in de provincie Cabo Delgado in het noorden van Mozambique. Gas zal offshore worden gewonnen in onderzeese putten uit gasreservoirs op een diepte van tussen de 1 en 2,5 km. Het betreft zo'n 60 putten op 50 km afstand uit de kust waar naar verwachting zo'n 1,84 biljoen m^3 gas te winnen is. Dit gas uit het Rovuma basin zal over de zeebodem door pijpleidingen worden getransporteerd naar de kust waar het wordt bewerkt en opgeslagen in een LNG-faciliteit. Zodra het gekoeld is tot een vloeibaar product wordt het door middel van pijpleidingen naar de pier getransporteerd en vanaf daar met schepen vervoerd naar de afnemers. Figuur 2 a en b tonen de locatie van het project en de belangrijkste faciliteiten [5, 6, 7, 29, 30].

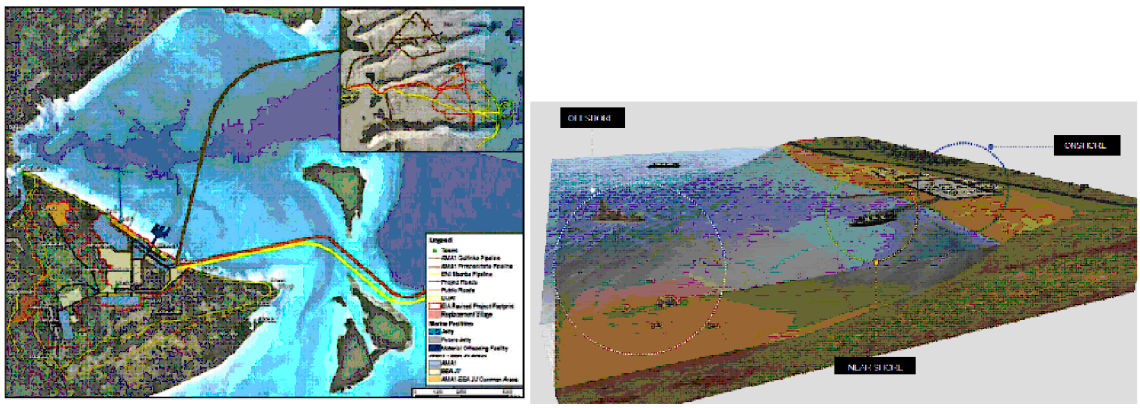

Figuur 2 a en b – a) de locatie van het project en b) de belangrijkste faciliteiten

Het project bestaat uit de volgende componenten: offshore gasputten en transportsysteem, onshore LNG-faciliteit en transportsysteem, een maritieme faciliteit (o.a. pier voor schepen) voor onder andere de LNG-export, gasturbines voor het opwekken van energie voor de LNG plant, tijdelijke en permanente huisvesting voor werknemers, infrastructuur zoals wegen, waterzuivering, afvalmanagement, opslagfaciliteiten voor o.a. water en brandstof, kantoorgebouwen en een landingsbaan [29, 30, 34].

Figuur 3 toont het gebied (de DUAT[2], weergegeven met de gele lijn) waar het project plaats zal vinden. Ook geeft het inzicht in de huidige ontwikkelingen in het projectgebied zoals de uitbreiding van het pionierkamp waar werknemers verblijven, de aanleg van het herhuisvestingsdorp, de nieuwe weg en de landingsbaan [6].

[2] Er is geen privé-eigendom van land in Mozambique. Land en de bijbehorende hulpbronnen zijn eigendom van de staat. De landwet geeft particulieren echter het recht om het land dat bekend staat als 'Direito do Uso e Aproveitamento da Terra' (DUAT) te gebruiken en ervan te profiteren. Hoewel de grond zelf op geen enkele manier kan worden verkocht, verpand of vervreemd, kunnen gebouwen, infrastructuur en verbeteringen die op de grond zijn gebouwd, worden verpand en verkocht.

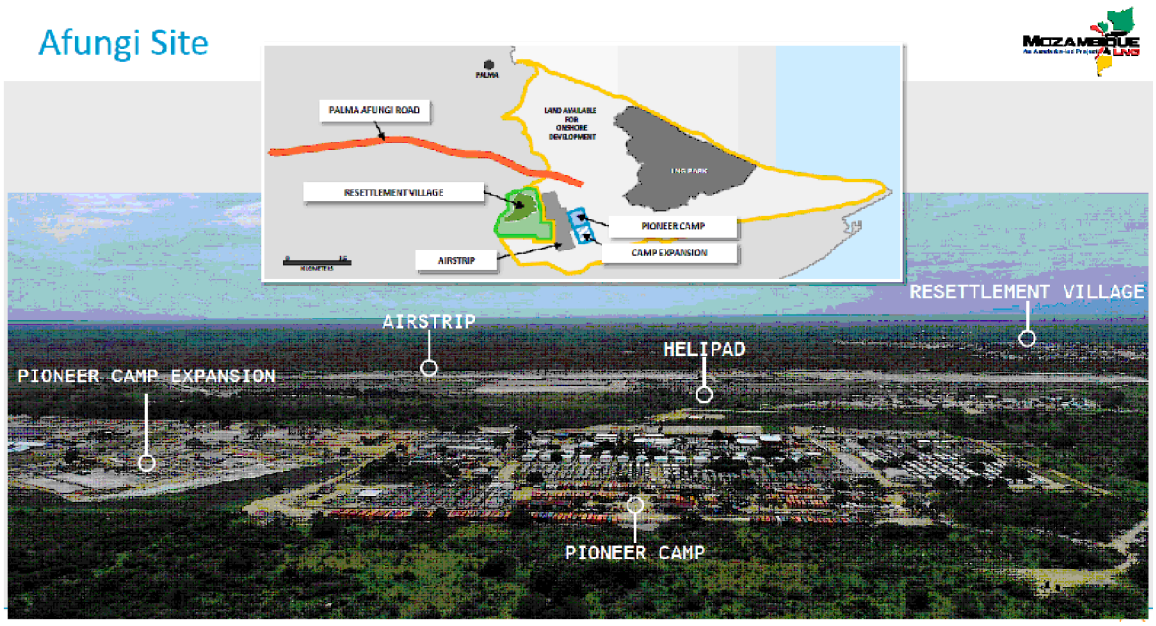

Figuur 3 – Overzicht van de recente ontwikkelingen in het gebied [6]

<u>*De transacties*</u>

Van Oord, in consortium met TechnipFMC, heeft een opdracht gegund gekregen voor het Mozambique LNG project. Het gaat om een EPCI-contract, dat de engineering, inkoop, bouw en installatie van de onderzeese offshore-systemen betreft. Van Oord voert de werkzaamheden in ondiep water uit, terwijl consortiumpartner TechnipFMC verantwoordelijk is voor de werkzaamheden in dieper water.

Van Oord zal het baggerwerk voor het project uit gaan voeren. Dit betreft het baggeren van zo'n 6,6 mln m3 aan materiaal voor het aanleggen van de pijpleidingen van de winputten naar de LNG faciliteit. Dit zal voornamelijk met sleephopperzuigers gebeuren. Het deel tussen de eilanden Rongui en Tecomaji kennen harder materiaal en daarvoor zal een snijkopzuiger gebruikt worden. Nabij de kust wordt een zogenoemde backhoe gebruikt (een graafmachine op een ponton) [9, 16, 29, 30].

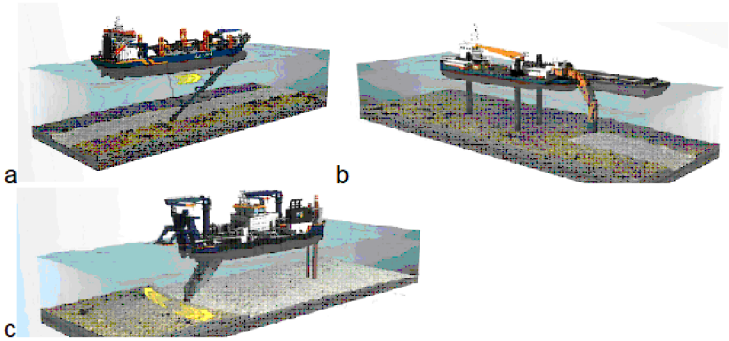

Figuur 4 a,b en c – inzet van een sleephopperzuiger (a), snijkopzuiger (b) en backhoe (c) [16].

Naast het baggerwerk zal Van Oord zorgen voor de aanlanding van de pijpleidingen en kabels. Dit gebeurt met hun vaartuig de Stingray en een spoel op land die de kabels aan land trekt. Zie figuur 5.

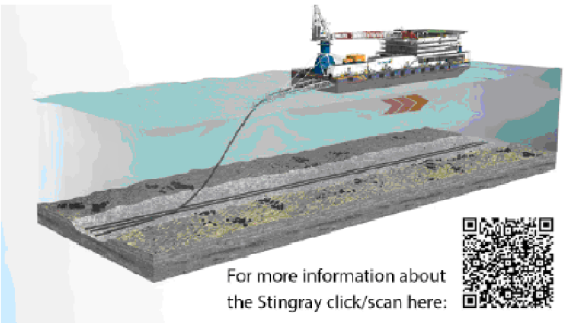

Figuur 5 – Stingray vaartuig van Van Oord aan het werk en de spoel die de kabels binnenhaalt [16].

Besix heeft samen met het Portugese Mota Engil (via BEME v.o.f.) de opdracht gekregen voor de constructie van de LNG liquefaction en gasexportterminal. De onshore LNG-installatie in Mozambique zal het aardgas ontvangen, voorbehandelen en vloeibaar maken. Tijdens de voorbehandeling stroomt het aardgas door een reeks pijpen en vaten die zijn ontworpen om water en koolwaterstofvloeistoffen te verwijderen, samen met eventuele onzuiverheden om hoogwaardig aardgas te garanderen. Hierna worden de producten opgeslagen in tanks totdat ze verscheept worden.

Nadat het aardgas is behandeld, wordt de gasstroom naar een vloeibaar makende 'trein' geleid, waar het meerdere stadia van koeling zal ondergaan. Het vloeibaarmakingsproces vermindert het volume van het gas met 600 keer, waardoor opslag en transport gemakkelijker wordt. Vanuit de opslagtanks wordt LNG via geïsoleerde pijpleidingen naar een nabijgelegen exportsteiger getransporteerd, waar het in speciaal gebouwde LNG-schepen wordt geladen. De aanleg van deze exportsteiger gebeurt door BEME v.o.f..

Projectomgeving

Het project bevindt zich in een zeer complexe omgeving. Ook heeft het project tijdens de due diligencefase ook veel hinder ondervonden door diverse ontwikkelingen buiten het project zelf. Dit is voor ons de projectomgeving waar we ook rekening mee moeten houden in deze beoordeling. Normaal hoeven we de projectomgeving niet helemaal tot in detail analyseren. Sommige ontwikkelingen rond dit project vereisen dat echter wel. De ontwikkelingen worden hieronder kort aangegeven. Waar nodig zijn ze verderop in deze rapportage verder uitgewerkt:

- Om te beginnen ligt het project in een zeer afgelegen en onderontwikkeld gebied in het noorden van Mozambique. De infrastructuur is slecht en de bevolking vaak niet opgeleid en zelfs grotendeels analfabeet. Dit geeft uitdagingen voor een dergelijk groot en technisch hoogwaardig project (zie ook PS2);
- Sinds 2017 wordt het noorden van Mozambique geteisterd door gewelddadige aanvallen van terroristische groepen (zie PS 4).
- Zware weersomstandigheden: In april 2019 is cycloon Kenneth over het project gebied heen geraasd met verwoestende gevolgen. Daarna kent de regio één van de zwaarste regenseizoenen in tijden, gedurende onze winterperiode 2019-2020. Dit heeft veel schade aan de bestaande infrastructuur aangebracht. Dit maakt dat 9 bruggen zijn verwoest op de aanvoerroute vanuit de stad Pemba. Niet essentieel personeel moet hierdoor op afstand werken, de andere worden met helikopters vervoerd. Landingsvoertuigen brengen nu de essentiële voorraden zoals eten naar het noorden. Ook wordt de laatste hand gelegd aan een tijdelijke aanlegmogelijkheid voor schepen zodat vervoer van materiaal per schip mogelijk wordt.
- Om het ruimtebeslag van de twee grote LNG-projecten in Cabo Delgado (area 1 (onderhavig project) en area 4) te beperken heeft de overheid van Mozambique besloten dat de onshore faciliteiten gezamenlijk ontwikkeld moeten worden. Hierdoor is nauwe samenwerking van de twee projecten nodig. In het begin was dit beperkt daar Area 4 veel later is gestart. Inmiddels wordt op alle vlakken zoals bijvoorbeeld biodiversiteit en herhuisvesting samengewerkt. Daar area 1 veel eerder van start is gegaan heeft Total voor bijna alle grote onderwerpen zoals de herhuisvesting en constructie van de LNG plant de leiding.
- Begin 2020 is net als elders in de wereld, Mozambique en ook het project zelf getroffen door het COVID-19 virus met alle gevolgen van dien.

- Tot slot is het project in 2019 overgegaan van het Amerikaanse Anadarko naar het Franse Total. Dit maakte dat er een ander regime kwam over het project. Op milieu- en sociaal vlak heeft dit echter weinig wijzigingen gebracht. Behalve dat Total in de praktijk een nog strenger beleid voert dan Anadarko had. Maar dat is vooral positief voor het project.

Reputatiebeoordeling betrokken partijen

Reputatie exporteur Van Oord [1, 8 t/m 17]

Van Oord geeft op haar website aan dat duurzaam ondernemen een belangrijke pijler is in hun bedrijfsvoering. Van Oord voert haar werkzaamheden uit conform een eigen QHSE-systeem (genaamd het Van Oord Management Systeem, VOMS) waarin wordt voldaan aan de eisen die worden gesteld op basis van de certificeringen voor ISO 9001:2008 (kwaliteit), ISO 14001:2009 (milieumanagement), VCA en OHSAS 18001/ISO 45001 (arbeidsomstandigheden). Met deze certificeringen worden milieu en sociale risico's van de bedrijfsvoering middels een managementsysteem in voldoende mate geborgd en wordt het extern ge-audit op naleving van de voorschriften. Het bedrijf heeft een ISO 50001 certificaat dat aangeeft dat het bedrijf zo energiezuinig mogelijk werkt. Van Oord werkt momenteel verder onder andere aan verbetering van haar klachtenmechanisme op projecten.

De vloot van Van Oord is geaccrediteerd volgens de International Safety Management (ISM) code, waarmee wordt voldaan aan de regels zoals gesteld in de 'International Management Code for the Safe Operations of Ships and for Pollution Prevention'. Hiermee conformeert Van Oord zich onder andere aan de 'International Convention for the Safety Of Life at Sea' (SOLAS), onderdeel van de regelgeving van de International Maritime Organization (IMO) van de VN.

Rapportage over duurzaamheid is integraal onderdeel van het jaarverslag van Van Oord. In deze verslaglegging wordt onder andere ingegaan op innovatie, ketenbeheer, carbon-foorprint, alsmede de prestaties op het gebied van veiligheid en gezondheid.

Naast deze systemen werkt Van Oord aan diverse initiatieven waarin hun inzet voor duurzaam ondernemen naar voren komt. Zo zijn ze één van de initiatiefnemers van het 'Building with Nature' programma. Hiermee proberen ze nadelige gevolgen van waterbouwkundige projecten te beperken en juist te zoeken naar voordelen voor natuur en milieu. Speciale ontwikkelingen van Van Oord zijn een gespecialiseerd monitoringsysteem om vertroebeling van het water te vermijden en een koraal rehabilitatie project om in een gecontroleerde omgeving nieuw koraal te kweken. Geconcludeerd kan worden dat de reputatie van Van Oord op het gebied van maatschappelijk ondernemen goed is. Een meer recenter programma is het SEA-programma. SEA staat hierbij voor Sustainable Earth Actions. Met dit programma willen ze verscheidene duurzaamheidsprojecten initiëren. Deze initiatieven zijn op het vlak van energietransitie, klimaatinitiatieven en inzet voor natuur en gemeenschappen. Dit past ook bij de overgang van het bedrijf van voornamelijk baggerwerk naar steeds meer offshore wind projecten.

In Reprisk komen de bij ons bekende dossiers rond deze partij naar voren zoals Suape (Brazilië), Suez, Indonesië, North Stream II en het recente Angola dossier. De discussies rond deze dossiers zijn bij ons bekend en geven geen aanleiding tot verder onderzoek [66].

Reputatie exporteur BEME v.o.f. [18 t/m 20]

BEME is een joint venture tussen het Nederlandse Besix NL en het Portugese Mota Engil en gaat de exportpier aanleggen.

Besix Group is al meer dan 110 jaar actief in de bouwsector. Het bedrijf is de grootste bouwgroep van België en bekleedt de 69e plaats op de wereldranglijst van aannemers. De groep, die al sinds 1909 actief is, heeft zijn hoofdkantoor in Brussel. Besix heeft ongeveer 15.000 werknemers wereldwijd. Besix is actief in vrijwel alle bouwsectoren. Prestigeprojecten van Besix zijn de Burj Khalifa in Dubai, het Europees Parlement in Brussel en de Sheikh Zayed Moskee in Abu Dhabi.

Het engagement van BESIX op het vlak van kwaliteit, gezondheid, veiligheid en milieu is vastgelegd in het QHSE-beleid, dat samen met hun richtlijnen inzake goed bestuur de basis vormt voor een geïntegreerd managementsysteem (IMS). Dat systeem is gecertificeerd op ISO 9001 (kwaliteit), ISO 14001 (milieu), SCC/VCA en OHSAS18001 (arbeidsomstandigheden). We hebben van BESIX een heel uitgebreide presentatie ontvangen over hoe BESIX zijn QHSE aanpakt [78].Besix zet actief in op

milieu-innovatie in de bouwprojecten die ze uitvoert. Zo werkte Besix mee aan de realisatie van de Carpe Diem-toren in de Parijse wijk La Défense. Dit was 's werelds eerste hoogbouw die de dubbele milieucertificering LEED Platinum (Leadership in Energy and Environmental Design) en HQE (Haute Qualité Environnementale) verwierf. Dit zijn certificeringen voor het zo milieuvriendelijk bouwen en opereren van een gebouw (bijv. materiaalgebruik maar ook energiezuinig stoken). In het Midden-Oosten neemt BESIX deel aan de bouw, het beheer en onderhoud van infrastructuurprojecten voor afvalrecycling (Umm al-Qaiwain), ontzilting (Jebel Ali) en waterzuivering (Al Saja'a). In 2018 startte Besix een partnerschap om een nieuwe generatie van Smart Buildings te ontwikkelen. Ze geven hierbij prioriteit aan energie-efficiëntie, comfort en veiligheid.

In 2018 lanceerde BESIX een initiatief om al wat meer ontwikkelde start-ups met nieuwe technologieën voor de bouw, financiële en technische middelen en begeleiding op maat ter beschikking te stellen. Deze 'Accelerator' past in het kader van het UNLEASH-programma voor innovatie. Binnen het UNLEASH programma hebben eigen werknemers een Clean Air-project ontwikkeld, waarbij ze groene wanden voor tunnels en verkeersassen creëerden om de CO_2-uitstoot aan te pakken.

De BESIX Foundation is actief in de sectoren milieu (hernieuwbare energie, afvalverwerking), onderwijs (alfabetisering, beroepsopleidingen) en bouw (toegang tot huisvesting, duurzaam bouwen). Dit in 2009 opgerichte fonds steunt vooral bestaande projecten via projectfinanciering of via de terbeschikkingstelling van vaardige werkkrachten. De BESIX Foundation heeft ook eigen projecten, waaronder KiddyBuild en Right 2 Learn. Right 2 Learn biedt arbeiders in het Midden-Oosten informaticaopleidingen aan en KiddyBuild organiseert werkbezoeken voor leerlingen van scholen. Dankzij dit initiatief maken de kinderen kennis met allerlei bouwberoepen.

Besix had op 19 maart 2020 in Reprisk een vijftal milieu- en sociale hits. Vier daarvan betreft het meewerken aan de bouw van een voetbalstadion in Qatar voor het WK voetbal in 2022. De andere is een ongeval in 2017 waar bij de werkzaamheden aan een keersluis in Limmel een medewerker is omgekomen door een val van grote hoogte. Het OM is daar een onderzoek naar gestart. Op internet is de uitkomst van dat onderzoek niet terug te vinden [66].

Met betrekking tot de arbeidsomstandigheden van de Besix Group, in met name het Midden-Oosten, ondertekende Besix een internationale raamovereenkomst voor eerlijke arbeidsomstandigheden, samen met de internationale vakbondsorganisatie Building and Wood Workers' International (BWI) en de Europese Ondernemingsraad (EOR). Met dit engagement ten aanzien van internationale vakorganisaties reageert het bedrijf op de herhaaldelijke kritiek op bouwbedrijven en de arbeidsomstandigheden van migrante werknemers in het Midden-Oosten. Het met BWI gesloten akkoord is gebaseerd op de naleving van internationale normen en conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). In 2017 benadrukte de voorzitter van de Raad van Bestuur van de ILO dat er grote verschillen bestaan tussen de arbeidsomstandigheden van buitenlandse werknemers in het Midden-Oosten, afhankelijk van de tewerkstellende bedrijven. Hij vermeldde hierbij dat Besix hierbij geldt als een van de ondernemingen met de beste praktijken. Behalve de ILO-voorschriften, heeft Besix ook zelf verschillende initiatieven voor migrante werknemers gelanceerd, zoals een ziektekostenverzekering en kwalitatief goede huisvesting. Daarnaast organiseert het bedrijf ook opleidingen op maat voor deze doelgroep op het vlak van informatica. De groep neemt ook deel aan het programma "Global Compact" van de Verenigde Naties.

Besix werkt samen met Mota Engil in een 50-50% joint venture. Hierdoor gaan we ook in op de reputatie van Mota Engil.

Reputatie debiteur – Mota Engil [70 t/m 77, 79]
Mota Engil behoort tot de 30 grootste constructiebedrijven in Europa. De hele Mota Engil groep rapporteert via de duurzaamheidsrapportage van het moederbedrijf. Het moederbedrijf Mota Engil rapporteert volgens richtlijnen van het Global Reporting Initiative. In het omvangrijke rapport worden alle belangrijke duurzaamheidsonderdelen gerapporteerd, zoals veiligheidscijfer, milieuprogramma's, sociale initiatieven, inzet op het gebied van mensenrechten [11].

Het social responsibility program van de Mota Engil groep vertaalt de inzet naar duurzame ontwikkeling door in hun visie, strategie en inzet. Mota Engil Group heeft uitgebreide managementsystemen. Deze systemen hebben certificeringen op het gebied van kwaliteit (ISO 9001), milieu (ISO 14001) en arbeidsomstandigheden (ISO 45001). Ze zijn hiervoor gecertificeerd door Bureau Veritas [2, 9, 10].

Voor onderhavig project hebben we de volgende documenten via BESIX ontvangen: concepten van het Project Environmental Plan, Project Health and Safety Plan, Project Quality Plan, Social and Community Sustainability Plan. Ook hebben we van Mota Engil de Code of Ethics and Business Conduct, Whistle blowing and Compliance Procedure en Third Party Procedure via BESIX ontvangen.
Mota Engil is erg actief op milieu, sociaal en duurzaamheidsgebied. Een aantal voorbeelden: BCSD Portugal is een organisatie die streeft naar openheid van informatie en samenwerking op het gebied van duurzame ontwikkeling. Het gaat daarbij om samenwerking tussen overheid en samenleving om duurzaamheid te promoten en te ontwikkelen door voorlichting en training. De Mota-Engil Group is actief lid van BCSD Portugal door deel te nemen aan initiatieven, diverse jaarlijkse bijeenkomsten, werkgroepen en seminars [5, 9].

Een RepRisk check leverde hits op voor Mota Engil in het algemeen. Zo zijn ze in opspraak gekomen in 2015 over de werkzaamheden door Mota Engil en andere bedrijven rond de aanleg van de Tua Foz dam in Portugal. Daarbij zouden in de beginjaren van het project tussen 2011 en 2015 vijf personen zijn omgekomen. De inspecteurs gaven diverse waarschuwingen en grepen in waardoor het project een jaar heeft stilgelegen. Ook zijn er drie werknemers geschorst. Na verbeteringen doorgevoerd te hebben mocht het project alsnog doorgang vinden. Inmiddels is het project afgerond en produceert het sinds 2017 energie. In Mexico isin 2019 gevraagd een project stil te leggen n.a.v. protest. Dit verzoek is door de overheid daar afgewezen. Ze hebben ook nog twee andere hits over projecten in Portugal en Zimbabwe maar daar is bij nader onderzoek niets over terug te vinden [66].

Reputatie projecteigenaar Total SA [21 t/m 25]
Total S.A. is een Franse multinational werkzaam in de olie- en gasexploratie, -(LNG)productie en transport en handel. Ook werken ze in de raffinage van olie, chemicaliën en in mindere mate in de zonne-energie en biomassa. Het bedrijf is opgericht in 1924 en is met meer dan 100.000 werknemers een van de zeven "Supermajor" oliemaatschappijen van de wereld.

De milieu- en sociale aspecten worden bij Total op een overkoepeld niveau bepaald en voorgeschreven.
Total werkt met diverse managementsystemen op het gebied van milieu, veiligheid en gezondheid. Ze hebben een ISO 14001 certificering voor 285 werklocaties, waaronder alle 60 gevoelige gebieden waar ze werkzaam zijn. Er zijn bijna 800 medewerkers in dienst die zich bezighouden met HSE-zaken. Voor al hun activiteiten voeren ze zogenaamde levenscyclusanalyses uit om gedurende alle stappen van een proces nadelige effecten zoveel mogelijk te mitigeren.

Total heeft diverse ontwikkelingsprogramma's om hun milieu-impact te minimaliseren. Voorbeeld daarvan is Total Ecosolutions. Met dit programma wil Total producten ontwikkelen die meer dan gemiddeld presteren op milieugebied. Ook werken ze mee aan het 'sustainable energy for all' initiatief van de VN. Daarnaast heeft Total een eigen foundation waarmee ze met name marine biodiversiteit op verschillende plekken op aarde willen beschermen. Hieruit worden echter ook beurzen voor opleidingen bekostigd en is een donatie gedaan voor de wederopbouw van de Notre Dame.

Total is opgenomen in de Dow Jones Sustainability World en Europe index sinds 2005. FTSE4good en Vigeo's Aspi index zijn ook indexen waarin wordt gekeken hoe bedrijven presteren op hun corporate responsability en waar Total geregistreerd staat.

De financiële en niet-financiële rapportages van Total worden gepubliceerd in het jaarlijkse registratiedocument. Meer specifiek presenteert Total haar duurzaamheidsstrategie en -beleid bekend in de volgende rapporten:

- Een geïntegreerd jaarrapport dat de ambitie, het bedrijfsmodel, de langetermijnvisie en de toezeggingen van de Groep belicht zowel financieel als niet-financieel.
- Een niet-financiële prestatieverklaring, waarvan de uitdagingen van het bedrijf en rapportage op indicatoren wordt beschreven.
- Een waakzaamheidsplan dat de due diligence-maatregelen presenteert die binnen de Groep zijn geïmplementeerd om risico's te identificeren en ernstige schendingen van mensenrechten en fundamentele vrijheden, de gezondheid en veiligheid van individuen en het milieu als gevolg van de activiteiten van de Groep te voorkomen.

Naast deze documenten publiceert Total speciale thematische rapporten:

- Een klimaatrapport, waarvan de laatste in november 2019 is verschenen. De klimaatstrategie van Total is gebaseerd op drie pijlers: verbetering van de koolstofintensiteit van de energiemix, energie-efficiëntie en ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen.
- Een briefingdocument over mensenrechten, dat het 'Guiding Principles Reporting Framework' van de Verenigde Naties volgt. De laatste editie is gepubliceerd in april 2018.

Total rapporteert de HSE resultaten volgens de normen van de International Petroleum Industry Environmental Conservation Association (IPIECA), American Petroleum Institute (API), International Association of Oil & Gas Producers (OGP), *Oil and Gas Industry Guidance on Voluntary Sustainability Reporting en* Global Reporting Initiative (GRI) *Sustainability Guidelines*.

Total is nog steeds voornamelijk een olie- en gasbedrijf, maar streeft ernaar om in 2035 20% koolstofarm te zijn. Hiervoor is Total lid van het Oil and Gas Climate Initiative (OGCI), een door de CEO geleid initiatief dat bestaat uit tien olie- en gasbedrijven die samenwerken aan maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. In november 2016 kondigde de OGCI aan een klimaatinvesteringsfonds van 1 miljard dollar te lanceren om te investeren in het verminderen van de impact van fossiele brandstoffen op de klimaatverandering. Total heeft ook het BioTfueL-project gelanceerd, dat tot doel heeft tweede generatie biobrandstoffen te produceren. Het doel is om lignocellulose biomassa (zoals stro, bosafval, speciale energiegewassen) om te zetten in biobrandstof.

Sinds april 2015 heeft Total een 'Group Performance Management Committee'. Dit comité heeft onder andere als doel om de veiligheidseisen en resultaten van het bedrijf te monitoren. Dit naast de financiële en bedrijfsresultaten. Dit geeft het belang van veiligheid binnen het bedrijf aan. In 2016 werd Total aangemerkt als één na beste van de olie, gas en mijnbouwbedrijven om de mensenrechten van de inheemse bevolking te waarborgen.

Total doet al jaren zaken in Afrika en heeft daarom meer ervaring op het continent dan Anadarko dat in eerste instantie het project heeft opgestart. Wij hebben in 2017 reeds een keer een Total project in Angola beoordeeld.

Total heeft een hoge risk rating in Reprisk. Dit is echter vergelijkbaar met andere grote olie- en gasmaatschappijen als Shell, Exxon, Chevron en ENI. Het merendeel van de publicaties gaat over het feit dat ze werken in de fossiele brandstofsector en men vindt dat dat minder moet. Ook worden ze veelvuldig beschuldigd van greenwashing bij hun duurzame initiatieven. In 2019 heeft een ngo ze toegeschreven medeverantwoordelijk te zijn voor de ontbossing in Myanmar en Indonesië omdat ze residuen opkomen van palmolieplantages voor een van hun bio-raffinaderijen in Frankrijk. Ook liggen ze onder vuur bij Franse ngo's over het Tilenga project in Uganda en Tanzania. Hier worden 6 olie- en gasvelden ontwikkeld en een lange pijpleiding aangelegd. Dit project heeft invloed op het land van heel veel inwoners. Het is vanuit onze positie niet mogelijk een waardeoordeel over dit project uit te spreken daar we de relevante informatie daar niet voor hebben. Dit geldt ook voor een aantal kleinere beschuldigingen over projecten van Total [66].

Milieu en sociale due diligence proces

Tijdslijn
De milieu- en sociale due diligence periode heeft gelopen van mei 2017 tot april 2020. In deze periode zijn we een drietal keren op site visit geweest naar Mozambique (juni 2017, december 2018 en juli 2019). Daarbij zijn we bij de eerste en laatste visit ook daadwerkelijk op de projectlocatie geweest. In December 2018 hebben we Pemba bezocht en een helikoptervlucht over het projectgebied gemaakt vanwege de onrustige situatie in het gebied. Bij alle bezoeken was een stakeholder of ngo-meeting onderdeel van het programma [2, 3, 4].

Samenwerking tussen de lenders
De lendersgroep waar intensief mee samengewerkt is bestaat uit USExim, SACE, ECIC, Standard Bank, UKEF, NEXI/JBIC, Thai Exim. De site visits zijn gezamenlijk uitgevoerd en er zijn vele werkgroep-overleggen geweest, zowel fysiek als per conference call.
White & Case is de jurist die de lendersgroep richting het project vertegenwoordigt. Consultant RINA uit Italië, is ingehuurd als milieu- en sociale consultant (independant environmental and social consultant (IESC)) namens de lenders. Zij zullen ook na afgifte van de polis namens de lenders het project blijven monitoren en ons erover rapporteren. Waar wij dat nodig vinden zullen wij ook zelf de mogelijkheid hebben om voor de monitoring met het project te overleggen of op site visit te gaan. De lendersgroep heeft met elkaar een 'environmental and social action tracker' opgesteld. Hierin zijn de acties opgenomen die we nog van het project willen zien voor ze aan bepaalde onderdelen gaan

werken. Deze 'tracker' zal omgevormd worden tot een milieu- en sociaal actieplan (ESAP) dat als levend document het project tijdens de uitvoering zal blijven volgen. Dit zal voor zowel de consultant als de lendersgroep de leidraad zijn voor de monitoring van het project [5, 6, 34, 38].

In het finale milieu- en sociale due diligence rapport concludeert de onafhankelijke consultant RINA dat het project momenteel een geode positie heft om te kunnen voldoen aan de milieu- en sociale eisen van de lenders, inclusief de IFC PS en EHS richtlijnen en Equator Principles III. Ze hebben hiervoor de projectplannen, studies en effectvoorspellingen gedurende een aantal jaar beoordeeld en geeft aan dat het project hard gewerkt heeft om veel openstaande acties af te sluiten. Hierdoor concludeert de consultant dat het project in essentie voldoet aan de vereisten van de lenders, met inachtneming van de resterende openstaande acties die opgenomen zijn in het milieu- en sociale actieplan (ESAP) [34].

Contact met Ambassade
Tijdens het milieu- en sociale due diligence proces is er een paar keer contact geweest met de Nederlandse ambassade in Maputo, Mozambique. Dit betrof de mogelijkheden tot reizen naar het land en afstemming over het project. Hieruit kwam duidelijk naar voren dat ADSB veel gedetailleerder op de hoogte is van het project zelf en wat er in de regio speelt. Wel heeft de ambassade contact met de overheid, Van Oord (waarbij ze wijzen op de mvo zaken bij het uitvoeren van hun werk) en Both Ends. De ambassade is betrokken bij een multi-stakeholder platform met ngo's, overheid, private partijen voor Cabo Delgado. Dit platform wordt nu aangestuurd door US development bank en US Aid. In het voorjaar van 2020 heeft de Ministerraad in Mozambique besloten tot oprichting van een regionaal ontwikkelingsagentschap voor Noord-Mozambique. Dit is een hele positieve ontwikkeling omdat en vergelijkbaar agentschap in het midden van het land heel goede resultaten laat zien. Deze initiatieven, waar de ambassade bij betrokken is, zijn positief voor de lokale bevolking van het gebied waar het project zal plaatsvinden [28].

Publicatie, reacties en gevolgen
De milieu- en sociale informatie voor het project is vanaf 30 april 2019 officieel gepubliceerd op de website van ADSB. Er zijn bij ons echter reeds voor het begin van de milieu- en sociale beoordeling in 2017 vragen over dit project gesteld door Both Ends. Dit gebeurde naar aanleiding van een eerdere publicatie van projectinformatie in het kader van een eerdere inmiddels ingetrokken aanvraag.
Om deze reden hebben wij er bij het binnen komen van de aanvraag voor gekozen Both Ends proactief te informeren over de aanvraag. Vanwege de gevoeligheden binnen dit project en de aandacht voor het project hebben we voor dit project een intensief consultatieproces doorlopen en gezocht naar samenwerking met ngos.

Samenwerking met ngo's
Wij hebben Both Ends gevraagd om ons 'een boodschappenlijst' mee te geven voor onze eerste site visit naar het project in juni 2017. Dit omdat wij pas net bij het project betrokken waren en zij bekend waren in het gebied. Sindsdien is er veel communicatie geweest met Both Ends per e-mail, brief, telefoon en door bijeenkomsten over het project. In het begin verliep dit niet soepel. Zo werd het project in 2017 werd het project reeds beschuldigd van het mensen uit hun huis zetten en grond afnemen zonder notificatie of compensatie. Dit terwijl er nog totaal geen sprake was van het opstarten van de herhuisvestingsoperatie binnen het project. Bij de terugkoppeling van de site visit gaf Both Ends toe hier onzorgvuldig te zijn geweest met hun informatie. Sindsdien hebben we regelmatig contact gehad en is de samenwerking beter verlopen. Zij leveren ons informatie aan over zorgen die spelen en wij checken die bij het project. Zo kunnen ze onze invloed gebruiken om het project bij te sturen. Na een overleg in oktober 2019 heeft Both Ends op ons herhaaldelijk advies direct contact gelegd met het project (Total) om de lijnen korter te maken. Dit is als positief ervaren door beide partijen [26, 27].

Daarnaast hebben wij, mede via Both Ends, contact gehad met diverse lokale ngo's. Dit was soms lastig omdat Both Ends elke keer met een andere ngo naar voren trad (eerst CTV, toen Friends of the Earth in Mozambique (Justica Ambiental) en vervolgens de lokale ngo die de boeren vertegenwoordigd, Provincial Union Peasants of Cabo Delgado (UPC). We hebben met al deze partijen en anderen contact gehad en ze gesproken tijdens onze site visits. Overigens waren de lokale ngo's bij rechtsreekse ontmoetingen gematigder in hun kritiek dan Both Ends in hun verhaal namens deze partijen. Both Ends verzamelt informatie over het project via deze partijen omdat het voor Both Ends te gevaarlijk is om naar het gebied te reizen en ze sinds eind 2017 dus enkel in Pemba en de hoofdstad Maputo zijn geweest.

We hebben in juni 2019 en maart 2020 direct brieven ontvangen van UPC. In het laatste gesprek dat wij gehad hebben met Both Ends (d.d. 26 maart 2020) hebben ze laten weten te denken dat wij goed op de hoogte zijn van de problematiek die in het gebied speelt en daar aandacht voor te hebben. Wel vinden ze dat we voldoende comfort dienen te hebben wij een goede afwikkeling van de (economische) herhuisvesting binnen het project voordat we akkoord geven. Dit komt ook terug in hun brief aan de ministeries van 2 april j.l. In ons antwoord op die brief hebben we aangegeven daar aandacht voor te hebben tijdens zowel due diligence als monitoring [26, 27].

Wet en Regelgeving en Internationale Standaarden

Lokale wet- en regelgeving

De activiteiten binnen het project zijn volgens de Mozambikaanse wet- en regelgeving m.e.r.-plichtig. Hierdoor is in 2011 begonnen met de procedure voor de milieueffectrapportage. De EIA[3] is opgesteld door Impacto en ERM (een lokale en internationale consultant). Deze heeft geleid tot een publieksversie van de EIA in 2013 en een finale versie voor overheidsgoedkeuring in 2014. Hierop is goedkeuring gegeven door het Mozambikaanse overheid. Een voorwaarde naar aanleiding van dit proces was dat de onshore activiteiten van de twee gaswinningsprojecten (area 1 en 4) samen ontwikkeld zouden moeten worden om het ruimtebeslag te minimaliseren. Dit heeft na onderzoek geleid tot het 'LNG-ontwikkelingsplan' dat is goedgekeurd in maart 2018. Dit ontwikkelingsplan beschrijft meer gedetailleerd hoe het project uitgevoerd zal gaan worden en een nadere uitwerking van het ontwerp. Daarnaast is er voor de herhuisvesting een aparte 'Replacement village EIA' opgesteld en goedgekeurd door het milieuministerie in Mozambique in 2015. Vergelijkbare procedures zijn gevolgd voor de Palma-Afungi road, een 33kW hoogspanningsleiding, een energiecentrale. Momenteel loopt een EIA-procedure voor de uitbreiding van het herhuisvestingsdorp [6, 29, 30, 31, 32, 33, 34].

Na goedkeuring van de eerste project-EIA zijn lopende studies doorgezet en zijn aanvullende studies gestart. Op een gegeven moment heeft de overheid van Mozambique aangegeven dat ze het project graag opgesplitst zagen in 3 delen voor de vergunningverlening. Dit zou maken dat er drie vergunningen kwamen voor 1) het deel dat exclusief voor area 1 is (voornamelijk offshore), 2) het deel dat samen met area 4 ontwikkeld wordt (vooral onshore) en 3) voor het herhuisvestingsdorp. Hierdoor zijn er ook drie verschillende milieu- en sociale managementplannen opgesteld voor deze drie deelprojecten waar de resultaten van de aanvullende studies in verwerkt zijn. Deze managementplannen zijn in februari 2019 bij de overheid ingediend en in april 2019 door de overheid goedgekeurd en op basis daarvan zijn de uitvoeringsvergunningen verleend voor de drie deelprojecten. In september 2019 zijn de eerste environmental performance rapporten naar aanleiding van deze vergunningen opgeleverd aan de overheid [6, 39].

Internationale standaarden

Voor de onderhavige transactie zijn de volgende *IFC Performance Standards* relevant:

- PS 1 Beoordeling en management van milieu- en sociale risico's en effecten;
- PS 2 Werk- en arbeidsomstandigheden;
- PS 3 Efficiënt gebruik van bronnen en voorkomen van verontreiniging;
- PS 4 Volksgezondheid, (openbare) veiligheid;
- PS 5 Landverwerving en gedwongen herhuisvesting
- PS 6 Behoud van biodiversiteit en duurzaam beheer van levende natuurlijke hulpbronnen
- PS 8 Cultureel erfgoed

Voor de onderhavige transactie is *IFC Performance Standard 7*: Inheemse volken niet van toepassing daar er geen inheemse bevolkingsgroepen in het gebied aanwezig zijn.

Als referentie is voor deze beoordeling ook gekeken of de bedrijfsvoering binnen dit project voldoet aan de General IFC EHS guidelines en daarnaast aan de specifieke IFC EHS guidelines voor 'Offshore oil & gas development' en 'Ports, Harbours and Terminals' en 'LNG facilities'. In de looptijd van de due diligence van het project zijn een aantal van deze EHS guidelines geüpdatet. Er is gekozen onderzoek te doen of dit grote effecten op de uitvoering van het project heeft. Dit valt heel

[3] Officieel heet het document EIA, maar gezien het feit dat het ook de sociale aspecten van het project beschrijft is het eigenlijk een ESIA. De wet- en regelgeving schrijft echter een EIA voor vandaar dat het document zo heet.

erg mee. Het project zal zeker voldoen aan de oude richtlijnen en voor het overgrote deel voldoen aan de nieuwe richtlijnen (het betreft minimale afwijkingen zoals het iedere 21 dagen testen van de blowout preventer (BOP) ipv iedere 14 dagen. Dit is inmiddels contractueel met partijen is vastgelegd en is een zeer vaak voorkomende frequentie). De E&S consultant en lenders hebben ingestemd met deze werkwijze volgens de oude richtlijnen en zoveel mogelijk via de nieuwe richtlijnen [37].

Vanuit de vereisten van USExim is voor het onderwatergeluid gecontroleerd of het project voldoet aan de vereisten van de National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA). Deze federale overheidsinstantie uit de Verenigde Staten houdt zich bezig met meteorologie en oceanografie. Ook is er gekeken naar het voldoen aan de 'JNCC guidelines' van het Britse 'Joint Nature Conservation Committee'. Deze richtlijnen zijn om de effecten van geluid op mariene zoogdieren te minimaliseren door preventieve maatregelen en het hanteren van een veiligheidszone [5, 6].

Milieu en sociale omgeving

Positieve effecten van het project
De exploratie van de Mozambikaanse gasvoorraden en de verwerking in Mozambique zelf, door erkende internationale bedrijven, voegt waarde toe aan het exportproduct. De internationale bedrijven werken hierbij volop samen met Mozambikanse bedrijven, waarbij internationale standaarden worden gehanteerd. De inbreng van technologie, hoge standaarden en kennis zorgen voor een strukturele kwalitatieve ontwikkeling van de lokale bedrijven en uiteindelijk ook voor sterkere economische ontwikkeling van het land. De gemeenschappen profiteren van verbetering van de infrastructuur en de investeringen in levenskwaliteit voor de lokale gemeenschappen. Ook ontstaat er veel directe en indirecte werkgelegenheid voor de Mozambikaanse bevolking [7, 29, 30, 34].

PS 1 Beoordeling en management van milieu- en sociale risico's en effecten
Kwaliteit ESIA
De overkoepelende ESIA van het project was van een goede kwaliteit. Alle relevant onderdelen waren beschreven. Wel waren een aantal onderwerpen nog niet volledig uitgewerkt omdat er nog aan het ontwerp van die onderdelen werd gewerkt. Hieronder viel bijvoorbeeld het herhuisvestingsdorp. Daar is later dan ook nog een aanvullende ESIA voor gemaakt en goedgekeurd. Dit is ook voor een aantal andere onderdelen gebeurd. Ook zijn er voor heel veel onderwerpen naar aanleiding van wijzigingen in het ontwerp aanvullende deelstudies uitgevoerd, zoals voor biodiversiteit [7, 29, 30, 31, 32].

Publieke consultatie
Het project heeft een grote inspanning gedaan en doet dat nog steeds in het kader van publieke consultatie. Dit wordt onder andere geregeld in het 'Stakeholder engagement plan'. Naast de officiële publieke consultaties heeft het project veel mondelinge toelichting gegeven door middel van zogenaamde 'onder de mangoboom bijeenkomsten' in de dorpen rond het project. Dit omdat veel mensen analfabeet zijn in deze regio. Dit gebeurt door zogenaamde 'community liaison officers'. Deze personen spreken ook de diverse talen van de bewoners van het gebied.
Ook is voor de herhuisvesting gewerkt met een soort stripverhaal-uitleg om uitleg te geven.
Het project heeft zelf toegegeven toen het project vertraging opliep (2016-2017) dat er toen een gebrek aan communicatie was en dat dat slecht is geweest voor de relatie met de omgeving. Dit hebben ze serieus opgepakt en de communicatie is zichtbaar verbeterd. Wel overleggen we momenteel nog over aanpassing van de website met meer actuele informatie. Verder zijn er diverse communicatiebijeenkomsten met stakeholders en ngo's geweest [2, 3, 4, 5, 6, 36].

Meeting with Palma CSO Platform

Figuur 6 – a) Een ngo-bijeenkomst met de lenders en b) een 'onder de mangoboom' bijeenkomst [4, 6]

Klachtenmechanisme
Het project heeft een klachtenmechanisme. Op de website maar ook via de diverse mondelinge contactmomenten is het mogelijk voor de gemeenschappen om klachten in te dienen. De procedure voor het klachtenmechanisme is bekeken door de onafhankelijke consultant en akkoord bevonden. Iedere maand maakt het project een rondje langs de dorpen in het gebied. Daarbij wordt ook ingegaan op de klachten die uit die dorpen zijn gekomen en hoe ermee wordt omgegaan. Zowel Both Ends als de lokale ngo UPC hebben ons aangeven in mails, brieven en gesprekken dat het klachtenmechanisme op enkele punten niet goed werkte: een eerste klacht die de vissersgemeenschap indiende bij het klachtenmechanisme werd toen niet behandeld. Nadat deze zorg over het klachtenmechanisme van het toenmalige Anadarko bij door de ngo's via ons communicatiemechanisme met de ngo's bij ADSB is gemeld, is er door ADSB gesproken met Anadarko en is aangedrongen om verbetering van de behandeling van klachten. De hierop volgende ingediende klacht door bewoners van lokale dorpen bij de projecteigenaar is vervolgens wel goed behandeld. Onze conclusie is derhalve, dat nadat ADSB het probleem van het klachtenmechanisme heeft aangekaart in de site visit in zomer 2019, de uitvoering van het klachtenmechanisme verbeterd is. Ook is goed gereageerd op de brief die Both Ends zelf aan het project heeft gestuurd in het najaar van 2019 [4, 35, 26, 27].

Monitoring en handhaving
Monitoring van de het project gebeurt door middel van het uitgebreide managementsysteem voor milieu en sociale zaken van Total. Dit is voor het project uitgewerkt in een hele serie managementplannen. Ook wordt er gerapporteerd aan de overheid (zowel lokaal als regionaal en nationaal). Vanuit de lendersgroep zal het project door een onafhankelijke consultant worden gemonitord waarbij het project ook aan ons moet rapporteren. Zo zal er bijvoorbeeld monitoring plaatvinden van de luchtkwaliteit, geluid, grondwater en ecologie (zowel on als offshore). Op het gebied van milieu-indicatoren en herhuisvesting wordt al regelmatig gerapporteerd aan zowel de overheid als aan de lendersgroep (via de consultant). In het geval er niet wordt voldaan aan de managementplannen, zijn er reparatiemechanismen en sancties opgenomen in de termsheet waar het project aan dient te voldoen. Ook staat het de lenders vrij om te allen tijde het project te bezoeken en zorgpunten te adresseren [21, 34, 39, 40, 41].

PS 2 Werk en arbeidsomstandigheden
Het project zal invloed hebben op de werkgelegenheid in dit noordelijk deel van Mozambique. Vooral tijdens de constructiefase zullen er veel lokale mensen kunnen worden opgeleid om te komen werken binnen het project. Wanneer er niet voldoende capaciteit in de directe omgeving van het project aanwezig is zal de zoektocht zich uitbreiden naar de rest van de provincie, vervolgens de rest van het land en tenslotte daarbuiten. In de contracten van onderaannemers moet verantwoording worden afgelegd hoe ze zoveel mogelijk nationale content, waaronder werknemers, in hun project inbrengen.

5.1.1c

Tijdens de operationele fase van het project zullen er met name hoogopgeleide krachten nodig zijn waardoor de kans dat die lokaal geworven kunnen worden veel kleiner is. Voor de offshore constructie van de putten en het transportsysteem zijn tussen de 400 en 700 constructiemedewerkers nodig die gedurende 1,5-2 jaar werken met 20 constructieschepen. Hierbij zal een veiligheidszone van 500 meter worden aangehouden [29, 30, 34].

Alle medewerkers die niet uit de omgeving komen zullen in gesloten kampen gehuisvest worden. Dit is in lijn met internationale standaarden, want hierdoor is de veiligheid van de werknemers, en de sociale rust en cohesie in de omliggende dorpen het best gegarandeerd. In 2017 en 2019 hebben we zelf verbleven in het eerste pionierkamp en dat was allemaal goed georganiseerd. Inmiddels hebben er 3 aannemers ook kampen gebouwd. Total inspecteert deze kampen en ze hebben allemaal comités en klachtenprocedures. Een multidisciplinair team van Total (EHS, veiligheid, industrial relations) houdt hier toezicht op. Wij hebben voorbeelden van inspectierapporten ingezien [6, 29, 30, 34, 41].

Total medewerkers werken volgens het managementsysteem van Total wat een zeer hoge kwaliteit heeft en goed gecontroleerd wordt. Alle aannemers die het project inhuurt dienen vergelijkbare systemen op te zetten en uit te werken in procedures. Deze gaan bijvoorbeeld over discipline, klachten, demobilisering, vragen over het salaris etc. Het minimumloon binnen het project is in ieder geval 1,5 maal het wettelijk minimumloon in Mozambique. Verder zijn er diverse mogelijkheden om zich aan te sluiten bij vakbonden. In het begin was hier weinig animo voor omdat met niet bekend was met het werken in loondienst en wat daar allemaal bij kwam kijken. Na voorlichtingsbijeenkomsten over de mogelijkheid van ondersteuning door vakorganisaties is de deelname hieraan toegenomen [6].

In 2018 is er een aantal stakingen geweest bij aannemers van het project. Bij nader onderzoek bleek het hier te gaan over onduidelijkheden over het betalen van belasting. De werkers kregen meer loon waardoor ze in een hogere belastingschaal terecht kwamen en er dus meer loon werd ingehouden voor belasting. Ze dachten echter dat er loon van ze werd achtergehouden. Dit is door betere voorlichting opgepakt. Hierbij moet opgemerkt worden dat het grootste deel van de lokale werknemers nog nooit in loondienst heeft gewerkt en niet bekend is met dergelijke procedures. Ook is een deel van de werknemers analfabeet waardoor het nog lastiger is om deze zaken duidelijk over te brengen. Scholingstrajecten en verbeterde uitleg moeten hier verbetering in brengen. Bij de hoofdaannemers zijn er sindsdien echter geen problemen meer geweest [3, 6, 21].

Contractors moeten werken volgens de internationale best practices, zoals de ILO-conventies en IFC PS vereisten. Total monitort zijn contractors op naleving hiervan. Ook dienen de contractors maandelijkse rapporten in over de implementatie van de procedures. Wij hebben voorbeelden van dergelijke rapportages ingezien.

De arbeidsveiligheid in het project is goed. De veiligheidsmanagementsystemen zijn goed en werknemers worden gedegen opgeleid om veilig te werken. De lenders hebben regelmatig inzage in de ongevallenstatistieken en het project voldoet volledig aan de internationale standaarden op dit vlak. Vooralsnog presteert het project beter op het gebied van veiligheid dan de doelen die gesteld zijn [29, 30, 34].

<u>PS-3 Efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen en voorkomen van verontreiniging</u>
Het project heeft als hoofddoel de winning en de omvorming van de natuurlijke hulpbron gas. Gas, en het in Mozambique daarvan geproduceerde LNG, is fundamenteel in de energietransitie en wordt daarom ook wel een overgangsbrandstof genoemd. Om meer inzicht te krijgen in hoeverre dit project vanuit het oogpunt bijdraagt aan de vermindering van CO_2 uitstoot mondiaal, is er in opdracht van de Lenders een 'Carbon Emssion Benchmarking' studie gedaan in maart 2020 [42]. Hierbij is het Sustainable Development Scenario van de IEA als uitgangspunt genomen. In dit scenario is voorzien dat in 2040 nog steeds de helft van de mondiale energiebehoefte zal worden geleverd door fossiele brandstoffen. Een levenscyclus-analyse van het LNG uit dit project (dus inclusief de winning, omzetting tot LNG, de verscheping, het her-vergassen en de verbranding van dit gas), geeft aan dat vergelijking van het gebruik van dit LNG in stroomopwekking in landen als China en India, ter vervanging van kolen- en olie-gestookte energiecentrales, een vermindering van CO_2-uitstoot oplevert ('Avoided Carbon') van meer dan een half miljoen ton CO2-uitstoot per TWh stroom. In de financiële voorlegging wordt hier verder op ingegaan [42].

Wat betreft het efficiënt omgaan met de natuurlijke hulpbronnen in het project, en het voorkomen van verontreiniging, is een milieu- en sociale managementplan (ESMP) van het project ontwikkeld in overeenstemming met de Mozambikaanse regelgevingsvereisten en de verwachtingen, normen en richtlijnen van de beste praktijken in de sector. Het project werkt volgens het 'As Low As Reasonably Achievable' principe om verontreinigingen, met mogelijk nadelige effecten op het milieu en gezondheid, te voorkomen of te bestrijden. Dit is beoordeeld aan de hand van de relevante IFC EHS Guidelines en de best available technology reference documents (BREFs: dit zijn Europese specificaties voor technologie waarmee kan worden beoordeeld of de toe te passen technologie als 'best available' kan gelden). Ook de industrierichtlijnen van de wereldwijde brancheorganisatie voor olie en aardgas voor milieu- en sociale kwesties, IPIECA gebruikt voor het ontwerp van het project [6, 30, 34].

Er zijn diverse managementplannen opgesteld om efficiënt om te gaan met natuurlijke hulpbronnen en verontreinigingen te voorkomen, zoals die ter voorkoming van geluidsoverlast, beperking van gebruik van water, een afvalmanagementplan etc. Ook de diverse contractors moeten vergelijkbare

plannen hebben die overeenkomen met de vereisten van Total voordat ze aan het werk mogen. Het HSE-team van Total controleert dit [6, 29, 30, 34, 43, 44].

Het energiegebruik van het project zal zeker meer zijn dan 25.000 ton CO2-equivalent en jaarlijks zal het project zijn uitstootgegevens rapporteren en openbaar delen. Voor de hoeveelheid uitstoot is het belangrijk hoeveel LNG treinen er uiteindelijk komen. Nu worden eerst 2 treinen gebouwd en dat kan uitgebreid worden naar maximaal 6. Bij de bouw van 2 LNG-treinen zal de totale CO2 uitstoot naar verwachting ruim 1 mln ton per jaar zijn. Bij 6 treinen is dat 5,8 mln ton per jaar. Met de overige emissies kan het totale GHG emissie van Mozambique zomaar met bijna 10% stijgen. Het project heeft hiervoor een 'air emissions and greenhouse gas management plan' opgesteld om de strategie en monitoringsystemen aan te geven waarop ze proberen zo min mogelijk uit te stoten en te volgen wat er gebeurt zodat ze bij mogelijke overschrijdingen maatregelen kunnen nemen. Belangrijk hierbij is de inzet om te werken volgens de best beschikbare technieken. Om dit zo goed mogelijk te doen heeft het project een 'Resource Efficiency and Green House Gas Reduction Strategies-memo' opgesteld op zoek naar de beste insteek. Ook heeft het te winnen aardgas een relatief laag methaangehalte wat gunstig is voor de uitstoot naar lucht [67, 68].

De effecten van het gehele project op de bodem, het water en de atmosfeer van de omgeving, moeten rekening houden met de draagkracht van het milieu, het bestaande landgebruik en mogelijk ecologisch gevoelige omgeving. Deze effecten zijn voor het hele project en de verschillende onderdelen in kaart gebracht. In het totale ontwerp van het project is zoveel mogelijk geprobeerd om bijvoorbeeld de aanwezige biodiversiteitswaarden te ontzien (zie ook PS 6). Een van de belangrijkste keuzes daarin was de locatiekeuze en de gezamenlijke aanleg van de onshore faciliteiten met area 4. Dit beperkt het ruimtegebruik en de belasting van de natuurlijke omgeving [6]. De afname van toegang tot visserij en getijdeverzamelen wordt verder beschreven onder PS 5.

PS-4 Volksgezondheid, (openbare) veiligheid

Om de volksgezondheid en veiligheid in de omgeving te garanderen zijn een aantal ondersteunende studies uitgevoerd door het project. Dit is onder andere een 'Community Health Impact Assessement' (2014). Op grond van deze studie zijn vervolgens plannen gemaakt voor het uitvoeren van programma's ter bevordering van de gezondheid en veiligheid van de gemeenschappen. Dit zijn bijvoorbeeld het 'Project-induced in-migration plan' en 'Community safety management plan'. In deze plannen wordt ingegaan op de risico's van overdraagbare ziektes en malaria, het verbeteren van de gezondheidszorg, watervoorziening en hygiëne. Maar er is ook aandacht voor de voedingswaarde van het voedsel dat men eet en de gevaren van het toegenomen wegverkeer en het voorkomen van werkgerelateerde ongevallen [6, 45, 46, 47, 52].

De veiligheid in het gebied is een belangrijk aandachtspunt. Al meer dan 2,5 jaar worden door terroristische groepen omliggende dorpen en transporten overvallen. Hierbij vallen geregeld doden en gewonden. Dit geweld heeft natuurlijk invloed op de uitvoering van het project, maar dat wordt beschreven in de financiële voorlegging. Hier gaan we wel in op de gevolgen van het geweld voor de inwoners van het gebied.

De onlusten in dit deel van Mozambique hebben te maken met een aanhoudend conflict in de provincie Cabo Delgado van islamitische militanten, die proberen een islamitische staat in de regio te vestigen, en Mozambikaanse veiligheidstroepen. Burgers zijn het belangrijkste doelwit van aanvallen door islamistische militanten. De belangrijkste opstandige factie is Ansar al-Sunna, een inheemse extremistische factie met zwakke internationale connecties. Vanaf medio 2018 is de Islamitische Staat van Irak en de Levant (ISIL) naar verluidt ook actief geworden in het noorden van Mozambique en eiste in juni 2019 zijn eerste aanval op de Mozambikaanse veiligheidstroepen op. De laatste betrokken groepering is Ansar al-Sunna, maar wordt lokaal "al-Shabaab" genoemd die ook actief zijn in onder andere Somalië. Het is bekend dat de militanten Portugees spreken, de officiële taal van Mozambique, maar ook het lokale Kimwane en Swahili (de taal uit de landen Noordelijk van Mozambique). Rapporten stellen ook dat leden voornamelijk Mozambikanen zijn uit de districten Mocimboa da Praia, Palma en Macomia, maar ook buitenlanders uit Tanzania en Somalië [6, 48 t/m 52].

Het geweld begon op 5 oktober 2017 met een aanval op een politiepost in Mocimboa da Praia. Sindsdien worden met enige regelmaat lokale dorpen aangevallen. Hierbij worden de inwoners verwond, vermoord of gekidnapt. Ook worden vaak veel huizen in zo'n dorpje vernietigd. Ook vinden er overvallen plaats van voertuigen langs de doorgaande routes in het gebied. Door de gevaarlijke

situatie in het gebied is het lastig om goede informatie te verzamelen over de aanvallen en de gevolgen. Zo kunnen journalisten niet naar het gebied reizen voor onafhankelijke waarheidsvinding. In totaal zijn er door het geweld sinds 2017 tussen de 600 en 900 mensen gedood, zowel militanten, leden van de politie en het leger, als burgers. Er zijn veel mensen die hun huis in hun dorp zijn ontvlucht en die in de wildernis overnachten of een grote stad hebben opgezocht voor onderdak. Vooralsnog is het project bij twee aanvallen indirect getroffen. Bij deze aanvallen werden contractors van het project aangevallen en zijn twee medewerkers overleden en meerdere gewond geraakt.

Een recente grote aanval vond plaats op maandag 23 maart 2020. Bij deze aanval werden door meerdere groepen militanten diverse veiligheids- en politieposten in Mocimboa da Praia aangevallen. Dit was, overigens voor het eerst, een groots opgezette aanval met voertuigen en gericht op meerdere doelen ineens. De aanvallers hebben de zeven posten een hele dag bezet gehouden en zijn 's nachts met een boot gevlucht. Deze aanval is opgeëist door IS. De meest recente aanvallen worden allen opgeeist door IS en richten zich minder op burgerslachtoffers maar op officiele instanties [6, 48 t/m 52].

Om het project en de medewerkers te beschermen zijn er inmiddels diverse maatregelen vastgelegd in het 'Community Security Management Plan'. Een deel van de maatregelen is reeds uitgevoerd de rest staat nog in de planning. Er zijn verschillende niveaus ingesteld voor de veiligheid: niveau 1 is direct de projectlocatie (nearshore en onshore). Hier staan hekken en is militaire beveiliging. Niveau 2 is de bredere projectgebied waar de busdiensten voor de werkers rijden. Hier vindt informatievoorziening door het project aan de gemeenschappen plaats over de veiligheidsmaatrgelen. Dit omdat er bij de gemeenschappen het idee leeft dat ze onvoldoende beschermd worden. Dit wordt deels veroorzaakt door gebrek aan communicatie vanuit de overheid. Daarom neemt het project deze communicatie voor een deel over. Ook is er een intensievere politieaanwezigheid gepland om de gemeenschappen beter te beveiligen. Een deel van de beveiliging hier is militaire beveiliging. Niveau 3 is de transportroute naar het project (tussen Palma en Mocimba de Praia). Op deze routes zijn controlepunten en surveillance aanwezig. Er zijn geen private bewapende partijen aanwezig op de locatie. Dat staat het project niet toe. Alles is militair of politie.

5.1.2f

De lenders hebben een analyse gedaan of de beveiliging door government security forces volgens internationale standaarden gebeurt. Hiervoor worden ook experts van de overheden van de VS, UK en Frankrijk ingezet. Op papier voldoet het project aan de internationale standaarden. De naleving van de regels, en het voorkomen van schendingen van mensenrechten door de ordetroepen, wordt intensief gemonitord door zowel het project als door de lenders. Intensieve monitoring is van groot belang omdat de lokale bevolking zich geïntimideerd zou kunnen voelen door de aanwezigheid van ordetroepen, en omdat in theorie niet goed gemanagede ordetroepen geweld (met name tegen lokale vrouwen bijvoorbeeld) in de hand kan werken. Daartegenover staat dat tijdens ons laatste veldbezoek in 2019 lokale mensen ons erop wezen dat ze zich juist door de aanwezigheid van de ordetroepen veiliger voelden. Echter, omdat bijvoorbeeld ngo's en journalisten ook het gebied niet in kunnen om met lokale mensen te praten, is het toezicht op het welzijn van de bevolking beperkt.

ADSB is zich hiervan bewust en ziet het belang van intensief management en goede monitoring van de security forces door het project, gekoppeld aan een goed functionerend stakeholderconsultatieproces en een volwassen lokaal klachtenmechanisme. Daarnaast verwachten wij regelmatige feedback van de lenders' consultant monitoringsbezoeken, aangaande hoe veilig de lokale bevolking zich voelt. Op deze manier kunnen we een vinger aan de pols houden en zullen wij onze invloed aanwenden om projectgerelateerde schendingen van mensenrechten waar mogelijk te voorkomen. Indien lokaal geen gehoor wordt gevonden, zijn berichten via ngo's aan ons zinvol en zullen we dit doorgeven aan het project en een proces van hoor en wederhoor ingaan. Both Ends

heeft ons al diverse malen gevraagd of wij een direct verband zien tussen het project en het geweld. Het project is hier al vanaf 2007 voorbereidingen aan het uitvoeren voor dit project. Het geweld is 10 jaar later gestart waardoor er geen direct verband is aan te tonen.

PS-5 Landverwerving en gedwongen herhuisvesting
Voor de realisering van het project heeft de overheid van Mozambique een zogenaamde DUAT aan de projecten voor area 1 en 4 toegekend. Dit is het recht om land te gebruiken en wordt verleend door het Ministerie van Landbouw. Deel van het toegekende land is voor de projectontwikkeling en een klein deel voor het ontwikkelen van een herhuisvestingsdorp. In dit dorp worden de mensen die voorheen in kleine gemeenschappen woonden geherhuisvest [29, 30, 31, 53, 54].

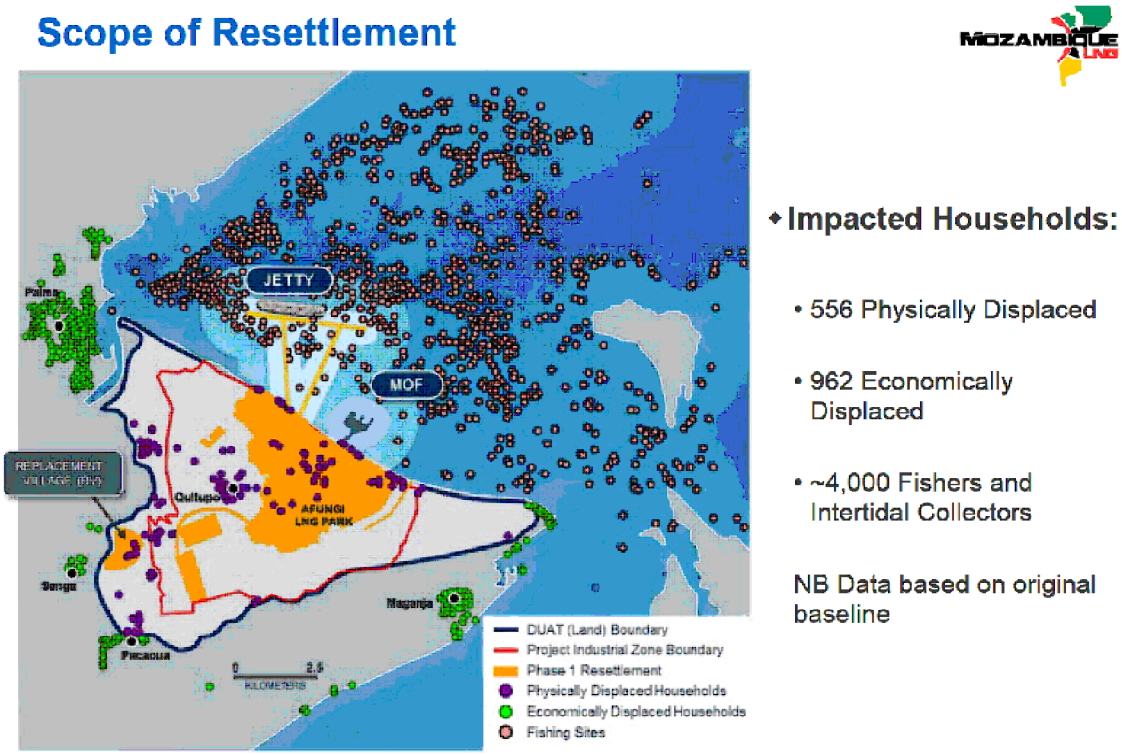

Figuur 7 – overzicht van de herhuisvesting in het gebied. De paarse stippen zijn de mensen die moeten verhuizen. De groene en gele stippen geven de economisch benadeelden aan [6].

Om de landverwerving en herhuisvesting goed te laten verlopen is hiervoor in 2015 een aparte milieueffectrapportage opgesteld voor het herhuisvestingsdorp. Een jaar later is naar aanleiding van dat document een herhuisvestingsplan opgeleverd. In de jaren daarna is dat plan regelmatig aangepast. Ook is er een 'Agriculture livelihood restoration plan', een 'Fisheries livelidhood restoration plan' en een Diversified livelihoods restoration plan' opgesteld om de verschillende groepen gedupeerden zo goed mogelijk te helpen. Ook is er speciale aandacht voor de meest kwetsbare groepen zoals oude van dagen en alleenstaande moeders. Door het 'Vunerable peoples program' worden deze mensen extra geholpen. Zo mogen zij de door het project opgezette modeltuinen of veehouderijen gaan beheren [31, 55 t/m 57].

Fysieke herhuisvesting
Inmiddels is de herhuisvesting in volle gang. Het handjevol bewoners van een kleine gemeenschap Quitunda, dat lag ter plaatse van het herhuisvestingsdorp, zijn in begin 2019 verhuisd naar het nabijgelegen Senga zodat op hun land het dorp gebouwd kon gaan worden. Inmiddels zijn ze verder verhuisd met de inwoners van Senga naar het herhuisvestingsdorp. In totaal moeten tussen de 650 en 700 huishoudens verhuizen voor het project[4]. Tegen de 1000 mensen hebben economische gevolgen van het project vanwege het wegvallen van hun landbouwgrond. Daarnaast zullen

[4] Oorspronkelijk betrof het bij de 'cut of date' 556 huishoudens. In de jaren daarna zijn er huishoudens samengevoegd of gescheiden. Ook zijn kinderen uit huis gegaan en hebben hun eigen huishouden gevormd. Hierdoor is een natuurlijke groei ontstaan van de te herhuisvesten huishoudens. Inmiddels is de planning om in

ongeveer 4.000 vissers en getijdeverzamelaars (vooral vrouwen die schelpen, krabben e.d. verzamelen langs de kust) de gevolgen van het project merken [2, 5, 6].

De mensen die moeten verhuizen zijn hierover persoonlijk geïnformeerd door de 'community liaison officers'. Dit is een groep medewerkers van het project die de diverse lokale talen spreken en regelmatig bij de mensen langs gaan om te luisteren naar hun zorgen en ideeën en uitleg te geven over waar het project staat en wat er gaat gebeuren. Tijdens beide bezoeken aan het project (2017, 2019) hebben we kunnen observeren dat dit een goede groep medewerkers is die heel belangrijk is voor een goede uitvoering van het project. Wij waren dan ook blij te horen dat dit complete communicatiesysteem bij de overgang van het project van Anadarko naar Total één op één werd overgenomen. In 2019 werd ons door dorpelingen ook op het hart gedrukt door te geven aan de nieuwe eigenaar dat deze community liaison officers ook in de nieuwe organisatie hun plaats moesten behouden [2, 4, 6].

De gemeenschappen hebben zelf mogen kiezen waar ze hun herhuisvestingslocatie wilden hebben. Dit mocht een nieuw dorp per gemeenschap zijn, maar men koos om allemaal bij elkaar in één dorp samen te gaan wonen. Dit dorp moest bij de 'voordeur' van het project komen in de hoop dat de bewoners een kans hadden om in het project aan het werk te kunnen gaan. Ondanks dat ngo's laten weten dat de visserijgemeenschappen onrecht wordt aangedaan om ze naar het binnenland, 6 km van de kust, te herhuisvesten, is ons in de gesprekken en naar aanleiding van expliciete vragen van ons duidelijk geworden dat dit hun eigen keuze is geweest. Naar aanleiding van de cycloon in 2019 is alle bewoning langs de kust waar de nearshore activiteiten van het project komen sowieso verlaten daar de mensen zijn verhuisd naar Palma. Er is nog wel contact met deze mensen vanwege hun recht op een huis in het herhuisvestingsdorp [3, 4, 6, 26, 27].

Figuur 8 – a) typisch lokaal huis en b) een huis in het herhuisvestingsdorp [6]

Omdat veel mensen verhuizen van lemen hutjes naar 'echte' huizen met stromend water en elektriciteit, heeft het project een boekje ontwikkeld waarin met plaatjes wordt uitgelegd hoe dit allemaal werkt (in diverse lokale talen). Ook zijn er cursussen gegeven en hebben de mensen mee mogen denken over hoe de huizen eruit zouden komen te zien (bijvoorbeeld de keuze van een toilet in of buiten het huis). Verder heeft ieder huis een stukje eigen grond waar de mensen hun eigen gewassen kunnen verbouwen. Hiervoor worden ook pakketten met de nodige spullen gegeven bij de verhuizing. Dit zijn onder andere een schoonmaakpakket maar ook een pannenset en eten voor de eerste periode. In een evaluatie van MASC foundation[5], een onafhankelijke ngo, die het dorp bezocht heeft is het dorp een voorbeeld voor andere projecten in de regio [2, 6, 36, 58].

---

het herhuisvestingsdorp, inclusief uitbreiding 669 huizen te realiseren. Both Ends spreekt in hun communicatie van 700 huishoudens die geherhuisvest dienen te worden.

[5] Civil Society Support Mechanism Foundation (MASC) is een overkoepelende ngo die opleidingen geeft aan kleinere organisaties, optreedt als onderhandelaar tussen partijen om tot gerechtigheid te komen in Mozambique.

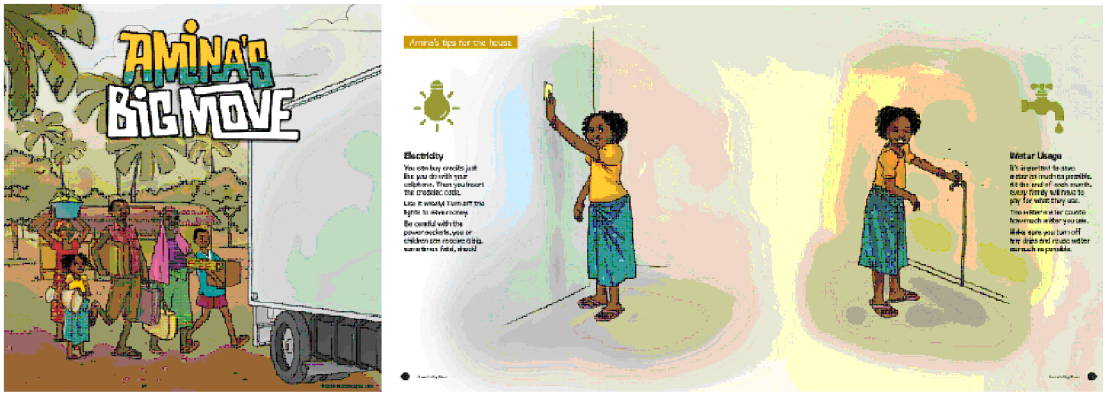

Figuur 9 – Het stripboekje 'Amina's grote verhuizing' om uitleg te geven over de do's en don'ts in het herhuisvestingsdorp.

De herhuisvesting vindt plaats in 4 fasen. De eerste twee fasen hiervan zijn uitgevoerd. Wel heeft het project wat vertraging opgelopen door de veiligheidssituatie en de cycloon die halverwege 2019 over het projectgebied is gekomen. De daarna aanhoudende regenperiode heeft ook een negental bruggen op doorgaande transportroutes verwoest. Hierdoor was het toeleveren van materialen een probleem. Inmiddels heeft na de oplevering van de eerste fasen van het herhuisvestingsdorp het project het dorp halverwege 2019 overgedragen aan de overheid van Mozambique. De overheid zal vanaf dat moment verantwoording dragen over het dorp en de voorzieningen die zijn aangelegd zoals het ziekenhuis, de moskee, de kerk en de school. Inmiddels ligt er een EIA en aanvraag bij de overheid om het herhuisvestingsdorp uit te breiden. Door een grotere natuurlijke groei van de gemeenschap is er meer capaciteit in het dorp nodig [6, 32].

Compensatie van verlies aan inkomstenbronnen
Naast deze fysieke herhuisvesting is er ook nog sprake van economische gevolgen van het projecten. Mensen raken hun landbouwgrond kwijt, of hun mogelijkheden om te vissen of schelpen en krabben te verzamelen bij laagtij worden ingeperkt of vallen weg. Het belangrijkste uitgangspunt bij dit project is dat ze streven naar verbetering van de leefomstandigheden van de mensen. Dit betekent niet dat mensen zoveel mogelijk wat ze kwijtraken op eenzelfde manier terugkrijgen, maar dat uiteindelijk hun leefomstandigheden verbeteren ten opzichte van de situatie voor het project. Focus hierbij is veiligheid, werkgelegenheid en dat het voor alle door het project benadeelde personen (project affected people (PAPs)) beschikbaar is.

Omdat er maar beperkt land beschikbaar is in de directe omgeving voor vervanging van het verloren gaande land, is besloten om iedereen 1,5 ha grond toe te kennen ongeacht de hoeveelheid grond die men voorheen had. Voor meer dan 85% van de mensen betekent dit een toename van het land dat ze hebben. Daarnaast is het land van betere kwaliteit dan de plotjes die ze eerst in bezit hadden. Dit komt naar voren uit de studies die hiernaar verricht zijn. Ze krijgen goed geprepareerde grond die direct bebouwd kan worden (heel veel huidige landbouwgrond is ruig terrein met een enkele mangoboom erop). Ook krijgt men onderwijs hoe men efficiënter landbouw kan bedrijven. Ook krijgen de mensen zaaigoed en gereedschappen om het land te bewerken. Een klein deel van de mensen gaat er qua hoeveelheid land op achteruit. Dit wordt echter financieel en op andere manieren materieel gecompenseerd. Uitgangspunt hierbij is dat de mensen er uiteindelijk in levenstandaard op vooruit gaan. Niet dat ze per se terugkrijgen wat ze al hadden. Het hele pakket maatregelen is uitgewerkt in het 'Agriculture livelihood restoration plan' [5, 6, 55 t/m 57].

De uitreiking van vervangend land ligt voor een groot deel rondom het dorp Mondlane. De gemeenschap heeft dat land toegezegd en er zijn afspraken gemaakt voor de compensatie daarvan volgens redelijke tarieven. Na enige tijd was het een tijdje onrustig omdat het dorp Mondlane en Senga/Macala/Nkumbi de grond toch niet beschikbaar wilde stellen voor de overeengekomen bedragen. Eind 2019 is deze discussie beëindigd en heeft het project een nieuwe overeenkomst gesloten met het dorp. RINA heeft dit action item, nadat bovenstaande overeenkomst was vastgelegd in het laatste update van het herhuisvestingsplan, dan ook gesloten in hun laatste rapport van april 2020. Dit heeft vertraging veroorzaak bij de uitreiking van de vervangende grond. Daarna waren er praktische problemen door het extreem zware regenseizoen 2019/2020 en inmiddels COVID-19. Zo was er bijvoorbeeld een gebrek aan diesel omdat de afvoerroutes naar het project onderbroken waren door het wegslaan van bruggen. Eind april is het regenseizoen voorbij. Zodra ook de COVID-

19 crisis voorbij is zal de uitgifte van land aan de mensen door middel van leaseovereenkomsten zo snel mogelijk opgepakt worden. De meeste mensen hadden de afgelopen tijd, tijdens de vertraging, nog beschikking over hun oude land waar ze dus nog steeds gebruik van konden maken. Voor de mensen die dat niet hadden, wordt momenteel, zolang dat nodig is, gezorgd voor voedselpakketten om deze periode te overbruggen. Dit is een belangrijk onderwerp dat ook in het 'environmental and social action plan' is opgenomen en strikt gemonitord zal worden door de consultant en de lendersgroep [5, 6, 55 t/m 57].

De impact voor de vissers bestaat uit een offshore zone die wordt afgesloten vanwege het project en een deel van het strand dat niet meer toegankelijk is voor de mensen en het aanleggen van hun boten. Deze laatste zone was oorspronkelijk 1,5 km maar is in het ontwerp teruggebracht naar 500 meter. Daarnaast verhuisd een groep visserijgebonden huishoudens van de kust naar 6 km landinwaarts. Deze keuze hiervan wordt bij PS 5 beschreven. Om deze mensen toch hun werk voort te laten zetten heeft de projecteigenaar heeft ter compensatie een buslijn opgesteld van het nieuwe dorp naar een nieuwe kustlocatie waar de boten kunnen liggen en waar gevist kan worden. Dit stuk strand werd tot dusver niet door andere dorpen gebruikt. De busdienst zal gaan rijden over nieuw aan te leggen wegen naar de kust. Recent is er wat discussie ontstaan over deze busdienst, maar inmiddels is het project met de betrokken gemeeschappen in gesprek om dit op te lossen. De nieuwe wegen kunnen de mensen ook zelf gebruiken om naar de kust te komen. Op termijn is het wel de bedoeling dat de gemeenschap de busdienst zelf zal gaan overnemen. Vaak was het al gebruikelijk dat mannen gedurende een week of twee naar de kust trokken om daar een hutje op te zetten en te gaan vissen om daarna met de vangst terug naar huis te komen.

De vissers en getijdeverzamelaars krijgen diverse keuzes ter compensatie voor hun verlies aan inkomsten. Dit is in detail uitgewerkt in het 'Fisheries livelihood restoration plan'. Met dit keuzepakket wordt tegemoetgekomen aan de verschillende wensen van bijvoorbeeld fulltime vissers op zee (slechts enkelen, mannen), parttime vissers (mannen) en getijdevissers (veelal parttime werk van vrouwen). Dit compensatiesysteem is opgezet in goede samenspraak met de verschillende type vissers zelf, met aandacht voor de diversiteit van de groep. Met een vouchersysteem bijvoorbeeld kunnen ze compensatie krijgen in de vorm van 'hardware', zodat ze bijvoorbeeld een grotere boot kunnen aanschaffen waarmee ze verder op zee kunnen vissen (buiten de uitsluitingszone). Ook worden er omscholingsmogelijkheden geboden voor ander soort werk (bijvoorbeeld het opzetten van een handeltje of winkeltje). Met de vouchers kunnen hier dan spullen voor worden gekocht, bijvoorbeeld een brommer voor een bezorgdienst. Ook zijn er alternatieve visserijprojecten opgezet zoals het verbouwen van zeekomkommers. Net als bij de overige compensatie is het uitgangspunt dat de mensen een beter bestaan opbouwen dan voor het project begon. Dit wordt strikt gemonitord door het project en waar nodig bijgestuurd. Aanvullend op de mogelijkheden die worden geboden zijn bijvoorbeeld trainingen op het gebied van financieel management (micro financiering en hoe je kunt sparen), educatie (o.a. leren lezen) en trainingen voor mensen die voor het project komen werken [6, 34, 59].

Naast specifieke aandacht voor compensatie van verlies aan inkomsten in landbouw of visserij, de traditionele beroepen in dit gebied, is er middels het 'Diversified livelihoods restoration plan' en het 'Vunerable peoples program' gezocht naar diversifiëring van inkomen. De maatschappij gaat immers veranderen; er zal meer handel ontstaan, het belang van onderwijs wordt groter, er zullen banen zijn in de LNG plant en bij toeleveranciers, in het door het project nieuwgebouwde ziekenhuis, transport, enzovoorts.

Monitoring van het herhuisvestings- en compensatieproces
Zoals in de inleiding van PS5 is aangegeven, heeft het project een aantal specifieke plannen opgesteld voor dit onderwerp. Het monitoring framework van het project zal de uitvoer van deze plannen dus periodiek monitoren en bijsturen waar nodig. Daarnaast zullen de Lenders hier ook elk halfjaar gedurende de bouwfase, en daarna eens per jaar, een verslag vragen via hun eigen consultant, hoe het staat met deze vijf al eerder genoemde plannen. Indien er problemen worden gesignaleerd in de uitvoer, kan de Lenders groep zijn invloed aanwenden om de situatie ter plaatse te verbeteren.

Zoals begrijpelijk is de herhuisvestingsoperatie een onderwerp dat veel aandacht heeft van ngo's. Om deze reden heeft ADSB in 2018 bij het project voorgesteld om een zogenaamde 'ngo getuigen comité' op te richten. Dit advies is door de lenders, onafhankelijke consultant en daarna door het project opgepakt. Deze groep samengesteld uit 20 ngo's op allerlei niveaus. Zij mogen naast het

project van binnenuit het proces van de herhuisvesting mee volgen en kritische vragen stellen aan het project over de voortgang. Hiermee kan het project zich ook door hen laten adviseren. De groep is in de loop van 2019 opgericht en getraind (dit laatste vooral om de capaciteiten van de kleine ngo's te vergroten). Deze training heeft plaatsgevonden door Total en MASC (zie voetnoot 5). De groep zal vanwege de slechte weersomstandigheden en COVID-19 naar verwachting pas in de loop van 2020 een eerste rondgang in het projectgebied kunnen uitvoeren. De lendersgroep heeft met het project afgesproken dat de bevindingen van dit comité op de projectwebsite zullen worden gedeeld. De ngo's waar Both Ends contact mee heeft (CTV, JA en UPC) zijn allen vertegenwoordigd in het comité en de eerste twee zelfs op twee niveaus (nationaal en lokaal) [6, 34].

Relatie-management met project omgeving
Los van alle bovenstaande initiatieven is er ook nog een 'Afungi community development fund' van 5 mln USD. Goede initiatieven die door de gemeenschappen worden aangedragen worden door middel van dit fonds gefinancierd. Dit is geen persoonlijke steun maar moet de gemeenschap ten goede komen. De scope van dit plan is mensen vanaf 18 jaar die door het project getroffen worden i.v.m. de fysieke of ecnomische herhuisvesting en de zogenaamde gastgemeenschappen die bijvoorbeeld compenstiegronden ter beschikking hebben gesteld (zoals Mondlane) [6, 60].

PS-6 Behoud van biodiversiteit en duurzaam beheer van levende natuurlijke hulpbronnen

In de regio waar het project moet plaatsvinden zijn hoge natuurwaarden aanwezig. Onshore en vlak langs de kust zijn dit voornamelijk wetlandgebieden. Offshore leven er diverse zee(zoog)dieren zoals schildpadden en dolfijnen en walvissen. Reeds bij de selectie van de projectlocatie heeft biodiversiteit een belangrijke rol gespeeld. Er waren diverse potentiele locaties die een nog grotere invloed zouden hebben op de biodiversiteit. Er is uiteindelijk gekozen is voor een locatie met een grotere sociale impact ten gunste van de lagere biodiversiteitsimpact, omdat die onomkeerbare grote schade zou aanrichten. Er valt in deze relatief onaangetaste regio niet aan te ontkomen dat ook op deze locatie wel enkele natuurlijke habitats worden omgevormd en gedegradeerd. Tijdens het ontwerpproces zijn de hoge natuurwaarden meegenomen in de afwegingen en is het ontwerp regelmatig aangepast om de impact op de natuur zo klein mogelijk te maken. Het betreft met name een aantal wetland gebieden met hoge waarden. Hierbij moet aangemerkt worden dat een groot wetlandgebied (mangroven) ten zuiden van de projectlocatie ook een optie was voor het project maar niet gekozen is vanwege de aantasting van deze waarden die vanwege het grote aaneengesloten gebied nog waardevoller waren en de effecten veel nadeliger [2, 6, 29, 30, 32, 34, 70].

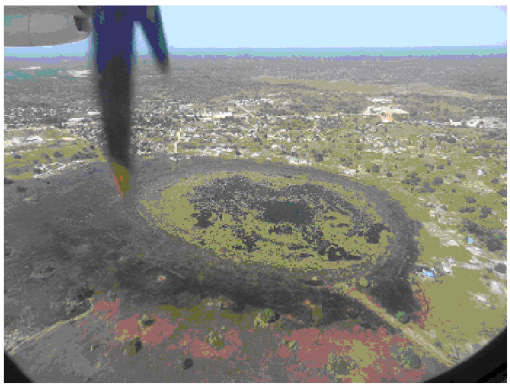

Figuur 10 – Zeer waardevol wetland gebied nabij Palma dat bij de locatiekeuze gespaard is gebleven (eigen foto)

Om de waardevolle biodiversiteitswaarden zoveel mogelijk te beschermen zijn er in 2014-2015 al diverse studies uitgevoerd. Daar is in 2016 een 'Critical habitat assessment' aan toegevoegd waarin is uitgezocht wat de meest kritische waarden zijn en hoe daarmee om te gaan. In 2018 is daar een 'Ecosystems services assessment' op gevolgd waarin het blijvend laten functioneren van de ecosystemen wordt onderzocht. Vervolgens worden er plannen gemaakt om te kijken hoe nadelige effecten voorkomen kunnen worden of wanneer dat niet kan hoe ze beperkt kunnen worden. Na afloop wordt dan een 'Residual impact assessment' opgesteld waarin de effectvoorspelling wordt gedaan na het nemen van de maatregelen. Deze procedure is volledig en grondig uitgevoerd door een erkend bureau dat hier veel ervaring mee heeft. Momenteel worden er strategieën bepaald voor de offset van natuurwaarden. Dit betekent dat gekeken wordt hoe verdwenen natuurwaarden elders

gecompenseerd kunnen worden. Hiermee volgt het project netjes de zogenaamde 'mitigation hierarchy' zoals voorgeschreven in de internationale standaarden [2, 6, 29, 30, 32, 34, 61 t/m 64, 70].

Ook natuurlijke hulpbronnen worden zoveel mogelijk ontzien en beschermd. Hiervoor heeft het project een 'Water resource plan' en een 'Soils erosion, reinstatement and landscaping management plan' opgesteld. Vanzelfsprekend komt dit ook terug in de diverse biodiversiteitsplannen die hierboven al zijn beschreven. Een biodiversiteitswerkgroep werkt voortdurend aan het beschermen van de natuurwaarden. Ook voor dit onderdeel zijn er ngo's die meekijken met het project. Dit zijn onder andere WWF, Combo project en Biofund. Voor deze samenwerking is een 'Biodiversity stakeholder engagement plan' opgesteld. Hierin wordt onder andere twee keer per jaar monitoring geregeld [6, 29, 30, 34, 44, 63].

Effecten van de baggerwerkzaamheden betreffen met name die op de biodiversiteit en het water. Deze activiteit veroorzaakt onder andere verhoogde troebelheid van het water, afzetting van sediment en modificaties van de zeebodem. Dit heeft effect op het aanwezige zeeleven waaronder zeegras, koraal en de daarvan afhankelijke mariene gemeenschappen. Met het nemen van mitigerende maatregelen zoals het baggeren met zo min mogelijk overflow (teruglopen van water uit het schip terug in zee) en het vermijden van gevoelige gebieden zal de vertroebeling en sedimentatie beperken. De baggerspecie zal worden gestort in een depot in Afungi Canyon in de baai van Palma. Dit zal de bodem bedekken. De waarden zullen zich hier naar verwachting binnen 1 tot 3 jaar na het stoppen met baggeren herstellen [6, 29, 30, 69].

Belangrijkste nadelige gevolgen van de aanleg van de exportpier heeft ook met name offshore effecten op de mariene fauna. Dit betreft het slaan van de palen waar de pier op komt. Dit moet op een gunstige tijd gebeuren waarbij beperkende maatregelen worden genomen om nadelige effecten op met name mariene zoogdieren te voorkomen. Hiervoor worden observatiemedewerkers ingezet en geluidsbeperkende maatregelen genomen. Deze zijn doorgerekend volgens VS en UK standaarden hiervoor. Verder is dit een tijdelijke activiteit tijdens de constructieperiode van de pier [6, 29, 30, 34, 37, 69].

PS-8 Cultureel erfgoed

In de ESIA is een inventarisatie gemaakt van het aanwezige cultureel erfgoed. Waar mogelijk zal dit ontzien worden. Het project heeft procedures opgesteld en vastgelegd in het 'Cultural heritage management plan'. Daarin is aangegeven hoe ze omgaan met cultureel erfgoed. Ook is er een procedure opgesteld voor situaties waarbij tijdens de werkzaamheden onvoorziene waarden worden aangetroffen. Belangrijke aandacht is er voor het verplaatsen van graven. Dit is inmiddels in overleg met de lokale bevolking gedaan. In een eerste fase was een probleem dat de graven even groot gemaakt werden maar dat kon niet volgens de gebruiken, daar een graf van voorouders groter dient te zijn. Dit is inmiddels aangepast [3, 6, 29, 30, 34, 65].

Gebruikte Informatie *(het totale aantal documenten in de dataroom is meer dan 650 voor E&S. De lijst van gebruikte informatie is hier een deel uit. In werkelijkheid zijn er meer documenten gebruikt. Ook worden er nog steeds documenten gemaakt. Deze zullen meegenomen worden in de monitoringfase)*

1. Ingevuld en getekend aanvraagformulier Van Oord, 17 juni 2019
2. Site visit 18-23 juni 2017
3. Site visit 3-5 december 2018
4. Site visit 1-3 juli 2019
5. E&S lendersgroep bijeenkomsten, Londen maart 2019, Parijs juli 2019, Parijs, jan 2020
6. Diverse presentaties van het project met updates over de stand van zaken in het project, bij alle E&S-lendersgroep bijeenkomsten en telefonische updates;
7. http://www.mzlng.com/, geraadpleegd 1 april 2020
8. Eerdere beoordeling Van Oord, Polen, maart 2019
9. Van Oord website https://www.vanoord.com/, geraadpleegd op 26 maart 2020
10. Van Oord Code of Conduct, 2017
11. Van Oord Sustainability Policy, 2017
12. Van Oord QHSE Company Statement, 2018
13. Van Oord environmental & energy policy, 2018
14. Van Oord Sustainable Supply Chains Program, 7 maart 2019
15. Van Oord Management System (OMS) Booklet, ontvangen in 2018

16. Brochure werkzaamheden Technip FMC en Van Oord, ongedateerd
17. Dredging management plan, Anadarko, 25 november 2015
18. https://www.besix.com/, geraadpleegd op 31 maart 2020
19. https://nl.wikipedia.org/wiki/BESIX
20. Questions for Construction Companies in the UAE, Migrant Worker Rights, Besix, Danish institute for business and human rights, 2018
21. https://www.total.com/en, geraadpleegd op 31 maart 2020
22. https://nl.wikipedia.org/wiki/Total_S.A.
23. Total klimaatrapport, 2019
24. Total jaarverslag, 2018
25. Eerdere beoordeling op Total, maart 2017
26. Diverse mails, brieven, gesprekken en bijeenkomsten van/met Both Ends, diverse data tussen mei 2017-april 2020
27. Brieven UPC *aan ADSB,* juni 2019 en maart 2020
28. E-mails en gesprekken met ambassade Mozambique, nov 2018, 9 maart 2020, 25 maart 2020
29. EIA Mozambique LNG, Impacto en ERM, februari 2014
30. ESHIA Executive summary, Anadarko, mei 2019
31. EIA Resettlement village, Impacto en ERM, 29 oktober 2015
32. EIA expansion resettlement village, Impacto en ERM, januari 2020
33. Approval of the EIA, MICOA, 16 juni 2014
34. Final E&S due diligence report, RINA, September 2019
35. Community grievance mechanism, Anadarko, mei 2015
36. Brochure Amina's big move, Anadarko, ongedateerd (2019)
37. Final Environmental and Social Due Diligence Report, Memo 'Final Project Response to EHS Guidelines Technical Issues Feedback', RINA, 20 March 2020
38. E&S Tracker, ESAP, RINA, diverse versies en onder voortdurende updates onderhevig
39. ESMP, Anadarko, 15 maart 2018 (wordt regelmatig geüpdatet)
40. Diverse performance reports over milieuprestaties en herhuisvestingAnadarko/Total, diverse date
41. Diverse insprectierapporten over bijvoorbeeld workers' campsAnadarko/Total, diverse data
42. Carbon Emission Benchmarking, Wood Mckenzie, maart 2020
43. Waste management plan, 29 oktober 2015
44. Soil Erosion, Reinstatement and Landscaping Management Plan Rev B, Anadarko, 11 Nov 2015
45. Health Impact Assessment, COWI en Shape consulting, 15 maart 2018
46. Community Health Management Plan, Anadarko, November 2015
47. Project induced In-migration management plan, Anadarko, December 2015
48. https://en.wikipedia.org/wiki/Islamist_insurgency_in_Mozambique, geraadpleegd op 25 maart 2020
49. https://www.nytimes.com/2020/03/23/world/africa/mozambique-insurgent-attack.html, geraadpleegd op 25 maart 2020
50. https://www.aljazeera.com/news/2020/03/dying-residents-lament-attacks-northern-mozambique-200324115552256.html, geraadpleegd op 25 maart 2020
51. Diverse safety updates van het projectAnadarko, diverse data
52. Community based security management plan, Anadarko, 23 maart 2020
53. Resettlement plan, jan 2017
54. Resettlement implementation process brochure, Anadarko & ENI, ongedateerd
55. Agricultural livelihood restoration plan, Anadarko, maart 2019
56. Fisheries livelihood restoration plan, Anadarko, maart 2019
57. Divers livelihood restoration plan, Anadarko, 27 maart 2019
58. Brief MASC foundation aan project n.a.v. bezoek resettlement village, 16 september 2019
59. http://www.fao.org/fishery/facp/MOZ/en, geraapleegd op 25 maart 2020
60. Community development fund working plan, Anadarko, Augustus 2019
61. Critical Habitat Assessment, The Biodiversity Consultancy, februari 2019
62. Ecology Monitoring plan, maart 2019
63. Biodiversity Stakeholder Engagement plan, The Biodiversity Consultancy, September 2019
64. Biodiversity Action Plan, The Biodiversity Consultancy, oktober 2019
65. Cultural heritage plan, Anadarko, oktober 2015
66. Reprisk checks, Van Oord, Besix en Total SA, d.d. 19 maart 2020
67. Air emissions and greenhouse gas management plan, Anadarko, d.d. 27 maart 2019
68. Resource Efficiency and Green House Gas Reduction Strategies, IESC, 10 februari 2016

69. Environmental Management Plan (EMP) for the Liquefied Natural Gas Project in Cabo Delgado: Marine Terminal, Impacto en ERM, December 2017Integrated Environmental Baseline Report, ERM voor ExxonMobile, 28 oktober 2018
70. Website Mota Engil, zie http://www.mota-engil.com/en/, geraadpleegd op 28 april 2020
71. Concept Project Environmental Plan, Mota Engil, 13 april 2020;
72. Concept Project Health and Safety Plan Mota Engil, 13 april 2020;
73. Concept Project Quality Plan Mota Engil, 13 april 2020;
74. Concept Social and Community Sustainability Plan, Mota Engil, 13 april 2020;
75. Code of Ethics and Business Conduct, Mota Engil, 31 juli 2017;
76. Whistle blowing and Compliance Procedure, Mota Engil, ongedateerd;
77. Third Party Procedure, Mota Engil, 2019;
78. Presentatie QHSE BESIX, ongedateerd
79. Eerdere beoordeling Damen op Mota Engil, augustus 2019
80. Final E&S progress report, RINA, april 2020

To: 5.1.2.e @open.ac.uk]
From:
Sent: Wed 5/14/2020 1:39:41 AM
Importance: Normal
Subject: Mozambique 487 - Secret debt 'null & void' - Coordinated Cabo Delgado attacks - Covid-19 - 13 May 2020
MAIL_RECEIVED: Wed 5/14/2020 1:40:06 AM
Mozambique_487-13May2020_debt-null_CaboDelgado-road-raids_Covid-19.pdf

MOZAMBIQUE 487

News reports & clippings

13 May 2020

==========

Editor: Joseph Hanlon (j.hanlon@open.ac.uk)
To subscribe: tinyurl.com/sub-moz
To unsubscribe: tinyurl.com/unsub-moz
Articles may be freely reprinted but please cite the source.
Previous newsletters and other Mozambique material are posted on bit.ly/mozamb
Downloadable books: http://bit.ly/Hanlon-books Election data: http://bit.ly/MozElData
==========

Attached: this newsletter in pdf
==========

Also in this issue:

Coordinated Cabo Delgado attacks
Covid-19 in new places

==========

Constitutional Council rules secret debt null and void

The secret loans to MAM and Proindicus are "null and void", the Constitutional Council (CC) ruled Friday (8 May). That means that the highest court in Mozambique has ruled that the loans and the guarantees should be treated as if they never had existed. It is an extremely strong ruling which will give essential support to the government in cases being brought in the London High Court.

The two non-concessional, commercial loans were a $622 mn loan granted to Proindicus in 2013 by Credit Suisse supposedly for maritime security and a $535 mn loan granted to Mozambique Asset Management (MAM, official name is in English) by the Russian state bank VTB to construct shipyards and naval repair facilities in Pemba and Maputo.

In its decision, the CC cited the special parliamentary commission of inquiry which found that the loan guarantees given by the state had not been authorised by parliament, and thus violated the constitution. It also cites the audit court (Tribunal Administrativo - TA) to say that the loans were never included in accounts submitted to the TA, and the government "unequivocally violated" the constitution.

The actual case was brought by 2000 citizens and the NGO N'weti, which is part of the Budget Monitoring Forum which has taken the lead on the debt issue. N'weti wanted a declaration that the inclusion of the loans in the government accounts of 2017 was illegal or unconstitutional. The case brought to the CC did not include the Ematum loan and bond issue, which is more complicated because parliament did approve the issue of new bonds. But the CC notes that the original Ematum loan is equally illegal.

Comment: Why this is important As structured, the ruling is particularly important to back up the government in the London High Court, where it is being sued by Credit Suisse, VTB and Privinvest. International loans always say where

disputes are adjudicated, and in this case it is the London High Court, acting under English law. Traditionally, the High Court has given little importance to the laws of the countries involved. But this changed in a case in the High Court in 2018 about Ukraine debt in which judge William Blair said that under certain circumstances national law and constitution could be taken into account. The debtor country had to show that the debt was unconstitutional and that government had never recognised the debt as legal. Ukraine lost its case because, although the loan was unconstitutional, the government had included the money in its budget and on its website. But the nature of the CC ruling is that the debt is unconstitutional, under Mozambique law it never existed (which nullifies the one government attempt to include it in the 2017 budget, which was the basis of this case), and the CC stresses that both the parliamentary commission and the TA rejected the loan and guarantee so the debt was never accepted as legal. The cases against Mozambique are largely based on the government guarantees signed by Manuel Chang and others, but which the CC says must be treated as if they never existed. The CC ruling is so strong and so complete, that it will make it very difficult for Credit Suisse, VTB and Proindicus to make their case. *jh*

The ruling is on http://www.cconstitucional.org.mz/content/download/1290/7782/file/Acordao 7.CC.2020.pdf The Portuguese text of the decision is: "O Conselho Constitucional declara a nulidade dos actos relativos aos empréstimos contraídos pelas empresas Proindicus, SA, e Mozambique Asset Management (MAM, SA), e das garantias soberanas conferidas pelo Governo, em 2013 e 2014, respectivamente, com todas as consequencias legais."

Proindicus, Ematum and MAM should be dissolved, the office of the Public Prosecutor told the Maputo City Court on 8 and 9 April. The companies have suspended their activities for more than three years, and the liquidity of the three companies, owned by he security services and set up with money from the hidden debts, is less than half the value of their capital stock. (TVM, LUSA, Zitamar, AIM)

Coordinated Cabo Delgado attacks to capture transport links

A coordinated series of insurgent attacks since Monday has been aimed at controlling the main N380 road from the Montepuez River to Mocimboa da Praia, to control important ports (Mocimboa da Praia, Mucojo and Quiterajo), and to control an important link to Tanzania. Following the failure of an attack on the Frelimo heartland on the Mueda plateau, taking control of the N380 and the road through Nangade also cuts Mueda's access to the sea.

Mocimboa has been under attack since Tuesday, and electricity and mobile phone service in Mocimboa and Palma have been cut.

Most of this comes from Pinnacle News (https://www.facebook.com/pinnaclenews79) but with enough corroboration to suggest it is approximately correct.

Taking control of the N380 involved a series of attacks by different groups. From South west to northeast:
Koko and Nacate on the N380 in southern Macomia attacked on 12 May. Pinnacle News correspondent writes: Koko is 12 kilometres from the residence of the District Administrator of Macomia. Insurgents entered this village at 2pm and went quietly, burning one by one the remaining houses and granaries, while some occupants watched or fled. Estimated 47 houses burned. Insurgents stayed the night in Koko.
Miengueleua, a large town in south east Muidumbe just over the River Messalo from Macomia, was attacked twice on 11 and 12 May, and houses burned. Insurgents collected weapons and ammunition hidden along the nearby Messalo river. From Miengueleua, the road divides at Xitaxi with one route going to Mueda and Nangade and the other north to where it joins the Mueda-Mocimba road at Auasse (also Oasse, Owasse, Ouasse and Awasse.) The town of Diaca is 10 km to west, toward Mueda.
Auasse, Mocimboa da Praia. Town captured and police station destroyed, 12 May. A major electricity substation which serves both Mocimba and Palma was damaged, cutting electricity to both cities and cutting mobile telephone links since Monday. An armoured car was captured and the photo posted on social media by Islamic State. Believed to be one of the armoured cars donated by China. The armoured car was used to damage two small bridges, including one on the main road, which prevented repair crews from reaching the damaged Auasse substation. Three men decapitated.
Diaca also captured and held for some time; no one was killed but houses were burned and several men were forced to join the insurgents. [Eyewitness account]
Mocimboa da Praia. Several villages attacked on the N380 road from Auasse to Mocimboa. Mocimboa under attack Tuesday and Wednesday. Mocimboa is an important coastal port.

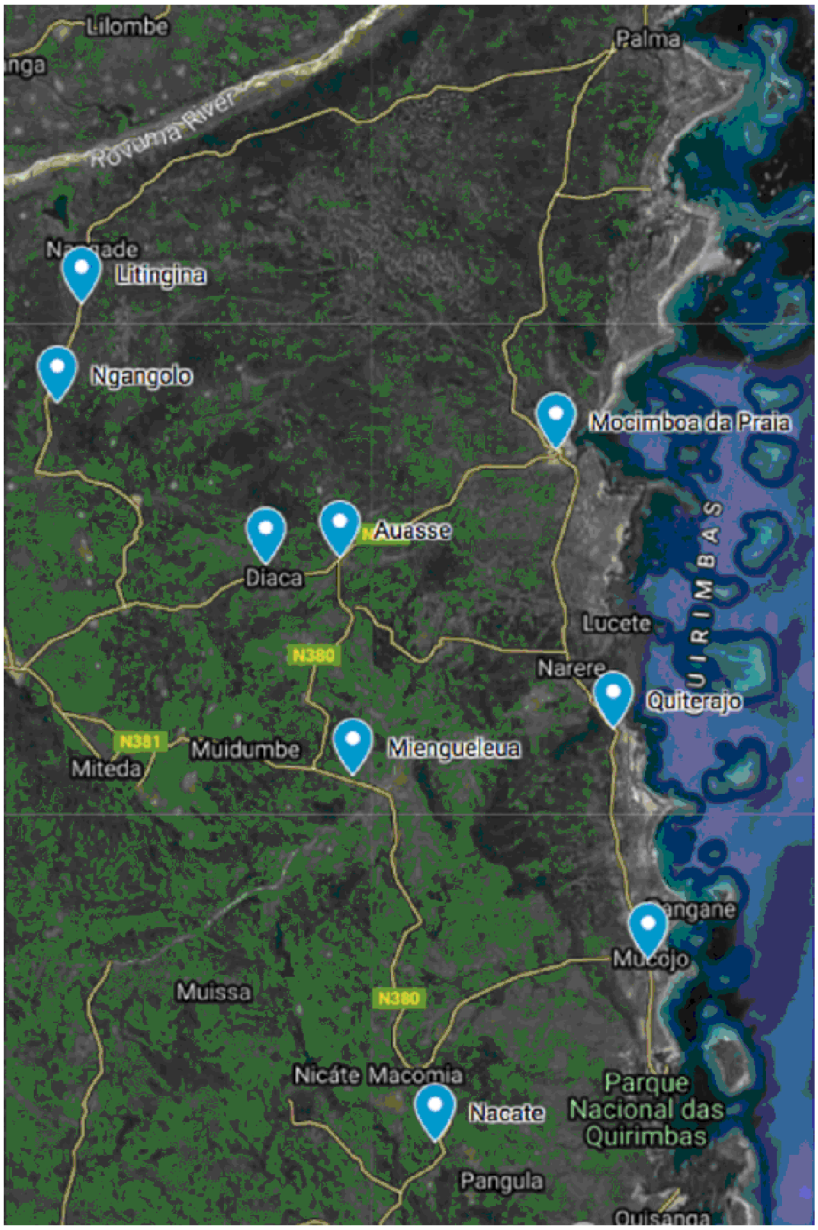

From a widely circulated insurgent video, Pinnacle News identified three local leaders - Mussa and Canimambo from Macomia and Bonomar from Mocimboa da Praia.

Additional attacks have occurred in the past three days in these places:

On the coast of Macomia: In Ingoane, Mucojo and Cruza, Quiterajo, a group of insurgents held public meetings. The group is headed by a local man who took from Cruza his wife and three young children that he had not seen for a year. Mucojo and Quiterajo are important coastal ports, particularly for illegal trade such as timber.

Nangade district has important informal overland links with Tanzania. Attacks along the main road on Ngangolo and Litingina on 11 May, as well as Bairro 1* de Maio, and Chicuaia Nova. There was also an attempt at voluntary and forced recruitment. But military forces successfully confronted the insurgents in Ntipwedi.

Lessons from Boko Haram

Suddenly, a wide range of commentators have correctly noted the similarity of Boko Haram in northern Nigeria and insurgents in northern Mozambique. This has been cited, for example, by US Assistant Secretary of State for Africa, Tibor Nagy (6 May), *Daily Maverick* (8 May), the BBC (5 May) and the *Economist* (2 Apr). A study of Boko Haram might help understand what is happening in Cabo Delgado, and a very good new book has just come out: *Overcoming Boko Haram,* edited by the late Abdul Raufu Mustapha and Kate Meagher.

"While foreign Islamic movements have played a limited role, Boko Haram is first and foremost a homegrown terrorist movement and a political as much as a religious phenomenon," they argue. "Islamic violence in northern Nigeria is simply political violence in a Muslim society, expressing a range of different political meanings from revolution to elite struggles over power to inarticulate social protest."

They stress the importance of poverty and inequality. Borno state were Boko Haram started bears many similarities to Cabo Delgado, with high levels of inequality, poverty, and illiteracy. "Poverty is not just about individual deprivation, but involves a sense of group marginalization amid pervasive economic exclusion and inequality. Similarly, it is poverty and economic injustice rather than doctrine that infuses violent religious ideologies with meaning. … Endemic corruption and state violence not only fuel outrage, but exacerbate conditions of poverty and inequality that are key drivers of radicalization." They point to another issue, namely that the informal economy had been disrupted, intensifying marginalization and disaffection among the poor and even some middle traders, some of whom supported Boko Haram. This also seems to have happened in Cabo Delgado.

6 injured in new Sofala attack. A bus with 40 passengers from Maputo to Quelimane on the EN1 stopped for the night at Mutinidiri, Sofala, because the military will not allow traffic after 17.30. The bus and other vehicles set off at first light on Monday 11 May and was shot at, presumably by the Renamo Junta, in Mozambique's second war. Six passengers were injured by shattered window glass and the bus damaged. (*O Pais*, *Carta* 12 May)

Covid-19 in new places

Until last weekend, Mozambique's Covid-19 cases had been concentrated in two places, a major outbreak at the Total gas construction camp on the Afungi peninsula in Cabo Delgado, where there has been active testing and tracing, and in Maputo-Matola. But in the past three days there have been 4 new cases in Beira-Dondo and 1 in Inhambane, with no apparent link to other cases, suggesting the disease is spreading in the community.

Yesterday, one new case was reported. A Mozambican deported from South Africa tested positive for Covid-19. He has been tested at a special test centre in Moamba, Maputo Province, for people returning from South Africa. He returned on a bus from South Africa with many other deportees, and the Ministry of Health said it was tracking down the other bus passengers.

As of yesterday, there were 25 cases in Maputo-Matola and 74 in Cabo Delgado, most in the Afungi camp but some in Pemba where there appears to have been some local transmission. The Health Ministry published a daily Covid-19 bulletin on http://www.misau.gov.mz/index.php/covid-19-boletins-diarios

AIM (13 May) notes that the Sofala cases have alarmed the health authorities, because they do not form a single cluster, and do not seem to have any relationship with each other. Three of them (two children and an adult) live in Beira, but in different neighbourhoods, while the fourth positive case lives in the Mutua resettlement centre in the district of Dondo. There is no history of any contact between the four cases. None of them have any record of recent travel inside or outside the country. The parents of the two children have no symptoms of the disease.

The single Inhambane case was also announced on Monday, and the provincial health authorities are working to identify this man's contacts. They told reporters that initial tracing had discovered 18 contacts (relatives and friends). The man had recently been in Maputo, and provincial director of health, Naftal Matusse, said he believed he had probably picked up the infection in the capital. "Five days ago, he went to the Inhambane provincial hospital because he was feeling unwell, with muscular pains, coughing and fever" and tested positive.

Three more cases were reported today (13 May), bringing the total number of confirmed cases in the country to 107. Two of the cases are in Maputo City, one of whom recently arrived from South Africa who is asymptomatic. The third person also recently arrived from South Africa and is asymptomatic and has been allowed to go into isolation at home in Xai-Xai.

Covid-19 elsewhere

The table gives the details of Covid-19 for the neighbouring countries. Comparisons are hard to do because each country reports differently. The UK, for example, only reports Covid-19 deaths in hospital but not at home. And countries are of very different sizes. Despite differences in reporting, the best numbers for

comparison are deaths per million population and tests per million population.

Africa currently has 71,000 cases and 2,400 deaths. South Africa and neighbouring Eswatini (Swaziland) are two of the most affected countries. In South Africa, the number of new cases continues to increase, from 400 per day a week ago to 650 a day Tuesday. But the death rate has been relatively steady for two weeks, at about 10 deaths per day.

The table below gives data for Mozambique and all of its neighbours. Mozambique is the only country with no deaths so far. Mozambique, Malawi and Tanzania have very low testing rates.

Country	Total Cases	Total Deaths	Tot Cases/ 1M pop	Deaths/ 1M pop	Total Tests	Tests/ 1M pop
South Africa	11350	206	191	3	369697	6233
Eswatini (Swazi.)	184	2	159	2	2262	1950
Tanzania	509	21	9	0.4		
Zambia	441	7	24	0.4	10270	559
Malawi	63	3	3	0.2	1363	71
Zimbabwe	36	4	2	0.3	20537	1382
Mozambique	**104**		**3**		**4365**	**140**

Data: https://www.worldometers.info/coronavirus/

For a comparison with Europe, there are a group of seriously affected countries, notably UK, Italy, France and Spain with a death rate of 400 to 600 per million population, a middle group which responded quickly (Germany, Portugal, Denmark) with about 100 deaths per million, and a group of countries further east with responded quickly and have kept cases very low (Ukraine, Poland, Serbia, Greece, Bulgaria) which kept deaths down to 10 to 25 per million population. Testing rates in Europe are typically 20,000 to 50,000 per million population.

==========

ARTICLES MAY BE FREELY REPRINTED but please cite the source: "Mozambique News Reports and Clippings". Previous newsletters are posted on bit.ly/mozamb

==========

The EU General Data Protection Regulation (GDPR) strengthens data protection and requires that consent to receive communication must be 'freely given, specific, informed and unambiguous'. Importantly, there must be a positive opt-in as opposed to an opt-out. As you have voluntarily subscribed to our newsletters, you do not need to take any action and will continue to receive them as usual. We hold only your e-mail address and no other information about you, and we never share our subscription list with anyone.

To **unsubscribe**: tinyurl.com/unsub-moz

==========

Background reading

Special reports

Mozambique heroin transit trade

English - LSE - http://bit.ly/Moz-heroin

Portuguese - Pt - CIP - http://bit.ly/HeroinaPT

Gas for development?

Gas_for_development_or just_for_money?_2015 bit.ly/MozGasEng

Gás_para_desenvolvimento_ou_apenas_dinheiro?_2015 bit.ly/MozGasPt

Social protection report - 2017 Mozambique - http://bit.ly/MozSocPro

Special report on four poverty surveys: bit.ly/MozPoverty

2018 Constitution - http://bit.ly/2KF588T

Minimum wage and exchange rates 1996-2018 -- http://bit.ly/MinWage18

$2bn secret debt - in English

Kroll - Full report on $2bn debt - http://bit.ly/Kroll-Moz-full

Kroll report summary - http://bit.ly/Kroll-sum

Key points of Mozambique parliament report - Nov 2016 - http://bit.ly/MozAR-debt-En

Following the donor-designed path to Mozambique's $2.2 bn debt - http://bit.ly/3WQ-hanlon

In Portuguese:

Parliamentary Report on the Secret Debt (complete) bit.ly/MozAR-debt

Election study collaboration: We have detailed election data from 1999 through 2014 and are inviting scholars to use this data collaboratively.
http://bit.ly/MozElData
Election newsletters are on http://bit.ly/2H066Kg

Eight books by Joseph Hanlon can be downloaded, free: http://bit.ly/Hanlon-books
Bangladesh confronts climate change (2016)
Chickens and beer: A recipe for agricultural growth in Mozambique (2014)
Há Mais Bicicletas – mas há desenvolvimento? (2008)
Moçambique e as grandes cheias de 2000 (2001)
Paz Sem Beneficio: Como o FMI Bloqueia a Reconstrução (1997)
Peace Without Profit: How the IMF Blocks Rebuilding (1996)
Mozambique: Who Calls the Shots (1991)
Mozambique: The Revolution Under Fire (1984)

Two more will be available shortly to download:
Apartheid's 2nd Front (1986)
Mozambique and the Great Flood of 2000

These are still available for sale:
Galinhas e cerveja: uma receita para o crescimento (2014) (free in English)
Zimbabwe takes back its land (2013)
Just Give Money to the Poor: The Development Revolution from the Global South (2010)
Do bicycles equal development in Mozambique? (2008) (free in Portuguese)
Beggar Your Neighbours: Apartheid Power in Southern Africa (1986)

========
This mailing is the personal responsibility of Joseph Hanlon, and does not necessarily represent the views of the Open University.
==========

-- The Open University is incorporated by Royal Charter (RC 000391), an exempt charity in England & Wales and a charity registered in Scotland (SC 038302). The Open University is authorised and regulated by the Financial Conduct Authority in relation to its secondary activity of credit broking.

To: 5.1.2.e [5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' 5.1.2.e @minfin.nl]
Cc: 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2e
Sent: Wed 5/20/2020 1:56:06 PM
Importance: Normal
Subject: FW: Punten Financiën voor VC Mozambique morgen
MAIL_RECEIVED: Wed 5/20/2020 1:56:09 PM

Beste mensen,

Hierbij de vragen die ik gisteren van Financiën heb ontvangen via de telefoon.

Mochten jullie hier nog toelichting op willen hebben dan ben ik na mijn afspraak van dadelijk vanaf 15 uur nog beschikbaar.

Laten we zien wanneer we samen contact kunnen leggen met de ambassade.

5.1.2e

Beste mensen,

Net had ik 5.1.2.e en 5.1.2.e aan de telefoon met hun vragen en een heads up voor het VC van morgen.

- Overal erg tevreden over de voorlegging. Er speelt veel maar eigenlijk wordt alles goed geadresseerd en of via mitigerende maatregelen of monitoring afgekaart;
- Ze willen graag meer uitleg morgen over hoe het monitoringmechanisme werkt;
- Hoe is met andere ECA's samengewerkt?
- Toelichting op het geweld. En dan een specifieke focus op de beveiliging van het herhuisvestingsdorp;
- Toelichting op de keuzes die gemaakt zijn rond PS 6 – biodiversiteit;
- Toelichting op het beleid van het project rond Covid-19 (Victor, mag ik deze naar jou doorschuiven?);
- Toelichting op pagina 119 – waar ging de discussie rond de buslijn voor de visserijgebonden huishoudens over?
- Toelichting op het naar het binnenland verhuizen van visserijgemeenschappen;
- Er zijn geruchten over de aanwezigheid van prostituees in het herhuisvestingsdorp.

Behalve de prostituees lijken het me zeer relevante toelichtingsvragen die we goed kunnen adresseren morgen in het VC. Ik ben nu niet meer in de gelegenheid om daar op dit moment naar te vragen en dus zullen we dat tot na het VC moeten doorschuiven.

Tot morgen,

5.1.2e

To: 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
Cc: 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2e 5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2.e @minbuza.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Fri 5/22/2020 1:03:18 PM
Importance: Normal
Subject: MOZ LNG Project en veiligheidssituatie
MAIL_RECEIVED: Fri 5/22/2020 1:03:40 PM

Beste 5.1.2.e,

Maandagochtend (wrs om 11u) staat een cal met de post over de veiligheidssituatie. Zoals al aangegeven krijgen wij toch diverse signalen (van de post, maar ook intern BZ) dat de situatie erg slecht is en nog verslechtert.

Waar wij mee zitten is dat het nu wel een meest ongunstig moment is om een DT commitment af te geven en (onze) vraag is hoe worden/zijn dit soort veiligheidssituaties geadresseerd in de diverse contracten. Ook contrators/exporteurs willen zich toch niet in dit soort situaties begeven, zijn er hiervoor ergens voorwaarden/'conditions precedents' voor op genomen? In hoeverre is er ruimte voor uitstel (totdat er ook meer duidelijkheid is over de zich ontwikkelende veiligheidssituatie)? Wanneer is het ook voor contractors een no-go situatie? (En ook als de commitments zijn afgeven (bv ook na financial close) en de situatie blijft verslechteren of wordt onhoudbaar, welke situatie ontstaat dan?)

graag als jullie hier ons (voordat we de call met de post hebben) meer duiding over kunnen geven.

Alvast dank,

Groet, 5.1.2e

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

To: 5.1.2.e @lummusconsultants.com]; 5.1.2.e @whitecase.com]
Cc: 5.1.2.e @whitecase.com] 5.1.2.e @atradius.com]; 'W&C MozLNG Core Team'[5.1.2.e @whitecase.com]
From: 5.1.2.e
Sent: Fri 5/22/2020 4:05:25 PM
Importance: Normal
Subject: Moz LNG - Baseline security
MAIL_RECEIVED: Fri 5/22/2020 4:05:00 PM
Baseline security threat.docx
20 04 09 Mozambique LNG - WC Force Majeure (Covid-19) Memorandum - 9 April 2020.pdf

Dear 5.1.2e and 5.1.2e

In our last credit committee we got (a.o.) challenged on the security situation on and near the project. Our embassy apparently is of the impression that recently the security situation (near the project) has worsened in a way which might directly impact the project.

We recall 5.1.2e referring to a "baseline security threat" agreed with CCS JV (also under their shared and support facilities EPC contract, SSF) following the early 2019 attack. We noted the attached sections on this topic in the LTA report, in the Legal DD report and the 9 April COVID – FM note by W&C (see attachments with (i) screendumps from the report (word doc) and (ii) the COVID FM memo itself –pdf doc)). We have a few questions at this stage. Could both of you 5.1.2e rom the technical and 5.1.2e from the legal DD angle) help us answer these?

1. Is the Baseline Security Threat (BST) concept also agreed with VanOord – Technip (EPCI) and other contractors (apart from CCS JV)?

a. If not agreed for the EPCI contract, how is risk this addressed in their contract?

i. As a general FM matter (as described in the COVID-FM memo paragraph 4)?

1. How have the EPCI contractors contractually protected themselves specifically against the security threats?

2. At what stage/security situation would the EPCI contractors be entitled to schedule/cost relief?

ii. What is the Lummus opinion on the security threat for the Offshore EPCI contractor? Would e.g. the swapping of crews be more difficult due to the Project airport being unavailable due to direct security threats around the airport and project site?

2. How far are the relevant contractors currently away from this baseline (as described by Lummus in section 15.14 and of course as defined in the relevant contracts)? [it might be difficult for you to answer this question. We will also ask the project to help us with this. In case you have any info on this we would of course welcome that]=>

a. Lummus states in its March 2020 report: "CCS JV is noting in its monthly reports that security issues outside of the DUAT and transportation of workers to site are a concern. These conditions appear to be within the definition of Baseline Security Threat." => Have you seen additional more recent monthly reports and/or is it possible to get an update in relation to this statement?

Your swift response will be much appreciated as we will need to report back to our Ministry of Foreign affairs and our Maputo embassy before Monday early morning CET. Thanks!

Best, 5.1.2.e

To: 5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
Cc: 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2.e @minbuza.nl]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 5/25/2020 10:30:03 AM
Importance: Normal
Subject: RE: MOZ LNG Project en veiligheidssituatie
MAIL_RECEIVED: Mon 5/25/2020 10:30:05 AM
Impact_Veiligheidssituatie_VO.docx

allen,

Ter voorbereiding van het gesprek met de post in Maputo hebben we contact gezocht met Van Oord over de veiligheidssituatie in Mozambique. Zij bijgaande update.

Met vriendelijke groet

5.1.2e

From: 5.1.2.e @minbuza.nl>
Sent: Friday, May 22, 2020 1:03 PM
To: 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>
Cc: 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e Reinoud < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>
Subject: MOZ LNG Project en veiligheidssituatie

Beste 5.1.2.e,

Maandagochtend (wrs om 11u) staat een cal met de post over de veiligheidssituatie. Zoals al aangegeven krijgen wij toch diverse signalen (van de post, maar ook intern BZ) dat de situatie erg slecht is en nog verslechtert.

Waar wij mee zitten is dat het nu wel een meest ongunstig moment is om een DT commitment af te geven en (onze) vraag is hoe worden/zijn dit soort veiligheidssituaties geadresseerd in de diverse contracten. Ook contrators/exporteurs willen zich toch niet in dit soort situaties begeven, zijn er hiervoor ergens voorwaarden/'conditions precedents' voor op genomen? In hoeverre is er ruimte voor uitstel (totdat er ook meer duidelijkheid is over de zich ontwikkelende veiligheidssituatie)? Wanneer is het ook voor contractors een no-go situatie? (En ook als de commitments zijn afgeven (bv ook na financial close) en de situatie blijft verslechteren of wordt onhoudbaar, welke situatie ontstaat dan?)

graag als jullie hier ons (voordat we de call met de post hebben) meer duiding over kunnen geven.

Alvast dank,

Groet, 5.1.2e

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

To: 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2e
Sent: Thur 5/28/2020 7:58:28 PM
Importance: Normal
Subject: FW: Security presentation to Atradius
MAIL_RECEIVED: Thur 5/28/2020 7:58:35 PM
280520 Moz LNG presentation to Atradius final.pdf

5.1.2.e heeft hem gekregen
Zie bijgaand

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e @atradius.com>
Datum: donderdag 28 mei 2020 1:50 PM
Aan: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>
Onderwerp: FW: Security presentation to Atradius

From 5.1.2.e @total.com>
Sent: Thursday, May 28, 2020 1:33 PM
To: 5.1.2.e @atradius.com>
Subject: TR: Security presentation to Atradius

TOTAL Classification: Restricted Distribution TOTAL - All rights reserved

To: 5.1.2.e) (BFB/EKI)[5.1.2.e @minfin.nl]
Cc: 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e 5.1.2.e[5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2e
Sent: Mon 6/8/2020 12:23:31 PM
Importance: Normal
Subject: Kernpunten milieu- en sociale beoordeling voor Mozambique
MAIL_RECEIVED: Mon 6/8/2020 12:23:34 PM
Kernpunten milieu en sociale beoordeling ADSB voor Total, Mozambique project, 8 juni 2020.docx

Ha die 5.1.2.e,

Hierbij zoals vorige week afgesproken de kernpunten voor Mozambique. Het is wel 1,5 ipv 1 A4 geworden. Daar is het project te complex voor. Sorry.

Heb 5.1.2.e er net nog even doorheen laten kijken of het voor een buitenstaander goed te volgen is.

Ik stuur hem hierbij aan jou. Zie zelf maar met wie je het stuk verder nog zou willen delen. En als je nog vragen/opmerkingen hebt dan weet je me te vinden.

Groet

5.1.2e

Kernpunten milieu- en sociale beoordeling Mozambique:

- Het project betreft de winning van gas op zee en opwerking tot LNG aan land. Hiervoor zullen twee Nederlandse exporteurs offshore werkzaamheden uitvoeren: Van Oord baggerwerkzaamheden voor de pijpleidingen en BEME zal de exportsteiger aanleggen.
- Het project is geclassificeerd als Categorie A-project (hoog risico) vanwege de mogelijk significante nadelige milieu en sociale gevolgen die ook buiten de projectgrenzen kunnen optreden en gedeeltelijk onomkeerbaar zullen zijn, zoals de aanwezigheid van gevoelige gebieden met hoge natuurwaarden en de noodzaak van grootschalige herhuisvesting;
- De projectcontext is complex, door diverse externe factoren, zoals het onderontwikkeld zijn van de regio, gewelddadige aanvallen van terroristen en slechte weersomstandigheden (cycloon Kenneth, gevolg door een zeer zwaar regenseizoen);
- Gedurende een periode van 3 jaar heeft ADSB onderzoek naar de milieu-en sociale effecten van dit project gedaan. Daarin zijn honderden documenten beoordeeld, drie site visits uitgevoerd en tientallen overleggen geweest met de projecteigenaar, de lenders en ngo's. ADSB heeft een zeer pro-actieve rol gespeeld in deze periode naar zowel het project als ngo Both Ends. Zo is het ngo-comité dat de herhuisvesting volgt op initiatief van ADSB opzet.
- Daar het een projectfinancieringsproject is, heeft ADSB tijdens de beoordeling samengewerkt met diverse andere ECAs (export credit agencies) en financiële instellingen (verder: de lenders). De lenders hebben een onafhankelijke consultant, RINA, ingehuurd om te ondersteunen bij het milieu- en sociale due diligence proces. Door middel van het Environmental en Social Action Plan wordt door RINA en de lenders gemonitord op de mvo-aspecten, waaronder herhuisvesting, en waar nodig bijgesteld gedurende de uitvoering van het project;
- Het project voldoet volgens ADSB aan nationale Mozambikaanse wet- en regelgeving en relevante internationale standaarden, zoals geformuleerd in het mvo-beleid van de ekv. ADSB heeft dit zorgvuldig onderbouwt en aannemelijk heeft gemaakt in de milieu- en sociale beoordeling.
- Positieve effecten: het project zal bijdragen aan de economie van Mozambique en de regio, het levert nu al veel lokale banen op gedurende de constructiefase, maar ook zal het project indirecte banen opleveren in het gebied. Het project zal naar verwachting in deze arme regio in noord-Mozambique kennis en welvaart brengen;
- De veiligheidssituatie in Cabo Delgado is zorgwekkend. Er zijn geen aanwijzingen dat er een direct verband is tussen het geweld in Noord-Mozambique en het LNG-project. Total heeft een MoU opgesteld over de samenwerking met het leger met betrekking op de beveiliging van het project en transportroutes. Hierin zijn afspraken gemaakt t.a.v. het waar en wanneer inzetten van veiligheidstroepen, maar er is ook aandacht voor het respecteren van mensenrechten. 5.1.2a

  5.1.2a

  Een belangrijke risicomitigant is de bouw van een landingsbaan en een overslaghaven binnen de scope van het project. Hierdoor wordt de afhankelijkheid van de transportroutes en dus de blootstelling aan veiligheidsrisico's van projectmedewerkers, sterk verminderd. Alle betrokken bedrijven, ook van Oord, nemen de directe veiligheidsrisico's voor het project zeer serieus, maar zien geen redenen om de werkzaamheden niet volgens afspraak te kunnen uitvoeren.
- De belangrijkste nadelige milieugevolgen zoals effecten op de biodiversiteit, het water en de waterbodem, luchtemissies en geluid worden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van mitigerende maatregelen. De projectdocumentatie waar deze effecten en mitigerende maatregelen in zijn beschreven is op orde. Het project is opgezet conform de laatste stand der techniek. Hierdoor blijft het project binnen de nationale en internationale kaders die hiervoor zijn gesteld;
- Er zijn gevoelige natuurgebieden in het projectgebied. Door de locatiekeuze en de mitigerende maatregelen worden de effecten op de natuurwaarden zo beperkt mogelijk gehouden en waar nodig gecompenseerd.
- Herhuisvesting: Er moeten voor het project tussen de 650 en 700 huishoudens geherhuisvest worden. Hiervoor wordt een herhuisvestingsdorp gebouwd naar de wensen van de mensen zelf. Een deel is inmiddels klaar en daar wonen de mensen al. Ook worden er veel mensen economisch getroffen. Dit zijn mensen die in het projectgebied land bezitten en anderen die leven van de visserij en het verzamelen van schelpen en krabben aan de kust. Het beleid

rondom herhuisvesting is in dit project aan de voorkant zeer goed vormgegeven. Het doel van het herhuisvestingplan is dat alle betrokken bewoners erop vooruitgaan (verbetering van de levensstandaard i.p.v. enkel compensatie).

- De situatie is niet vergelijkbaar met de herhuisvesting in relatie tot de Van Oord - Angola-casus, waarbij sprake was van niet-bekende herhuisvesting die jaren later bekend werd. In dit geval zitten we aan de voorkant van het proces en is er juist sprake van goede mitigerende maatregelen.
- De relevante stakeholders zijn en worden nog steeds via publicaties en bijeenkomsten geïnformeerd over het project, zoals vastgelegd in een stakeholder engagement plan. Ook heeft het project een klachtenmechanisme voor als er zaken niet goed lopen. Het stakeholder engagement plan en het klachtenmechanisme zijn in lijn met internationale standaarden.
- De Nederlandse NGO Both Ends is samen met lokale zusterorganisaties betrokken bij dit project en wijst o.a. op het belang van goede herhuisvesting, economische compensatie en in zijn algemeenheid aandacht voor het betrekken en laten meeprofiteren van de arme bevolking. Gedurende de hele milieu- en sociale due diligence periode is er regelmatig contact tussen ADSB, Both Ends en lokale NGO's geweest. Het is de bedoeling tijdens de uitvoeringsfase deze samenwerking voort te zetten. Het project heeft veel contact met de ngo's. Zo hebben ze 2 ngo-comités om de ontwikkelingen op het gebied van biodiversiteit en de herhuisvesting te volgen.
- De bedrijven die de werkzaamheden gaan uitvoeren zijn grote erkende westerse bedrijven met een goede reputatie en gecertificeerde managementsystemen. Dit geldt ook voor de Nederlandse bedrijven Van Oord en BEME v.o.f.;
- ADSB zal het project gaan monitoring op milieu en sociale aspecten. Hierbij wordt een onafhankelijke consultant aangesteld namens de Lenders. Tijdens de looptijd van de verzekering is ADSB van plan invloed te blijven uitoefenen. Eerdere projectvoorbeelden hebben laten zien dat dit op de werkvloer en voor omwonenden van een project verschil kan maken.
- Op basis van een uitgebreide due diligence wordt het milieu- en sociale risico dat de onderhavige transactie met zich meebrengt beoordeeld als **aanvaardbaar.**

To: 5.1.2e (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e) (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e) (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; DSB Verzekerings Comite NL Resource Mailbox[5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e [5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e) (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e Marije[5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e) (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 10.2.e [5.1.2e @minbuza.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e) (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; BFB EKI Kredietcomite-financien[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e [5.1.2e @minbuza.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e) (BFB/EKI)[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @minbuza.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @minbuza.nl]; Digitale postbus ministerie van Financien[5.1.2e @minfin.nl]; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e 5.1.2e @atradius.com]; 5.1.2e 5.1.2e @minbuza.nl]
Cc: 5.1.2e [5.1.2e @atradius.com]
From: DSB Verzekerings Comite NL Resource Mailbox
Sent: Fri 10/8/2021 9:40:37 AM
Importance: Normal
Subject: Goedgekeurd vc-verslag 28 mei 2020 (PF Mozambique LNG - tweede bespreking)
MAIL_RECEIVED: Fri 10/8/2021 9:41:28 AM
VC verslag 28 mei 2020.pdf
Gespreksverslag ADIT Total pre VC followup Mozambique 28 mei 2020.pdf
RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

;;;
Geachte leden van het Verzekeringscomité,

inzake bovengenoemde transactie, met referte aan instemming met het vc-verslag door Financiën en BZ, treft u bijgaand het goedgekeurd vc-verslag (inclusief bijlagen) inzake de tweede bespreking van PF Mozambique LNG, gehouden op 28 mei 2020.

Met vriendelijke groet,

Atradius

The operating companies affiliated with Atradius N.V. (Atradius Group) conduct insurance, debt collection and information services business through their registered (branch) offices in many countries. For information about the main registration details of Atradius Group offices in your country, please visit https://group.atradius.com/contact-us/

Important Notice
This e-mail, including any and all attachments, is intended for the addressee or its representative only. It is confidential and may be under legal privilege. Any form of publication, reproduction, copying or disclosure of the content of this email is not permitted, unless expressly otherwise indicated in the email by the Atradius contact person. If you are not the intended recipient of this email and its contents, please notify the sender immediately by reply email and delete this email and all its attachments subsequently. Although this email and any attachments are believed to be free of any virus or other defect that might affect any computer system into which it is received and/or opened, it is the responsibility of the recipient to ensure that it is virus free and no responsibility is accepted by Atradius Group companies, either jointly or severally, for any loss or damage arising in any way from its use. Email received by Atradius Group can be stored for business purposes.

Atradius
Dutch State Business

Notulen

Aanwezig	Financiën: 5.1.2.e (vz), 5.1.2.e 5.1 5.1.2.e BZ: 5.1.2.e ADSB: 5.1.2.e 5.1.2.e (secr.)
Zaakbehandelaars	5.1.2.e (MVO)
Afwezig	Geen
Notulen door	5.1.2.e (ADSB)
Telefoon	5.1.2.e
Locatie	Webex Telcon
Datum	28 mei 2020
Aantal pagina's	3
Bijlagen	Gespreksverslag ADIT Total pre follow up vc 28 mei 2020, 1x e-mail BZ inzake IEA rapport
Betreft	Verslag verzekeringscomité d.d. 28 mei 2020

1. Opening:
De Voorzitter opent de vergadering om 16.04 uur.

2. VC Actielijst:
Geen.

3. Bespreking inzake:

- *Vervolgbespreking acceptatievoorstel PF Mozambique LNG*
  Zaakbehandelaars: 5.1.2.e

De voorzitter haalt de videomeeting aan die hiervoor plaatsvond met ADIT, Total en NL/FR ambassades en heeft deze als zeer informatief en behulpzaam ervaren. Het verslag van ADSB van die meeting is aangehecht aan deze notulen. De voorzitter vraagt de deelnemers naar hun ervaringen.

Financiën geeft aan een zeer goede indruk te hebben gekregen dat er een serieuze partij betrokken is bij het project die de veiligheidsrisico's op het project goed kan managen. De vragen van Financiën zijn goed geadresseerd in de meeting.

BZ is ook tevreden over de presentatie. BZ heeft na de meeting nog contact gelegd met de NL ambassade. Daar was veel waardering voor de openheid en de presentatie etc. BZ heeft nog wel vragen inzake de effecten buiten het projectgebied. Het is een onzekere factor hoe dat zich in de toekomst gaat ontwikkelen. De NL ambassade heeft daar veel vraagtekens over en zitten er pessimistischer in. BZ zal het advies ter goedkeuring voorleggen aan de minister van BHOS.

ADSB geeft aan geen nieuwe inzichten te hebben verkregen – veel dingen uit de presentatie waren al bekend. ADSB reageert op het punt van BZ over standpunt NL

ambassade en geeft aan dat zij begrijpt dat de ambassade naar het (beleid en de visie vanuit Nederland) ten aanzien van hele land Mozambique kijkt en Atradius naar het krediet- en politieke risico rondom het project (in verband met de financierings- en fabricatiepolissen) – dat verschil van perspectief moet wel duidelijk zijn.

De voorzitter vraagt naar het oordeel van de VC-leden. Financiën oordeelt positief en zal als zodanig de staatssecretaris adviseren.
BZ geeft aan in deze vergadering nog geen eindoordeel in te kunnen nemen voor BZ als geheel en geeft aan dat er verschillende belangen spelen die moeten worden meegewogen in de totale afweging. De aanwezigen van BZ (DIO) staan positief in de kansen die het project biedt. De minister moet weliswaar breed geadviseerd worden en die totale afweging moet compleet gemaakt worden met de post, de Afrika-directie etc. BZ vraagt aan Financiën in hoeverre zij rekening houden met het voorlopige voorbehoud van het standpunt van BZ over veiligheid. Financiën beantwoordt dat het standpunt van BZ zal worden genoemd in het advies aan de staatssecretaris. Hierop vraagt BZ aan Financiën waarom zij nu wel een positief advies zal geven terwijl dit afgelopen maandag (na de call met de post) nog stond op "geen advies". Financiën geeft aan dat zij hun advies nu completer kunnen maken vanwege de meeting eerder vandaag. Vorige week is Financiën al gebleken dat deze zaak een verzekerbaar risico is – MilSoc was toen ook ruimschoots verduidelijkt. De informatie vanuit de NL ambassade was reden voor de toen nog negatieve houding omdat het geheel nog ongrijpbaar was voor Financiën, en nu meer duiding heeft gekregen. O.a. advies van de Fransen en Total heeft geholpen in dat aspect – daaruit bleek m.n. dat de eerder geconstateerde verschillen in informatie van ADSB versus van de post niet gaat om verschil van inzichten, maar verschil in de manier van beoordelen van bepaalde veiligheidsrisico's, waar de ambassade zich richt op Mozambique in zijn geheel, en ADSB/het project zich richt op het project en de projectomgeving.
ADSB vraagt BZ wat er nog meer meespeelt in de besluitvorming van DIO.BZ geeft aan dat het om integrale en politieke afwegingen gaat, waarbij diverse onzekerheden en risico's meespelen in dit project.
Financiën vraagt BZ of zij de discrepantie tussen de invalshoek van de post en onze inzoom op het project ook meegenomen in hun advies, of wordt daarin een negatieve veiligheidssituatie benoemd? BZ geeft aan dat beiden worden meegenomen. Ook vraagt Financiën of BZ in het advies benoemt dat wij een grotere appetite hebben op groen, maar niet per sé minder appetite op bruin. BZ geeft aan dat het duidelijk moet zijn dat zij vanuit fossiel oogpunt positief adviseren vanwege vigerend beleid, maar dat dit beleid ook in beweging is en het hier een zeer groot project betreft. Het uiteindelijke besluit zal door de minister worden genomen. Tot slot vraagt Financiën aan BZ of zij de ontwikkelingskansen voor Mozambique zelf ook meenemen in het oordeel. BZ bevestigt dit en geeft aan dat de meeting eerder vandaag hen ook nieuwe inzichten heeft gegeven.

BZ haalt nog hun e-mail vraag aan inzake het IEA-rapport dat een dag eerder was gepubliceerd en een somber (en tegelijk wisselend, per land, energiesoort) beeld schetst over investeringen in de energiesector. BZ vraagt ADSB in hoeverre dit IEA-rapport nog van invloed is op de risico- en markt (vraag/aanbod)analyse die voor het project gemaakt is. ADSB bevestigt dat het klopt dat veel bedrijven hun investeringsplannen terugschroeven. Onderhavig LNG-project wijkt op een aantal

punten sterk af van het project dat nu is uitgesteld (Exxon Mobile – Area 4). Veel equity is reeds gecommitteerd en er is ook al veel LNG verkocht. Ook kent onderhavig project relatief lage CAPEX-uitgaven. ADSB refereert nog aan de gemiddeld USD 35 p/v (olie)prijs stresstest, die komt het project ook te boven. Financiën vult aan dat uitgestelde projecten op termijn ook minder aanbod betekent met als gevolg op termijn verhoging van de prijzen. Ook bevestigt Financiën de punten van ADSB over de CAPEX, waar dit project duidelijk van een andere orde van grootte is, en dat dit project geen issue heeft met het sluiten van afnamecontracten. BZ concludeert dat het antwoord op de vraag "nee' is en acht het duidelijk.

De voorzitter gaat in op de verdere tijdslijnen die het project heeft gesteld in verband met het verdere besluitvormingsproces. Financiën geeft aan morgen hun positieve advies bij de staatssecretaris te zullen aanleveren en verwacht normaalgesproken ergens volgende week reactie. BZ geeft aan iets langer te zullen nodig hebben vanwege de bredere integrale afwegingen. De voorzitter vraagt wat dat betekent voor ADSB. Hierop geeft ADSB aan te hebben beloofd 3 juni tekenklaar te zijn maar dat dit geen harde datum is. Financiën denkt dit te kunnen halen, BZ heeft enige hoop dat dit kan maar benadrukt het belang van zorgvuldige besluitvorming. BZ vraagt wat er gebeurt als 3 juni niet gehaald wordt. ADSB verzoekt BZ hierop om en de komende dagen tijdig te informeren indien er signalen zijn dat het de verkeerde kant op dreigt te gaan. ADSB verwacht niet dat zij bij het missen van de 3 juni deadline zullen worden uitgesloten van het project. Alle ogen zijn thans gericht op ADSB. BZ haalt aan dat het project eerst een vroegere deadline had in april en vraagt waarom dat toen is verschoven. ADSB geeft aan dat het toen duidelijk was dat er nog teveel losse eindjes waren en daarom toen 3 juni als nieuwe deadline gekozen. Inmiddels hebben alleen ADSB en UKEF nog geen beslissing genomen. Zodra alle ECA's akkoord hebben gegeven, gaat de klok lopen voor Financial Closing (effectieve lening en polisafgifte). Tot slot stemmen BZ en Financiën af dat de bewindspersonen van beide ministeries in contact met elkaar moeten treden indien nodig.

De voorzitter sluit de vergadering met de melding dat het nu een kwestie is van beslissing nemen want er zal geen nieuwe informatie meer te halen zijn.

4. Wat verder ter tafel komt/ AO-afspraken
Geen.

5. Sluiting:
De Voorzitter sluit de vergadering om 16.41 uur.

Atradius
Dutch State Business

Notulen

Aanwezig	Financiën: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e BZ: 5.1.2.e NL Ambassade Maputo: 5.1.2.e Total: 5.1.2.e Société Générale: 5.1.2.e ADIT: 5.1.2.e FR Ambassade Maputo: 5.1.2.e ADSB: 5.1.2.e 5.1.2.e
Afwezig	Geen
Notulen door	5.1.2.e (ADSB)
Telefoon	5.1.2.e
Locatie	Webex Telcon
Datum	28 mei 2020
Aantal pagina's	5
Bijlagen	Geen.
Betreft	Verslag presentatie ADIT, Total en FR & NL Ambassades over veiligheid Mozambique LNG project, pre-follow up VC d.d. 28 mei 2020

Meeting geopend om 13:39 uur

Opzet van deze meeting is om het VC meer informatie en duiding te geven inzake de veiligheidssituatie in Mozambique en hoe het project hiermee omgaat. Voor deze meeting zijn daarom (naast de NL ambassade in Maputo) de volgende externe deelnemers uitgenodigd:

- ADIT – een adviesbureau dat de ECAs gedurende de bouwfase van het project van updates zal voorzien over de veiligheidssituatie;
- Total – de projectsponsor
- De Franse ambassade in Maputo
- Société Générale – de agent van de ECA-financiering

De meeting vangt aan om 13:39 uur.
Na een introductie over de externe deelnemers door Total neemt 5.1.2.e 5.1.2.e het woord.
ADIT is gespecialiseerd in compliance en security. Dhr. 5.1.2.e presenteert wat er momenteel aan de hand is. Er speelt een religieus aspect mee in het aanwezige geweld. ADIT heeft tussen 2010 en 2015 onder leiding van Salafistische sheikhs al religieuze radicalisering gezien.
Een piek in de hoeveelheid aanvallen was in maart 2020. Er zijn tussen de 300 en 500 aanvallers en er zijn vijf centra van activiteit – deze gebieden vallen buiten het projectgebied. Per heden is zo'n 10% van de aanslagen opgeëist door IS. Het gebied is echter niet te vergelijken met bijvoorbeeld Irak, waar tal van IS bolwerken gevestigd zijn.
Er zijn 2 beveiligingsorganen: het leger en de politie. Het leger bestaat uit ongeveer 15.200 personen en de politie uit ruim 53.000 personen. Daarnaast is er nog SERNIC,

de veiligheidsdienst die ook actief is in Cabo Delgado vanwege smokkel in de regio. SERNIC werkt daar samen met Interpol.
Er speelt ook een communicatieoorlog. Er wordt veel gezegd in diverse media maar weinig ervan is goed onafhankelijk te verifiëren. De aanvallen nemen toe maar blijven vooralsnog opportunistisch en zonder duidelijk geografische focus.
Het leger heeft zijn strategie aangepast. Ook vindt er nu discussie plaats op regionaal niveau ook met andere landen.

5.1.2.e (Total) vervolgt met toelichting over het project. De inkomsten die het project gaat genereren zal het land en veel van diens inwoners helpen. Diverse mile stones vanaf de totstandkoming van het project worden op sheet getoond en 5.1.2.e licht er een aantal uit: december 2014 trad er een business vriendelijke regering aan in Mozambique, juni 2019 Final Investment Decision ("FID"). In 2024 staat het verschepen van de eerste ladingen LNG gepland.
De Afungi site wordt getoond. DUAT[1] area met de landingsbaan, het werkerskamp, de aanlandingssteiger van de early beach landing en het herhuisvestingsdorp. De landingsbaan is open sinds februari 2020 en is belangrijk voor het project, ook op het gebied van veiligheid en medische evacuatie.
Sheet met kerngetallen van het project wordt getoond: al 5.000 lokale mensen ingehuurd en meer dan USD 626 miljoen in het gebied geïnvesteerd. De verwachting is dat de belastinginkomsten voor Mozambique USD 50 miljard zal bedragen. De volgende slide toont de sociale investeringen en de community ontwikkelingsplannen. Deze programma's zijn al begonnen onder Anadarko en zijn vergroot sinds Total het project heeft overgenomen. Dit geeft een beeld van wat Total met het project brengt aan de gemeenschap ter plaatse. Het geweld moet in combinatie met deze ontwikkelingen gezien worden – het kan niet als los van elkaar worden gezien.

5.1.2.e – Total) vervolgt inzake de "Total approach to security". 5.1.2.e is gevestigd in Parijs en geeft inzicht in de groepsinzet op het gebied van veiligheid en specifiek gericht op het project in Cabo Delgado. Exxon Mobile (Area 4) en Total delen dezelfde veiligheidsfilosofie. Alle veiligheidsmaatregelen worden onderling besproken voordat er een besluit over wordt genomen. In 2019 is het project tijdelijk gestopt na een aanslag waarbij een medewerker van een contractor omkwam; Het stilleggen geeft aan dat de gebeurtenis als significant veiligheidsrisico is beoordeeld en is onderkend door het project.
Een team in Parijs van 20 personen onder leiding van een Generaal houdt zich bezig met de veiligheidssituatie in het project. Security is op elk niveau vertegenwoordigd. Voor elk niveau geldt een security management system. Vanuit deze filosofie wordt een SWOT-analyse en risk assessment uitgevoerd. Naar aanleiding daarvan worden resources toegewezen en neemt men maatregelen. Dit is ook voor onderhavig project uitgevoerd. Op de slide is de veiligheidsfilosofie voor het project weergegeven: 1e laag is de industriële zone en is omringd door een hek en wachttorens en wordt beschermd door het leger. Laag 2 is de gemeenschapszone, hier is het leger permanent aanwezig met patrouilles. Laag 3 bestaat uit logistieke routes die door het project zullen worden gebruikt. Hierlangs bevinden zich posten en wordt gepatrouilleerd.

[1] Een stuk land met gebruiksrecht voor particulieren – zie voorlegging.

De volgende slide geeft veiligheidsorganisatie weer. CCS JV[2] en CMC[3] zijn ingehuurd voor de beveiliging van het project. Deze partijen werken samen met het leger en er wordt gewerkt aan het verder verbeteren van de samenwerking. Volgende slide geeft overzicht van bescherming van het kamp en huidige beveiligingsinzet.
Er is een MoU met het ministerie van defensie opgesteld en getekend. MOU fase 2 is bijna rond; daarmee gaat het aantal soldaten van 500 naar 850, met mogelijkheid tot uitbreiding naar 1.500.

De meeting vervolgt met Q&A.

5.1.2.e NL Ambassade Maputo) noemt dat volgens hun eigen bronnen de hoeveelheid aanvallen in het begin van dit jaar hoger ligt dan in de presentatie. Is men bekend met het hogere getal en het verschil in bevestiging van aanvallen? En kan men nader ingaan op het punt uit de presentatie over de onduidelijke motivatie van de aanvallen?
5.1.2.e (Total) geeft aan dat de genoemde getal (8) het gemiddelde aantal aanvallen per maand is – niet totaal – gemeten van januari 2019 – april 2020. Verdeling is 80% aanvallen op burgerdoelen, en daarnaast aanvallen op regeringstroepen (recent in frequentie verhoogd) en maritieme aanvallen. In januari 2020 zijn er 10 bevestigde incidenten. Alle relevante informatie is gedeeld met de ECA's waaronder ADSB.
5.1.2.e vult aan: verschil in getallen kan ook liggen aan hoe een "aanval" wordt gedefinieerd. Een dreiging kan daaronder worden verstaan, maar dat is niet zoals het wordt geteld. Wat is weergegeven zijn guerrilla-opstanden in Cabo Delgado.
5.1.2.e (ADIT) vervolgt inzake de motivatie: het is een regionale situatie zonder geografische uitbreiding – focus ligt op de regio. Mogelijk tevens relatie met ivoorsmokkel.
De NL ambassade geeft aan dat hun bronnen noemen dat de aanvallen verder gaan dan Cabo Delgado.
5.1.2.e introduceert zichzelf: 5.1.2e van de Franse ambassade in Maputo sinds 2015, woonachtig in Maputo sinds 2018. De opstandelingen zijn grotendeels geëvolueerd, de hoeveelheid aanvallen in de laatste maanden is toegenomen en er is toegenomen interesse van IS waargenomen. Ook een verhoogde response van overheidsmiddelen als reactie hierop. 5.1.2.e kan zich vinden in het getal 8 aanvallen gemiddeld per maand. Ook zijn er aanvallen geweest in Tanzania, waarvan ten minste één kan worden gelinkt aan de opstandelingen, echter zonder duidelijk bewijs. Mogelijk heeft Tanzania een bepaalde verstandhouding met de groepen. Sommigen trekken zuidelijk richting Pemba, maar regeringstroepen zorgen daar voor pushback zodat het daar niet heen kan verspreiden.

5.1.2.e vraagt inzake het punt over onduidelijke motivatie van de aanvallers of er wordt gewerkt met scenario's; is er bijvoorbeeld een projectaanval scenario?
5.1.2.e geeft aan dat Total een strategische aanpak hanteert, en schetst context dat Total historisch gezien ervaring heeft met veel gevaarlijkere landen/regio's voor hun werkzaamheden. Het ministerie van Defensie van Mozambique werkt mee aan het versterken van de MoU (fase 2), dat voor Total noodzakelijk was omdat fase 1 niet

[2] JV tussen McDermott, Saipem en Chiyoda – de EPC Contractors voor o.a. de Onshore LNG Plant.
[3] Italiaans bouwbedrijf

voldeed aan hun ideeën over wat nodig was gezien de veiligheidssituatie. Onder leiding van 5.1.2.e is dit tot een goed resultaat verder doorontwikkeld. Maritieme toegang is ook opgenomen en Total meent dat ze de juiste aanpak volgen. Veel mensen in de regio zijn gefrustreerd met het politiek leiderschap na de herverkiezing, maar er wordt niet verwacht dat dit een significante rol zal spelen. De aanvallers hebben geen duidelijke financiering, geen politieke steun wat hun slagkracht toch binnen de perken zal houden.
5.1.2.e gaat nader in op de ruime ervaringen van Total met de uitvoering van projecten in uitdagende hoge risicogebieden en benoemt Nigeria en Jemen als voorbeelden met slechtere omstandigheden dan dit project. Het scenario voor de komende periode is aanvallen op lage tot medium omvang doelen. Daar valt het project niet onder en de huidige verwachting is dat de aanvallers zich niet zullen richten op het project, dat door 500 soldaten wordt bewaakt.
5.1.2.e doorgang van het project is essentieel voor de gemeenschap in het gebied. Hiervoor moet een goede relatie met de overheid gehouden wordt. Wat betreft de Franse ambassade was Mozambique heel interessant. Nu met Total daar is deze regio heel erg toegenomen in aandacht. De aanpak van Total is goed en zolang het project goed geleid wordt/blijft, zal dit naar verwachting een positief effect hebben op de ontwikkeling van toekomstige incidenten/aanvallen. De MOU moet ook bijdragen aan de gemeenschap. Met laag 3 is deze MOU ook gunstig voor de bewoners van de regio. Er is momenteel geen teken dat het project specifiek als doelwit is gebruikt.
5.1.2.e (NL ambassade) gaat in op het ontwikkelingsaspect van het project. Er gaan verhalen rond dat er veel zuidelijke werknemers zijn in plaats van echte locals. Zijn er getallen beschikbaar zijn voor lokale werknemers inclusief inzet/vaardigheden en capaciteit?
5.1.2.e Geeft aan dat zij een "bus in, bus uit" systeem hanteert qua hoe de medewerkers het project binnen komen. Er is veel lokale bevolking in dienst, maar er zijn geen verdere specificaties beschikbaar.

5.1.2.e (Financiën) heeft begrepen dat er binnenkort Franse militairen aan de beveiliging van het project worden toegevoegd en vraagt of er beleid is om geweld van lokale regeringstroepen tegen de bevolking tegen te gaan. 5.1.2.e (BZ) voegt toe ook verhalen te hebben gehoord over mishandelingen door het leger tegen burgers.
5.1.2.e geeft aan dat één van de pilaren van de mensenrechtenprincipes waar ze volgens werken is dat de inzet gericht moet zijn op de dreiging. Total opereert volgens deze richtlijnen en rapporteert onder haar verantwoordelijkheid over de situatie, ook als deze niet positief is. Hierbij wordt ook aangegeven als overheidstroepen over de schreef gaan dit gerapporteerd zal worden. Er zijn vooralsnog geen rapportages over mensenrechtenschendingen bij het project.
5.1.2.e geeft aan dat dit juist de reden is waarom ADIT wordt ingezet en waar zij ook op moeten letten binnen hun mandaat.
5.1.2.e benoemt dat de aanvallers steeds minder immuun worden voor de bestrijding vanuit de overheid. Het belang voor het indammen wordt steeds groter voor de overheid.
De FR ambassade benoemt een toename van gebruik van schepen door de Mozambikaanse kustwacht. Deze waren er al, maar de laatste maanden worden ze steeds meer ingezet ziet de ambassade van Frankrijk. Frankrijk heeft deze schepen

geleverd. Er is samenwerking op dit gebied tussen Frankrijk en Mozambique. Frankrijk zal ook zeker toezien bij deze samenwerking op het voorkomen van schending van mensenrechten.
5.1.2.e sluit af met een statement waarin hij laat weten dat we dezelfde waarden nastreven.

5.1.2.e (ADSB) vraagt of er nog vragen leven die niet in deze presentatie zijn behandeld. De vooraf gedeelde vragenlijst wordt doorlopen door 5.1.2.e en hij gaat in op de vragen die nog niet (voldoende) zijn besproken:

5.1.2.e bevestigt dat VPSHR (voluntary principles on security and human rights) zijn opgenomen in de code of conduct van Total. Toepassing is duidelijk in de MOU vastgelegd. Rapportage en disclosure (transparantie) is belangrijk in de operaties van Total en Total begeeft zich in het framework van de UN en Mozambique. Dit sluit ook naadloos aan op de OECD Guidelines.
Het project is belangrijk voor de gemeenschap. Het project is niet verantwoordelijk voor de veiligheid in het land – dat is een nationale aangelegenheid.

Uitstel van FID van Exxon voor het area 4 project is gerelateerd aan projectkosten, niet aan de veiligheidssituatie. Er zijn nieuwe engineering studies nodig voor het ontwerp met als doel kostenreductie. De relatie en samenwerking met Exxon helpt in het omhoogtillen van de MoU naar fase 2, met name vanwege Exxon's omvang.

De aanwezigen concluderen hierna dat alle punten naar tevredenheid zijn geadresseerd.

De meeting wordt gesloten om 15.15 uur.

To: 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2e 5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2.e) (BFB/EKI)[5.1.2.e @minfin.nl]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e , 5.1.2.e) (BFB/EKI)[5.1.2.e @minfin.nl]; 5.1.2e (BFB/EKI)'[5.1.2.e @minfin.nl]; 5.1.2e (BFB/EKI)[5.1.2.e @minfin.nl]; 5.1.2.e) (BFB/EKI)[5.1.2.e @minfin.nl]; 5.1.2.e @minbuza.nl]; 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e @atradius.com]; 5.1.2.e) (BFB/EKI)[5.1.2.e @minfin.nl]
Cc: 5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2.e
Sent: Thur 5/28/2020 9:03:26 AM
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020
MAIL_RECEIVED: Thur 5/28/2020 9:04:20 AM
WEI2020.pdf

;;;;;;;;;
;;;;;;;;;
Goedemorgen collega's,

Vanuit BZ hebben we nog 1 aanvullende vraag voor het VC vanmiddag mbt het gisteren verschenen World Energy Investment rapport 2020 van het IEA, ons realiserende dat het thema veiligheid centraal staat vandaag.

Zoals jullie wellicht gezien hebben heeft het IEA gisteren haar WEI rapport 2020 gepubliceerd (bijgevoegd, zie ook: https://www.iea.org/reports/world-energy-investment-2020) hetgeen ook via diverse kanalen via de media tot ons is gekomen, zoals:

https://nos.nl/artikel/2335226-energie-investeringen-naar-historisch-dieptepunt-door-coronacrisis.html

https://www.theguardian.com/business/2020/may/27/investment-in-global-energy-to-drop-by-400bn

Het rapport schetst een somber (en tegelijk wisselend, per land, energiesoort) beeld over de investeringen in de energiesector. Het project in Mozambique wordt ook een paar keer kort aangehaald in het rapport, zoals:

"However, the opportunities for the next wave of planned LNG projects are now much less clear; near-term oversupply and price uncertainty have reduced readiness among buyers to conclude long-term deals, and the economic challenges resulting from low prices have severely constrained capital budgets among developers, leading to deferrals and project reviews. FIDs have been postponed by US and Canadian independents (Tellurian's Driftwood and Pacific Oil and Gas' Woodfibre) as well as oil majors (ExxonMobil's Rovuma project in Mozambique), while Shell backed out of the Lake Charles LNG project in the United States)".

Wij willen ADSB vragen in hoeverre dit IEA rapport nog van invloed is op de risico- en markt (vraag/aanbod)analyse die voor het project gemaakt is? Zo niet, graag expliciete bevestiging daarvan.

Ik realiseer me dat de vraag kort op het VC gesteld wordt, dat kon in dit geval helaas niet anders.

Tot vanmiddag!

5.1.2.e

From: 5.1.2e
Sent: woensdag 27 mei 2020 12:22
To: 5.1.2e 5.1.2.e) (BFB/EKI)' ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e) *(BFB/EKI)' ;* 5.1.2e *(BFB/EKI)' ;* 5.1.2e *(BFB/EKI)' ;* 5.1.2.e) *(BFB/EKI)'*

; 5.1.2.e ; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e ; 5.1.2.e *(BFB/EKI)'*
Cc: 5.1.2e
Subject: *RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020*

Allen,

Hier ben ik nog een keer. De vragen zijn geclusterd per onderwerp en doorgeleid (zie bijlage).

Groet 5.1.2e

From: 5.1.2e

Sent: Wednesday, May 27, 2020 11:31 AM
To: 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Allen, veel dank voor alle vragen. We gaan zorgen voor de doorgeleiding.

Voor de zekerheid noem ik nog even dat de video call om 1330 start. Dat hebben jullie ongetwijfeld al meegekregen, maar toch….

Dit heeft te maken met de agenda's van de mensen die we opgetrommeld hebben. Zo heeft bijvoorbeeld 5.1.2e Mozambique van Total maar 30 minuten, dus beginnen we graag op tijd.

@5.1.2e Prima natuurlijk als 5.1.2e ook willen deelnemen aan de video call. Ik sluit de uitnodiging van 5.1.2e met de inbelgegevens bij.

Tot morgen allemaal.

5.1.2e

PS. Vanochtend ontvingen we de bevestiging van onze collega's van het Japanse NEXI dat ook zij hun finale kredietgoedkeuring binnen hebben (incl. ministerial approval)

From: 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>
Sent: Wednesday, May 27, 2020 11:06 AM
To: 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e) (BFB/EKI) <5.1.2e @minfin.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minbuza.nl>
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Ha 5.1.2e

nog een paar aanvullende (deels algemene) vragen:

- How does the project see the current and future security situation?

- Are there any scenario's and which one is most likely at the moment?

- How and where does the project obtain its security information?

- What is the latest status of the situation?

- Is the postponement of the FID by Exxon related to the security situation, and if so, in what way?

- What are the arrangements between the project and the Mozambican government on security measures, now and in case the situation deteriorates?

- Does the project have sufficient trust in Moz security measures (capacity and behavior soldiers)?

- What are the responsibilities of the project regarding safety for the area (and people living) outside the project location and what measures do the project undertaken.

- In what way are the VPSHR (voluntary principle on security and human rights) applicable to the project? And if applicable does the project work according to these principles? (https://www.voluntaryprinciples.org/

Gr, 5.1.2e

From: 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>
Sent: woensdag 27 mei 2020 10:48
To: 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>
Cc: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Beste 5.1.2e

Vanuit Financiën de volgende vragen:

General questions

∀ Our sources in Mozambique describe a deteriorating security situation in which it is uncertain whether the government security forces will be able to manage a further escalation of violence. Are there indications of the loss of control of the security forces?

Questions directed at 5.1.2e (Total) regarding the Monthly Security Report.

∀ Although the security assessment report addresses the month of April, which has not seen any incident with a direct impact on the project, the graph on page 1 points at one incident with a direct impact on the project in March. Could you elaborate what occurred in March?

∀ In response to the attacks on Mocimboa da Praia Total recalled several ships from its fleet from the area. Are there any imminent security issues regarding the offshore project?

∀ Could you further elaborate on what the Community Based Security Plan (CBSP) entails?

∀ The report refers to an increased military presence in Cabo Delgado in the period of April, which led to a reduction in the number of incidents' rumors. However, at the same time an increase in the number of violence against the local population occurred. Are there any steps taken in order to prevent such violence against the local population by government forces?

Questions directed at ADIT.

∀ Could you further elaborate on the developing security situation in the direct surrounding of the project? Has the increased militarization of the area led to improvements?

Vriendelijke groeten,

5.1.2.e

5.1.2e **Exportkredietverzekeringen en Investeringsgaranties**

Ministerie van Financiën

Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Korte Voorhout 7, 2511 CW Den Haag

Postbus 20201, 2500 EE Den Haag

T 5.1.2e
M 06 5.1.2.e

5.1.2.e @minfin.nl

Van: 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>
Verzonden: woensdag 27 mei 2020 10:45
Aan: 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>
CC: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>
Onderwerp: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Dank 5.1.2.e 5.1.2e

Morgen bij de call zullen 5.1.2e (in CC) van de ambassade MAP aansluiten. (wil je hun uitnodiging doorsturen).

Belangrijkste vragen/zorgpunten van onze kant liggen mn op het gebrek aan informatie over de grootte/slagkracht/groei van de actieve groeperingen:

-Size and strength of the group (e.g. how big are they and how fast do/could they grow?)

-goal, ambition and background of the group (e.g. what exactly do they want / do they have in mind? are the LNG projects a target? how could you eliminate the causes?)

Met groet, 5.1.2e

From: 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>
Sent: woensdag 27 mei 2020 10:05
To: HOEK Victor < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI)' < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI)' < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' < 5.1.2.e @minfin.nl>
Cc: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>

Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Geachte leden van het vc,

Zojuist is de uitnodiging verstuurd voor de video call met Total en het vc inzake de veiligheidssituatie in Mozambique. Ter herinnering van onderstaande willen wij u nogmaals vriendelijk verzoeken uiterlijk deze ochtend de zorgen/vragen **in het engels** te formuleren en aan ons toe te sturen.

Bij voorbaat dank, met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2e VC

From: 5.1.2e <5.1.2.e @atradius.com>
Sent: dinsdag 26 mei 2020 09:11
To: 5.1.2e <5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' <5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e 5.1.2e (BFB/EKI)' <5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI)' <5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' <5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' <5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e <5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI)' <5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e <5.1.2.e @atradius.com>
Cc: 5.1.2e <5.1.2.e @atradius.com>
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Beste VC leden,

Op basis van het gesprek maandagochtend 25 mei tussen BHOS, MinFin en Atradius met de post in Maputo, stellen wij vast dat de informatie van de post over de veiligheidssituatie in Mozambique niet, en in ieder geval niet materieel, afwijkt van de informatie waarover wij beschikken en die we hebben gebruikt voor de analyse van het veiligheidsrisico in de voorlegging.

We hebben samen met de andere ECAs en de African Development Bank veel tijd besteed aan het analyseren van die informatie en aan het bevragen van het project over de veiligheidsstrategie. Die veiligheidsstrategie (zie H2.3 van de voorlegging) geeft ons voldoende vertrouwen dat de bouw van het project met succes kan worden voltooid. We hebben daarnaast ook gekeken naar de "contractuele mitiganten": Het bouwschema laat ruimte voor vertraging, het budget kent een ruime contingency pot en tot slot beschikken we over een DSU (Debt Service Undertaking). Mocht het project toch niet voltooid worden (om het even wat de oorzaak is, en veiligheidsrisico's horen daar dus bij) dan zullen de sponsoren met hun balance sheet garant staan voor de terugbetaling van de lening.

Atradius ziet geen aanleiding om het advies aan het VC te wijzigen. Het is evenwel duidelijk geworden dat de leden van het VC behoefte hebben aan meer informatie en aan meer duiding. We begrijpen dat goed en we denken dat de visie van een derde partij hierbij kan helpen. We hebben daarom besloten om een video call te organiseren op **donderdag 28 mei om 1400 CET.** Tijdens deze call zal ADIT een presentatie geven over de veiligheidssituatie in Mozambique. ADIT (www.adit.fr "strategic intelligence and business diplomacy") is een adviesbureau dat de ECAs gedurende de bouwfase van het project van updates zal voorzien over de veiligheidssituatie. Verder hebben we Total gevraagd om de aanwezigheid van 5.1.2e 5.1.2e is een Total medewerker en verantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid van het project. Hij zal de veiligheidsstrategie van het project uit de doeken te doen. Total heeft aangeboden om een vertegenwoordiger van de Franse Ambassade (mogelijk de militaire attachee) in Maputo uit te nodigen bij de call. Dat leek ons een goede extra invalshoek.

Om zoveel mogelijk uit deze sessie te halen nodigen we jullie nadrukkelijk uit om van tevoren jullie zorgen/vragen te formuleren. Als jullie die uiterlijk woensdagmorgen om 1100 uur in het engels naar mij sturen, dan kunnen die nog worden meegenomen. Als voorbereiding op de call sluit ik bijgaand de meest recente security update van het project bij (deze rapportage is vertrouwelijk en het verzoek is om deze niet verder te verspreiden).

Gelet op de krappe deadline voor signing, en vanwege het feit dat zowel MinFin als BHOS nog hun bewindslieden moeten raadplegen, stellen we voor om aansluitend aan de video call **(om 1600 CET) een extra VC te houden.**

Met vriendelijk groet,

5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e Project Finance

Atradius Dutch State Business N.V.
David Ricardostraat 1, 1066 JS, Amsterdam I P.O. Box 8982, 1006 JD, Amsterdam I Netherlands
Phone: 5.1.2e Fax: +31 (0)20 5.1.2.e
E-mail: 5.1.2.e @atradius.com I Website: www.atradiusdutchstatebusiness.nl

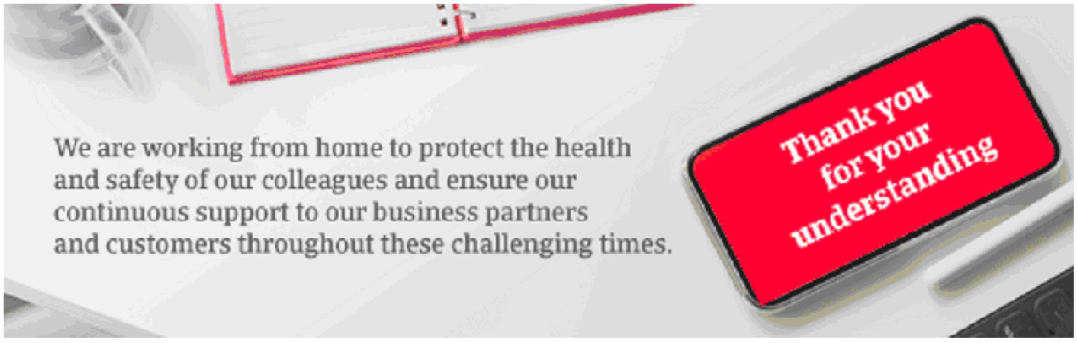

From: 5.1.2e
Sent: Wednesday, May 20, 2020 10:47 AM
To: 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>
Cc: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Allen,

Zie bijgaand onze presentatie voor het VC van 11 uur.

Tot straks

ADSB

From: 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>
Sent: Tuesday, May 19, 2020 7:39 PM
To: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e (5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>
Cc: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Beste 5.1.2.e , Allen,

Graag zouden wij morgen in de bespreking ook nadrukkelijk nog willen stilstaan bij de veiligheidssituatie in het Noordoosten van Mozambique en de impact daarvan op het project en projectomgeving.

Vanuit de post ontvangen wij berichten dat de veiligheidssituatie met de dag verslechtert en de negatieve trend op veiligheidsterrein zich voortzet.

∀ In de eerste vier maanden van 2020 is het aantal gewelddadige aanvallen met 300% gestegen t.o.v. dezelfde periode in 2019. Tot en met 24 april zijn in 2020 101 gewelddadige incidenten gerapporteerd. Van de 285 doden waren er 200 burger.

∀ Duidelijke uitbreiding van het gebied waarin aanslagen worden gepleegd, voornamelijk richting het zuiden en dichter bij de projectplaats.

∀ Mocimboa da Praia is duidelijk van belang voor de opstandelingen. In maart werd de stad bezet. Het leger wist het niet te heroveren en konden de stad pas weer binnen nadat de opstandelingen vrijwillig vertrokken.

In de voorlegging komt het beeld naar voren dat het meer om incidenten zou gaan, waardoor de nu toenemende veiligheidsrisico's in de afwegingen mogelijk onderbelicht zijn. Graag als jullie daar een toelichting op kunnen geven.

Met groet,

5.1.2e

From: 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>
Sent: dinsdag 19 mei 2020 16:31
To: 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl> 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>
Cc: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>
Subject: RE: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Beste allen, we zullen morgen voorafgaand aan de VC meeting per email met jullie een pdf versie van onze presentatie delen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2e I Project Finance

Atradius Dutch State Business N.V.
David Ricardostraat 1, 1066 JS, Amsterdam I P.O. Box 8982, 1006 JD, Amsterdam I Netherlands
Phone: +31 5.1.2e Fax: +31 (0)20 5.1.2.e I
E-mail: 5.1.2.e @atradius.com I Website: http://www.atradiusdutchstatebusiness.nl

Atradius
Dutch State Business

Atradius Dutch State Business N.V. is de uitvoerder van de faciliteiten voor exportkredietverzekering en investeringsgaranties voor rekening en op naam van de Staat der Nederlanden.

Atradius Dutch State Business N.V. is the Export Credit Agency of the Netherlands.

From: 5.1.2.e < 5.1.2.e @atradius.com>
Sent: dinsdag 19 mei 2020 16:17
To: 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2.e @minbuza.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e) (BFB/EKI) < 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>
Cc: 5.1.2e < 5.1.2.e @atradius.com>

Subject: Agenda vc meeting 20 mei 2020

Allen,

Bijgaand de agenda voor de vc meeting van morgen, ter bespreking van de Project Finance voor het Mozambique LNG project, inclusief de milieu- en sociale beoordeling. De stukken zijn reeds verspreid.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2e

The operating companies affiliated with Atradius N.V. (Atradius Group) conduct insurance, debt collection and information services business through their registered (branch) offices in many countries. For information about the main registration details of Atradius Group offices in your country, please visit https://group.atradius.com/contact-us/

Important Notice
This e-mail, including any and all attachments, is intended for the addressee or its representative only. It is confidential and may be under legal privilege. Any form of publication, reproduction, copying or disclosure of the content of this email is not permitted, unless expressly otherwise indicated in the email by the Atradius contact person. If you are not the intended recipient of this email and its contents, please notify the sender immediately by reply email and delete this email and all its attachments subsequently. Although this email and any attachments are believed to be free of any virus or other defect that might affect any computer system into which it is received and/or opened, it is the responsibility of the recipient to ensure that it is virus free and no responsibility is accepted by Atradius Group companies, either jointly or severally, for any loss or damage arising in any way from its use. Email received by Atradius Group can be stored for business purposes.

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

The operating companies affiliated with Atradius N.V. (Atradius Group) conduct insurance, debt collection and information services business through their registered (branch) offices in many countries. For information about the main registration details of Atradius Group offices in your country, please visit https://group.atradius.com/contact-us/

Important Notice
This e-mail, including any and all attachments, is intended for the addressee or its representative only. It is confidential and may be under legal privilege. Any form of publication, reproduction, copying or disclosure of the content of this email is not permitted, unless expressly otherwise indicated in the email by the Atradius contact person. If you are not the intended recipient of this email and its contents, please notify the sender immediately by reply email and delete this email and all its attachments subsequently. Although this email and any attachments are believed to be free of any virus or other defect that might affect any computer system into which it is received and/or opened, it is the responsibility of the recipient to ensure that it is virus free and no responsibility is accepted by Atradius Group companies, either jointly or severally, for any loss or damage arising in any way from its use. Email received by Atradius Group can be stored for business purposes.

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

The operating companies affiliated with Atradius N.V. (Atradius Group) conduct insurance, debt collection and information services business through their registered (branch) offices in many countries. For information about the main registration details of Atradius Group offices in your country, please visit https://group.atradius.com/contact-us/

Important Notice
This e-mail, including any and all attachments, is intended for the addressee or its representative only. It is confidential and may be under legal privilege. Any form of publication, reproduction, copying or disclosure of the content of this email is not permitted, unless expressly otherwise indicated in the email by the Atradius contact person. If you are not the intended recipient of this email and its contents, please notify the sender immediately by reply email and delete this email and all its attachments subsequently. Although this email and any attachments are believed to be free of any virus or other defect that might affect any computer system into which it is received and/or opened, it is the responsibility of the recipient to ensure that it is virus free and no responsibility is accepted by Atradius Group companies, either jointly or severally, for any loss or damage arising in any way from its use. Email received by Atradius Group can be stored for business purposes.

Help save paper! Do you really need to print this email?

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

To: 5.1.2.e [5.1.2.e @atradius.com]
From: 5.1.2.e
Sent: Wed 3/16/2022 6:27:28 PM
Importance: Normal
Subject: FW: New Document: Anadarko Mozambique_Security Threat Assessment_
MAIL_RECEIVED: Wed 3/16/2022 6:27:31 PM
19 07 31 Anadarko Mozambique_Security Threat and Mitigation Assessment_July 2019.pdf

;;;;;;;;;;**From:** 5.1.2.e
Sent: dinsdag 13 augustus 2019 10:02
To: 5.1.2.e <5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2e <5.1.2.e @atradius.com>; 5.1.2.e @atradius.com>
Subject: FW: New Document: Anadarko Mozambique_Security Threat and Mitigation Assessment_July 2019 Available on Area 1 MOZ LNG Project

Zie bijgaand fyi een updated security report voor het MozLNG project

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
Senior Project Finance Manager I Project Finance

Atradius Dutch State Business N.V.
David Ricardostraat 1, 1066 JS, Amsterdam I P.O. Box 8982, 1006 JD, Amsterdam I Netherlands
Phone: +31 (0)20 5.1.2e Fax: +31 (0)20 5.1.2.e I
E-mail: 5.1.2.e @atradius.com I Website: http://www.atradiusdutchstatebusiness.nl

Atradius Dutch State Business

Atradius Dutch State Business N.V. is de uitvoerder van de faciliteiten voor exportkredietverzekering en investeringsgaranties voor rekening en op naam van de Staat der Nederlanden.

Atradius Dutch State Business N.V. is the Export Credit Agency of the Netherlands.

From: Intralinks <5.1.2.e @intralinks.com>
Sent: donderdag 1 augustus 2019 18:34
To: 5.1.2.e <5.1.2.e @atradius.com>
Subject: New Document: Anadarko Mozambique_Security Threat and Mitigation Assessment_July 2019 Available on Area 1 MOZ LNG Project

.

A New Document Is Available

A new document is now available in the Area 1 MOZ LNG Project exchange.

Note from Intralinks
The purpose of this message is to notify you of a change made to the subject item. You can review the updated item by clicking on the URL below.

View Document: Anadarko Mozambique_Security Threat and Mitigation Assessment_July 2019

Exchange: Area 1 MOZ LNG Project
Folder: 5.5.3 Consultant Reports

Key Contacts:
5.1.2e from Latham & Watkins

5.1.2e
5.1.2.e

@lw.com

Copyright © 2000 - 2019 Intralinks, Inc.All Rights Reserved

Contact Intralinks Support

Email Us or Call Us

Quick Links:

Alert Settings

Email Support

Retrieve ID/Password